

İngiliz askerî erkânı ile temaslar yapacak olan heyetimiz hareket etti

Orgeneral Kâzım Urbayın beyanâtı: “Londrada bizi alâkadar eden her mesele etrafında görüşeceğiz,”

Askerî heyetimizin Londrada Fransız Genel Kurmay Başkanı ile de temaslar yapacağı tahakkuk ediyor

Heyetimizin dün gece Sirkeçiden nareketinden intibalar

Türk heyeti ile Londraya giden İngiliz askerî ateşesinin sualimize cevabı:
“Herşeyin mükmmel olduğunu söyleyebilirim,”
İngilizler müsellâh bir ihtilâf vukuunda Ortaşarktaki bütün kuvvetlere Türk Başkumandanının kumanda etmesinin kararlaştırıldığını haber veriyor

Londradaki İngiliz askerî erkânı ile temaslarda bulunacak olan Orgeneral Kâzım Urbayın reisliği altındaki heyetimiz dün akşam saat 22 de şehrimizden hareket eden Semplon ekspresi ile İngiltereye (Devamı 10 uncu sayfada)

Kurultayda müstakil grup azaları bugün öğleden evvel seçilecekler

inönünde Milli Şefin heykellerinin dikilmesi hakkındaki dilek alkışlarla kabul edildi

Parti genel sekreteri kurultayda müzakereleri dinliyor
Ankara 2 (Hususi) — Büyük Parti kurultayı yarın mesaisini tamamlayacaktır. Öğleden evvel yapacağı son toplantıda müstakil grup azaları Partinin yeni umumî idare heyetini seçilecektir. (Devamı 11 inci sayfada)

Hataya aid anlaşma Pazartesi ilân edilecek

Adana, 2 (Hususi) — Buraya gelen mevsiuk haberlere göre Hataya aid Türk - Fransız anlaşması Haziranın beşinci Pazartesi günü ilân edilecektir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Yeni barem

Projeler Eylülden itibaren tatbik edilecek

Ankara 2 (Hususi) — Mülki ve askerî barem kanun projeleriyle bankalar ve devlet müesseseleri memurları aylıklarının tevhid ve teadülü hakkındaki kanun (Devamı 11 inci sayfada)

Nazi ajanları Kıbrısta tahrikât yapmaya başladılar

İngiliz gazeteleri yazıyorlar: Nazi ajanları, Kıbrıslıları kışkırtmakta, muhtariyet istemelerini öne sürmekte ve «Kıbrıs Yunanlılara dönmelidir» yolunda baş kaldırmalarını istemektedirler.

Yeni romanımız Mısır incisi Merak, heyecan ve lezzetle okunacak tarihi bir eser Pek yakında

Bulgar Başvekili Dobrice ve Dedeağacı açıkça istiyor!

Köse İvanof, Paris - Soir'a bayanat verirken Edirnemizden de bahsetti

Başvekil Bulgarların bizimle dostluk tesisi için Edirnedeki sarfınazar etmek gibi bir fedakârlıkta bulduklarını söylüyor

Bulgaristanla Romanya ve Yunanistan arasında başhyan müzakereler devam etmemiş!

Bulgaristanın Ankara elçisi Amiral tarafından kabul edildi

Bay Köseivanof

Sofya, (Paris - Soir muhabirinden) — Dobrice hâdiseleri münasebetiyle Bulgar Başvekili Köseivanof bana şu sözleri söyledi:

— Sizi temin edebilirim ki, en samimî arzumuz komşularımız Romanya ile anlaşarak yaşamaktır. Bu, bizim için kârlı olduğu gibi sulh davası için de kârlıdır, garb demokrasileri için de.

Otuz senedenberi olup bitenlere bakınız. Harbden sonra Paris sayfiyelerinde imzalanmış olan bütün muahedeler, «Sevr» i, «Trianon» u; «Neuilli» si hep birer hatıradan ibaret kaldı.

Takyidattan ilk kurtulan Türkiye'dir. Sonra sıra Macaristana geldi. Eski muahedelere tâbi kalmak yalnız Bulgaristanın hissesine mi düşüyor?

(Devamı 11 inci sayfada)

Dostumuz Köseivanofa kızmış değiliz!

Biz «Almanları veya Macarları memnun etmek için iki defa muhasara ettiğimiz Viyanadan veya asırlarca hükmettiğimiz Peşteden vazgeçtik,, desek busöze Hitelerle Amiral Horti nasıl güleceklerse biz de şimdi öylece gülüyoruz

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

«Son Posta» nun askerî muharriri

Bulgaristan başvekil ve dışbakanı Bay Köseivanofun Parisiivar gazetesinin Sofya muhabirile yaptığı bir konuşmayı bugünkü Son Postada okuyacaksınız. Bu mülâkat, iki noktadan dolayı dikkate değer. Birincisi, sayın başvekilin Bulgaris-

tanın herkesçe malûm olan talebelerini bir daha ve tamamiyle açık olarak dayandığı delil ve sebepler, ikincisi ve bizzat en önemlisi onun Edirnemizden bahsedişidir. Biz Türkler komşumuz Bulgarların te-

(Devamı 11 inci sayfada)

Almanlar Polonyayı paylaşmağı Ruslara teklif etmişlermiş

Niyüz Kronikel gazetesinin siyasi muharririne göre Almanlar, İngiliz - Sovyet paktını akamete uğratmak için Moskovaya Polonyanın Almanya ile Rusya arasında taksim edilmesi teklifinde bulunmuş, aynı gazete Rusların bu teklifi birçok bakımdan reddettiklerini ilâve ve: «Rusya, Polonyayı bir nevi tampon devlet olarak mevcudiyetini daha faydalı bulmaktadır» diyor.

İngiliz - Leh müzakereleri

Londra 2 (A.A.) — Karşılıklı garanti tatbikatı hakkında bundan bir kaç gün evvel Varşovada başhyan müzakereler bilhassa bir taarruz takdirinde tevessül olunacak iktisadî ve askerî

Rusya, Polonya ve Almanyanı gösteren harita

hususata taallük eylemektedir. Lord Halifax'ın dün Polonya büyük elçisiyle yaptığı mülâkat da aynı mevzu üzerinde cereyan etmiştir.

Hergün

Parti nizamnamesindeki Değişiklikler

Yazan: Muhittin Birgen

Bu satırları yazdığım sırada Halk Partisi kurultayı müzakerelerine devam ediyor. Bu müzakerelerin hedefi, Partiyi daha demokratik bir ruh içinde çalışmayı temin edecek bir takım yeni esaslarla tehziz etmektir. Dünkü ve evvelki günlük makalelerimizde bu esaslardan bir dereceye kadar bahsettik. Bu mühim bahis üzerinde bugün de durarak bazı noktaları tafsil etmek isteriz.

Geçen gün de söylediğim gibi, Parti nizamnamesinde yapılan değişikliklerin en mühimlerinden biri hükümetle Parti arasındaki münasebetlere dair olanıdır. Bu değişikliğin manasını kısaca ifade etmek lâzım gelirse diyebiliriz ki bu, o münasebetlere tam demokratik ve gayet makul bir nizam vermekten ibarettir. Bunun neden böyle olduğunu anlamak için, içtimaiyet ilminin demokrasi meseleleri hakkında vardığı müsbet bir takım neticelere vâkıf olmak icab eder.

Herhangi içtimai mezhebin gözile okunursa okunsa, bu ilim bize demokrasi denilen şeyi, «içtimai ve siyasi otoritenin bir merkezde ve bir şahısta toplanmasıyla halk kitleleri arasında müntezir bir halde bulunması» ile izah eder. Bu otorite, tek bir merkezde toplandığı nisbette demokrasiden uzaklaşır ve bu merkez bir ferde veya ferdlere zümresi olduğu nisbette de, mutlakîyet, monarşi ve oligarşi gibi cemiyetin otoritesini, içtimai ve ferdi hürriyetleri daraltan bir cereyan takip eder. Buna içtimaiyet ilmi «siyasi otoritenin ferdeleşmesi» der. Bunun için, demokrasi, otoritenin ne tek bir merkezde toplanmasına, ne de, bilhassa, bu merkezin bir şahıs veya şahıslar zümresi olmasına muhaliftir.

Fakat, buna mukabil, demokrasinin en mütevazı millî ferdlere kadar dağıtmak gayesini güttüğü içtimai ve siyasi otoritenin bu dağılışı şekli, bir anarşi bünyesini haiz olacak değildir. Bunun adı, o zaman, demokrasi değil, bir perişanlık ve anarşi olur ki biz, Abdülhamidi tahttan indirdiğimiz zaman bunu pek güzel tanıdık. Nitekim, demokrasiyi, tesis ettiği oligarşi vasıtasıyla memleketi yaymak davasını gütmüş olan İttihad ve Terakki, 918 de düştüğü zaman da memleketi gene perişanlık içinde kaldı.

Şu halde, tam ve doğru bir demokrasi nizamı ne merkezî bir kudretin cemiyet ehramının tepesinden kaidesine doğru emir veya nehyetmesi ile kurulabilir; ne de, bu iktidarın, - hattâ şahsan fevkalâde demokrat olan - bir ferde veya ferdlere zümresinde toplanmasıyla temin olunur. Demokrasi, ehramın kaidesinden tepesine doğru tam bir ahenk içinde birbirleriyle birleşen yükselen bir takım küçük iktidarların vücutte getirdiği bir teşkilât şebekesinden ibarettir. Her ilerlemiş cemiyet, bir merkezî otoriteye muhtaçtır; bunsuz hayat mümkün değildir; derhal perişanlık veya anarşi gelir.

Bu izahattan sonra, yeni değişikliklere bakalım: Bir aralık hükümetle Parti teşkilâtı arasında bir takım salâhiyet tedahülleri oluyor diye birleştirilmiş bulunan salâhiyet makamları, şimdi hep ayrılıyor. Eskiden Dahiliye Vekili aynı zamanda Partinin de Umumi Kâtibi idi; ilk hamlede bu ayrıldı. Şimdi bir adım daha ileri gidiyoruz: Partinin Değişmez Genel Başkan vekili de Başvekâlet de makamından ayrılıyor. Şu halde, Parti ve hükümet, ya ni halkın siyasi teşkilâtı ile devletin siyasi teşkilâtı, birbirlerinden tamamen ayrılmışlardır.

Ancak, bu iki kuvvet birbirinin ne rakibi, ne de hattâ yabancılarıdır. Bunlar arasında bir ahenk tesis edilmelidir ki tam demokratik bir ruh içinde bir inkişafa doğru yürünmesi temin edilebilsin. İşin bu tarafı da Parti Umumi Kâtibinin hükümete teşriki yolile temin ediliyor. Şu halde, cemiyet ilminin, demokrasi şartı olarak, bizden istediği şey, yani «siyasi kuvvetler arasında teşkilâtî bir ahenk» gayesi bu suretle temin edilmiştir. Şimdi Dahiliye Vekili Dahiliye Vekilidir; Başvekil, Başvekil ve Parti de Parti. Ancak, bütün bunlar, birbirlerinin rakibi kuvvetler değil, aralarında tam bir ahenk hüküm sürmesi icab eden içtimai ve siyasi (Devamı 10 uncu sayfada)

Resimli Makale:

Kimsin, nesin? Çabuk anlayabilirsin..

Şahsi kıymetimiz hakkında tereddüde düştüğümüz zamanlar vardır:

— Neyiz, ne yapabiliriz, kudretimiz, kuvvetimiz, bilgi derecemiz neyi ifade eder?

Bazan kendi kendimize sorduğumuz bu suallere cevap veremeyiz, şüpheye, tereddüde düşeriz, halbuki elimizde sayfası açık duran bir kitab vardır ki, bu tereddüd ve şüphelerimizi derhal izale edebilir.

Kimsiniz, nesiniz, kat'iyetle anlamak mı istiyorsunuz? Bütün tanıdıklarımıza gözlerinizin önünde hayalî bir geçit resmi yaptırınız, içlerinden en ziyade kiminle konuştuğunuzu, kimin müzahabesinden zevk aldığınızı düşününüz, sonra bu adama bir kıymet veriniz, bu hareketinizle kendi kıymetinizi de kat'iyetle tesbit etmiş olursunuz, zira insan kendine benziyenle konuşur, kiminle konuştuğunu söyle, ne olduğunu haber vereyim, diyen eski hakim kanaatinde yanılmıştır.

SÖZ ARASINDA

81 yaşında ihtigarla Evlenen genç kız

Bu genç ve güzel kıza herhalde lâ-yık bir kocanın, gene kendi yaşlarında yakışıklı bir delikanlı olmasını diler-siniz değil mi? Halbuki ne gezer, gö-nül bu ya... Genç kız, 81 yaşında gön-lü taze bir ihtiyarı sevmiş, onunla ev-lenmiştir.

48 sene erkek yaşayan kadın

Avustralyada Sidneyde 48 sene erkek gibi yaşayan bir kadın, bundan 34 sene evvel evlendiği «karısının» ölümü ile foyasını meydana vermiş, hakiki hüviyeti anlaşılmıştır. (Erkek - kadın) 64 yaşındadır. 1,80 boyu vardır ve lewend yapıldır. 13 yaşında iken İngiltereden Avustralyaya hicret eden bu kadın, erkek hüviyeti takındığı takdirde daha fazla para kazanacağını düşünerek, hemen bir takım erkek elbisesi satın almış, ve kendisini öyle satmaya başlamıştır. 48 sene zarfında amelelik etmiş, seyyar satıcılık yapmış, bir müessesenin seyyar ajanı olmuş, tramvay kondoktörlüğü etmiş, en sonunda da Sidney şehrinin nahiyelerinden birinde belediye kâtibi olmuştur.

Hergün bir fıkrâ

Kaynayan suyun sesi

Tahriri bir imtihanında talebeye şu suali sormuşlar:

«Su kaynarken neden ses çıkarır?» Talebeden birinin yazdığı cevap şöyle imiş:

«Suda mikrob olduğu ve kaynayan suda mikropların öldüğü herkesçe bilinen bir hakikattir. Binaenaleyh kaynayan suyun sesi hakikatte suyun sesi olmayıp ölen mikropların hırıldlarıdır.»

İngiliz olduğu için Londrada dinlenmiyen Muganniye

Meşhur muganni Tetraxzini tarafından himaye edilmiş, Toscanini ile birlikte çalışmış ve geçen musiki mevsiminde Londrada, meşhur Covent Gardende Gigli ile beraber Rigoletto operasını oynamış olan Mançesterli perimadonna Paikin, sırf İngiliz olduğu için bu sene aynı müessesede tarafından angaje olunmamış, yerine bir İtalyan perimadonna seçilmiştir. Bir yandan da Roma valisi, genç İngiliz perimadonnasına bir mektub göndererek, Romada Violettayı oynamasını rica etmiştir. Zira Paikin Romada pek şöhret kazanmıştır. Ana dili gibi italyanca, almanca konuşan Mis Paikin birçok Avrupa sah-

İngiliz Başvekili Gene balık avında!

İngiltere başvekili balık avlamaya bayılır. Boş zamanlarında, vakit kaybetmeden sayfiyesine çekilir ve balık avına çıkar. Resimde de onu, dünya siyaset gâlelerinden bir an için uzaklaşarak sevgili meşgalesiyle başbaşa kaldığını görürsünüz.

Veky Baun'un yeni bir eseri

Meşhur kadın romancı Viky Baun (Cumartesi gecesi) isimli bir piyes yazmıştır. Provalarında hazır bulunmak üzere de Nevyorka hareket etmiştir.

nelerinde Violettayı müteaddid lisanlarla oynamıştır. Genç artist:

«Ben musiki aşkıma uğruna her şeyi feda ettim. Evlenmedim. Bir kadının baş tacı olan çocuktan vazgeçtim. Her türlü eğlencelerimden uzak kaldım. Şimdi bir İngiliz olduğum için beni Londrada dinlemek istemiyorlar. Pek tuhaf!.. demıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir dostumuz söyledi:

«Bir kamyon alacaktık. Otomobil acentalarından birine başvurduk, mevcudu kalmadığını söylediler. Sebepini sorduk:

— Elde Amerika parası yoktur, bedelini ödeyemiyoruz, ödeyemeyince de getirtemiyruz, dediler.

Bir ikinci, bir üçüncü, bir dördüncü acentaya müracaat ettik onlardan da aynı cevabı aldık. Merak içinde idik, hükümetin Amerika ile yeni bir ticaret muahedesi yaptığı zamanda bu vaziyet bize garib görünüyordu. Bir bilen derdin esasını anlattı:

— Amerika firması para almadıkça mal yollamaz, parayı yollayabilmek burada Amerika parası bulmaya bağlıdır, o da daha evvel Amerikaya Türk malı yollayıp satmakla kabildir, halbuki Türk malının kıymeti beynelmilel piyasadan yüzde şu kadar fazladır, binaenaleyh alınıp gönderilemez, bu takdirde de Amerika ile alışveriş edilemez.»

Biz bu hikâyeyi dinledikten sonra iktisadî işlerimizin bir defa daha gözden geçirilmesi lüzumuna inandık, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Millî Şefi Dinlerken

E. Talı

Millî Şefin, kurultayın açılışında, ki nutkunu radyodan dinledim? O talâkatin, o vecazetin, o belâgatin hâli tesiri altındayım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi sarayının içi epey zamandır, tâ Atatürkün büyük nutkundanberi - böyle muhteşem bir hitabe ile çınlamamıştı.

İnönünün bu nutku, kavi ve azimkâr bir devletin serhaddinde gürleyen bir top sesi gibi dışarıya da yayılarak düşündürücü, güvendirici ve kıvanc duyurucu etkiler yaptı.

İçeride biz, o merdce, erkekçe sözleri dinlerken sonsuz bir haz ve heyecan duyduk. Dışarıdakiler de, asil, civanmerde, metin ve kudretli Türkiyenin bu tehlikeli günlerde, dost sesini işitmekle ferahlan hissettiler.

Ak saçlı ve ak yüzlü, tertemiz özlü Millî Şefin cihan sulhünü zâman altına alan beyanatı tarihte bir merhaledir.

Bu teminatı, dünya müvacehesinde verebilmek, yeni Türkiyenin, Cümhuriyet Türkiyesinin muazzam bir devlet olarak dünya camiasındaki önemli, birinci sınıf mevkiini kat'iyetle tayin ve tesbit etmek demektir.

İnönü bunu yaptı. Ve onun bu kararına ve bu ifadesine, cihan, on yedi yıldır.. ne diyorum? Yirmi yıldır, gündün güne anıtan hayranlığı ile: «Belî!» dedi.

Hitabet, belâgat Allah vergisidir. Herkes hatib, belîğ olamaz. Bizim için ne mazharıyettir ki, inkılâbımıza rehberlik eden dehalar her sahada, azamete muvaffak oluyorlar!

İnönünde ve Lozanda ün alan Millî Şef hitab kürsüsünde de bir fatih olarak tecelli etti. Onun nutkunda tasannu aramak beyhudedir. Seçtiği ve kullandığı kelimelerdeki vecazet ve asalet doğrudan doğruya ruha nüfuz ediyor, ruha değişiyor, vicdanları coşturuyordu.

Vakur sadasının ahenginde, Türk varlığının asırlardanberi medenî âleme duyuramadığı, anlatamadığı hakikatlerin ulviyetini sezdim.

En yüce kürsüden, İnönü değil, Türk konuşuyordu.. Türk fazileti, Türk kudreti, Türk merdliği, Türk ismeti!

Ve oradan, nefesine karşı olan sarsılmamış insanlara haykırıyordu:

— Ne oluyorsunuz? Durun! Ben varım! Ve ben var oldukça, dostlarım, komşularım zinhar endişe çekmesinler! Türkün dipdiri varlığı, sulhü korumak için ileriye atılmağa hazırdir. Dünya rahat etsin. İnsanlar rahat uyusunlar.. Türkiye Cumhuriyeti sulh için, ordusuna dayanmış, milletinin imanına dayanmış nöbet bekliyor!

Millî Şefin bu hitabesi mahşere kadar kulaklarımızda çınlayacak. Onun ne asil manasını, ne tonunu, ne de bende hâsıl ettiği gururu ve heyecanı unutamiyacağım.

Ve o andaki hislerimi, benden sonraki nesillere aynen duyuramadığımı, duyuramıyacağımı için, ülebed yanacağım..

E. Talı

TAKVİM

HAZİRAN

Kumül sene 1368	3	Arabi sene 1353
Mayıs 21	Resmî sene 1939	Hazir 20

CUMARTESİ

GÜNEŞ		Rebiülâhir		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	29			3	15
8	54			6	39
15					
Oglo		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	12	16	11	19	36
21	56	21	56	21	56
4	36	8	36	12	—

Son Postanın TARİH MÜSABAKASI KUPONU

No 8

TELGRAF HABERLERİ

Batan İngiliz denizaltı gemisi mürettebatından ancak 4 kişi kurtarılabildi

Denizaltı gemisinde 90 kişi olduğu bildiriliyor, diğer mürettebatın kurtarılması ümidleri azalmıştır

Londra 2 (A.A.) — Dün bir tecrübe esnasında batan İngiliz «Thetis» denizaltı gemisinin battığı yer bu sabah tesbit olunmuştur.

Tahlisiye gemilerinden gelen telgraflara göre, denizaltı gemisi Liverpoolun 25 mil açıklarında ve 45 metre derinlikte yatmaktadır. Suyun üzerine telefon du-bası salıvermiştir.

Tahlisiye vapurları işe başlamışlardır. Resmî bir rapora göre, denizaltı gemisinde 79 kişi vardır. Bunların arasında 20 mühendis ve bir de tayyareci mevcuttur.

Kazanın sebepleri hakkında henüz hiç bir şey bilinmiyor. Denizaltı gemisinin, batmış bir vapura çarptığı ve bütün elektrikli tesisatının bozulduğu zannediliyor.

Bütün sabah gazeteleri bu kaza ile meşgul olmakta ve geçenlerde batan Amerikan «Squalus» denizaltı gemisindeki kurtarmak için kullanılan tahlisiye balonlarının İngiliz bahriyesinde mevcut olmadığını yazmaktadır.

Londra 2 — Amirallik makamından bildirildiğine göre bu sabah «Thetis» denizaltı gemisi mürettebatından 4 kişi kurtarılmıştır.

«Thetis» in kendi vesaitile ilerlediğine dair bundan evvel verilmiş olan haber

doğru değildir. Geminin başı 130 ayak suyun içinde, pupası suyun üstündedir.

Gemide bulunanların berhayat olduğuna dair verilen malûmat teyyüd etmemektedir. 4 kişi Davis tahlisiye aleti vasıtasıyla kurtarılmışlardır. Bunların arasında beşinci denizaltı filotillâsı kumandanı Oram bulunmaktadır.

Oram, derhal kurtarma ameliyatını idare etmeğe başlamıştır.

Geç vakit alınan haberlere göre «Thetis» denizaltısında kalan mürettebatı kurtarmak ümidleri tamamen azalmıştır. Sabahantberi sarfedilen bütün gayretlere rağmen, ilk dört kişiden sonra hiç kimse kurtarılamamıştır.

Gemide 90 kişinin mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Temiz hava ihtiyatı ise ancak bu gece yarısından bir saat sonrasına kadar kifayet edilebilecektir.

Batan gemiyi yüzdürmek üzere, omurgasına halat geçirerek yukarı çekmek teşebbüsünde bulunmuş ise de hiç bir netice alınmamıştır. Geminin ön kısmının su ile dolmuş olduğu tahmin edilmektedir.

Birçok harb gemilerinin projektörlerle tenvir edilmiş olan kaza sahasında, tahlisiye ameliyesine hararetle devam edilmektedir.

Hariciye Vekilimize atfedilen beyanat doğru değil

Ankara, 2 — Paris - Soir gazetesinde intişar etmiş olan bir yazıda Hariciye Vekilimize atfedilen beyanat hakikate tevafuk etmeyen cihetleri ihtiva etmekte ve aykırı bir ruh ve manada tertib edilmiş bulunmakta olduğu cihetle bu yazının Hariciye Vekilimizin fikir ve mütalealarına uygun olmadığına beyana Anadolu Ajansı mezundur. (A.A.)

Suriye Cümhurreisi istifa mı ediyor?

Adana 2 (Hususî) — Suriyede buharan devam etmektedir. Cümhurreisinin istifa edeceği kuvvetle söyleniyor. Fransız plânına göre Suriye, Halep, Şam, Lâzkiye; Cezire olarak dört müstakil bölgeye ayrılacaktır.

Gafenkunun Ankara seyahati

Bükreş, 2 (A.A.) — Rador ajansı Kral Karol'un tekrar tahta çıkışı senliklerinden sonra hariciye nazırı Gafenkunun resmi ziyaretlerde bulunmak üzere Ankara ve Atınaya gideceğini tebliğ etmektedir.

Hataya aid anlaşma Pazartesi ilân ediliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Paris 2 (A.A.) — Salâhiyyetar mehafil, Türk - Fransız anlaşmalarının Sovyetlerle yapılacak olan anlaşmalardan evvel tahakkuk edeceğine muhakkak nazariye bakmaktadır. Türk-Fransız anlaşmaları, Türklerin Hatay hakkındaki isteklerini yerine getiren anlaşma ile birlikte ilân olunacaktır.

Türlere ve Ruslara esaslı tavizlerde bulunulmasına muarız olan bazı Fransız mehafili, General Veygand'ın Ankaraya yaptığı ziyaret üzerine mezkûr tavizlere taraftar gözükmesi neticesinde bu itirazlarından vazgeçmişlerdir.

İspanyol topraklarında bir tek İtalyan muharibi kalmadı

Cadix 2 (A.A.) — İspanya Dahiliye Nazırı Serrano Suner ile İtalyan lejyonierleri kumandanı General Gamba'ra, dün akşam Duca d'aosta gemisile İtalyaya hareket etmişlerdir. İspanya topraklarında bir tek İtalyan muharibi kalmamıştır.

İngiliz hava kuvvetlerindeki kadınların adedi artıyor

Londra 2 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinde çalışmak isteyen kadınların miktarı fevkalâde artmaktadır. Mayıs ortalarındanberi 67 er kadından mürekkep yeniden 8 müfreze teşkil olunmuştur. Daha da 5 bin kadın müraacaat etmiş bulunuyor.

Adana ile Mersin arasında otomatik telefon

Adana 2 (Telefonla) — Alâkaat lardan aldığımız malûmata göre Adana ve Mersin telefon santralleri önümüzdeki ay içinde otomatik şekle sokulacaktır.

Adana ve Mersin gibi iki büyük ticaret ve iş merkezinin ve beynelmil bir muhabere hattının üzerinde bulunan Adananın böyle modern bir vasıtaya kavuşması herhalde çok lüzumlu bir şeydi. P. T. T. Umum Müdürlüğü'nün bu kararını Adanalılar sevinç ve takdirle karşılanmışlardır.

Vezûv yanardağı

Roma 2 (Hususî) — Vezûv yanardağı bugün tekrar indifaa başlamıştır. Yanardağdan büyük miktarda lâv fışkırmaktadır. Maahaza şimdilik tehlike yoktur.

Rusya, İngiliz Fransız teklifine cevap verdi

Londra 2 (Hususî) — Moskovadan bildiriliyor:

Başvekil ve hariciye komiseri Molotof bugün, İngiliz ve Fransız sefirlerini Kremlin sarayına davet etmiştir.

Salâhiyyetar mahfellerine göre Molotof, bu davet esnasında İngiliz - Fransız müşterek tekliflerine karşılık Sovyet cevabını sefirlere tevdi etmiştir.

Halifakın Moskova seyahati

Londra 2 (A.A.) — Salâhiyyetar mahfellerde söylendiğine göre Lord Halifax, henüz Londraya vâsıl olmıyan Sovyetler Birliğinin Fransız - İngiliz teklifleri hakkındaki cevabını almadan Moskova gitmek tasavvurunda değildir.

Sovyetlerin noktai nazarı

Moskova 2 (A.A.) — Diplomasi mehafili, bir taraftan Sovyetler, diğer taraftan Fransızlarla İngilizler arasındaki başlıca noktai nazar ihtilâfının Baltık devletlerine verilecek garanti hakkında olduğunu ve Molotofun bu nokta üzerinde ısrar etmiş bulunduğunu beyan etmektedir.

Sovyetlerin Milletler Cemiyeti misakına olan telmih hakkındaki itirazlarına gelince, buradaki cenebi mehafili, bu itirazların kolaylıkla bertaraf edilebileceğini beyan etmektedir.

Varşova 2 (A.A.) — Molotofun nutku hakkında Polonya siyasi mehafilinde hâsıl olan intiba, Sovyet Rusya hükümet reisi ve hariciye nazırının her şeyden evvel Sovyet Rusyanın Avrupadaki siyasi kuvvetlerin faaliyeti sahasında oynayabileceği rolü tezahür ettirmeğe çalışmış olduğu merkezindedir.

Uludağa yumurta büyüklüğünde dolu düştü

Bursa 2 (Hususî) — Bugün Bursaya büyük cesametinde dolu düştü. Uludağa ise fırtına ile karışık yumurta büyüklüğünde dolu düştü. Fırtına otelede tahribat yaptı.

Adliye Vekâleti Müsteşarlığı

Ankara 2 (Hususî) — Adliye Vekâleti müsteşarlığına Temyiz mahkemesi azasından Selim Nafiz tayin edilmiştir.

Bir amele iki gün evvel ayrıldığı karısını yaraladı

Galatada Arabcamiinde Kutuçıkma- zı sokağında 5 numarada oturan ve Liman Şirketinde gündüz bekçiliği yapan Halil, iki gün evvel ayrıldığı karısı Boyabadi Şehriyi sol kağcasından bıçakla ağır yaralamıştır.

Yaralı tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

• Hatay ve Fransa ile anlaşmamız

Yazan: Selim Ragıp Emek

Hatayın mukadderatını tayin etmek bakımından Fransa ile aramızda bir prensib itilâfı yapılmış olduğu malûmdur. Onların Sancar, bizzat Hatay adını verdiğimiz bu mıntakanın her suretle Tünlüğe aidiyeti tasdik edilmiş olduğu için intikal muamelesinin uzaması haklı bir merak uyandırabilir. Şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Fransa ile aramızda, İngiltere ile olduğu gibi henüz bir anlaşma vücut bulmamıştır. Maamafih buna a- id müzakerelere başlamış nazariye bakmak mümkündür. Salâhiyyetar bazı a- gızların da bu meseleyi ergeç bir emrivaki telâkki ettiklerine bakılırsa Hatayın anavatanı avdeti şimdilik bir gün meselesi sayılmak icab eder. Fakat otuz bir Mayıs-tarihli Parisli «Tan» arkadaşımızda çıkan ve ihtiyat General Katru'nun mülahazalarını ihtiva eden bir yazı, Hatay meselesinde Fransanın bir takım şartları ileri sürmek te olduğu anlaşılıyor. General Katrun kanaatine göre bir komşuluk ihtilâfı hududunu geçmiyen bu mesele, realist bir politika için halli lâzım gelen bir davadır. Her ne kadar Fransa Hatayın terkinde kat'iyetle muhalefet göstermemişse de Türk tezini reddedici bir vaziyet de almamıştır.

Bu politikanın artık nihai bir noktaya bağlanması zamanı gelmiştir. Fransa, Hatayı Türk Cümhuriyetine terkedecektir. Fakat ondan evvel Türkiyenin de, Fransız mandası altında bulunan topraklar üzerinde herhangi bir müstakbel talebe bulunmayacağı ve Garb demokrasileriyle teğrikd mesai kararını teyid etmesi icab etmektedir.

Bizce anlaşılmıyan nokta da budur. General Katru'nun kanaatine göre Türkiye Hatay denilen mıntakayı mı alacaktır? Yoksa Türkiyeye Hatay diye gösterilen herhangi bir mahdud arazi mi verilecektir? Her şeyden evvel bu noktanın tebarüz etmesi lâzımdır. Bir ihtilâftan ziyade bir görüş farkı ifade eden bu iki ayrı mütalea önünde, anlaşılıyor ki Hatayın hududlarının ta-yini zaruridir. Hangi yerler Hataydır hangileri değildir? Şayet bu esaslar açığa tesbit edilip iki taraf bunların üzerinde berveçhişin mutabak kalırsa müstakbel anlaşmanın meydana getirilmesinde hiç bir zorluk husule gelmez. Bu münasebetle şu noktaya da işaret etmek lâzımdır ki General Katrunun yazısında, her dürüst insanı rencide edebilecek bir mühim nokta vardır. Bu nokta, Fransa ile anlaşması münasebetle Türkiyenin garb demokrasilerine verdiği sözü teyid etmesi istenmektedir ki bunun manasını anlamak güçtür. Söz, bir defa verilir, ya-

(Devamı 11 nci sayfada)

Alman - Yugoslav müzakereleri başladı

Dün Prens Polün önünde Berlinde iki saat süren büyük bir geçid resmi yapıldı

Berlin 2 (A.A.) — Yugoslav Kral Naibi Prens Pol, beraberinde Marko - viç olduğu halde saat 15 te Hitler' i ziyaret etmiştir. Prens, ikamet etmekte olduğu Belvedere sarayından Führer'in ikametgâhına kadar olan mesafede halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Hitler, Prens Pol'un ziyaretini saat 18 de iade etmiştir. Markoviç, dün akşam Mareşal Göring'in Yugoslavyanın en büyük nişanı olan Kara Yorgi haçlı nişanını tevdi etmiştir.

Hitler, dün akşam Yugoslav misafirleri şerefine bir ziyafet vermiş ve bu ziyafette birçok Yugoslav ve Alman ricali hazır bulunmuştur.

Resmigeçid

Berlin 2 (A.A.) — Yugoslavya Naibi Prens Pol ile Prens Olga, bu sabah Meşhur Asker abidesine bir çelenk koyduktan sonra Charlottenburg cad - desinde şereflerine tertib edilen büyük bir geçid resminde hazır bulunmuşlar - dır.

Hicaz ordusunun tensiki için

Adana 2 (Hususî) — İbnissuudun Hi caz ordusunu tensik için askeri bir he - yet gönderilmesini hükümetimizden rica ettiği bildiriliyor:

Kudüste telefon hatları tahrib edildi

Kudüs 2 (A.A.) — Bu sabah şehrin dört muhtelif yerinde 4 bomba pat - lamıştır. Bunlardan üçü, telefon şebeke sinin üç birleşme noktasına yer altın - ıla patlayarak şebekenin yarısı demek olan 1700 telefon hattını tahrib etmiş - tir.

Dördüncü bomba, Yafa kapısında pat layarak 4 kişinin ölmesine ve 10 kişinin yaralanmasına sebep olmuştur.

Kit'aların geçişi, 2 saat sürmüştür. Hitler ile Mareşal Göring, misafir - lere refakat etmişlerdir.

Alman matbuatının neşriyatı

Berlin 2 (A.A.) — Alman matbuatı, bilhassa Yugoslavya Naibi Prens Polün Berlin ziyaretiyle meşgul olmaktadır.

«Deutsche Allgemeine Zeitung» diyor ki:

Fransız hegemonya siyaseti Yugoslavyayı daha metbu bir devlet telâkki ettiği suralarda Almanya' yeni büyük Balkan devletinin ehemmiyetini takdir ediyordu. «Balkanlar Balkanlı - rındır» prensipini biz bütün kalbimizle taniyoruz. Bu prensibe dayanarak haricî siyasetini müstakil kılan, eko - nomisini düzelten ve komşularile iyi geçinen bir Balkan devleti tabiidir ki, iştihar eder. İşte Yugoslavya böyle bir vaziyette bulunuyor.

Kendilerine «sulh cephesi devletleri» adını veren memleketler hilâfına olarak Yugoslavya kendi kararlarına hâkim kalmıştır.

Rusyanın nüfusu: 170,467,166

Moskova 2 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin 1939 daki tahriri nüfus hakkında yapılan tahrir neticelerine dair devlet plân komisyonu tarafından verilen makamlara göre Sovyetler Birliğinin nüfusu 170,467,166 dır. Bun - ların 81.664.981 i erkek ve 88.802.205 i kadındır. 1926 tahrir nüfusuna nazaran yüzde 15,9 nisbetinde bir tezeyüdü vardır.

Adananın yeni Belediye reisi

Adana 2 (Hususî) — Adana belediye reisliğine, Halkevi reisi Kasım E - ler intihab edilmiştir.

Yeni belediye meclisi ilk içtimasını bugün yapmıştır.

Sabahtan Sabaha

Yanlış düşünceler

Nüfus işini tamamilen bir refah ve kazanç davası olarak kabul etmeyenlerin çok çocuklu ailelere yapılan devlet yardımını azımsamalarına hayret etmeliyiz. Onlar devletten fakir aileler için yardım istemekle nüfus meselesinin iddia ettiğimiz refah ve kazanç esasını berveçhişin peşin itiraf etmiş oluyorlar. Ayrıldığımız nokta sadece şudur. Ben ikramiye, mükâfat gibi igreti ve geçid yardımların müsbet kıymeti olmadığını iddia ediyorum. Refah ailenin içine kendi sâyi ve kazancı ile girmelidir ki fabrika aksamadan işlesin. Taşıma su ile değirmen dönmiyeceği gibi, beş on yılda bir kuraktan çatlayan toprağa bit damla serper gibi verilecek elli lira ile de altı yedi başlı bir ocak işletilemez. Nüfusumuzun yüzde yetmişini tutan köylü sınıfı bizim asıl dayandığımız temelidir. Bu temel sağlamdır. Ve Türk köylü kadını tarlasında doğurup ertesi gün hamurunu yoğuracak kadar metin ve gürbüz bir anadır. Ve çok şükür şimdiye kadar bu temeli kemiren dahilî ve haricî harb gaileleri yoktur. Bu velâd ve sağlam temel üzerinde yükselen yeni Türkiyenin nüfus davasında halledilecek en mühim nokta sadece köylünün refahıdır. Bunu bizzat Cümhurreisimiz, Yavuz İsmet İnönü pek iyi teşhis etmiştir. Köylünün hayat seviyesini yükseltmek için gerek kurultaya ve gerek hükûmete verdiği direktifin hedefi de budur.

İkinci bir nokta daha var. Keyfiyeti aranmaksızın mutlak surette adede istinad eden bir varlık hiç bir kıymet ifade etmez. Dört yüz milyonluk insan kümlelerini hududları içine toplayan Çin ile kırk beş milyonluk Büyük Britanyanın rollerini mukayese etmeliyiz. Hakimiyet mutlak surette çoklukta değildir. Hayatın her parçasında kemalini bulmuş ve iyi organize edilmiş bir azlığın cihana hâkim olduğu dün için olduğu gibi bugün için de inkâr edilmez bir hakikattir.

Bürhan Cahid

Belediyeden açıkta kalan memurlar münhallere yerleştirilecek

Vali; açıkta kalan memurların kabiliyetlerine göre peyderpey münhallere yerleştirilerek kimsenin iztirabına mahal bırakılmıyacağını söylüyor

Belediyede açıkta kalan memurların acınacak halleri hakkında yazmış oldu ğumuz neşriyatı Vali ve Belediye Re - isi Lütfi Kırdar tarafından ehemmi - yetle nazarı itibare alınmıştır. Lütfi Kırdar dün bu mesele etrafında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— İstanbul hususi muhasebe ve be - lediyesinin 1939, 1940 bütçesini ha - zırlarken hizmete nazaran geniş tutul -muş olan kadrolarda bir kısım tasarruf - lar yapılmış. Bütçenin mer'iyet mev - kiine girdiği 1 Hazirandan itibaren bir kısım memurlarımız, bizzarure kadro - harici kaldılar.

Her çıkan memur nihayet bir aile sa - hibidir. Vaziyetlerini tabiatile anlıyor, takdir ediyoruz. Buna rağmen düşün - mek lâzımdır ki, belediyeler orada o - turan insanların müşterek beledi - ve medenî hizmetlerini görmek, bekdenin umranını temin etmek için kurulmuş müesseselerdir. Tesis maksadı namma ortaya kâfi derecede iş çıkaramazken bu uğurda sarfedilmesi lâzım gelen pa - raları fazla memurlara sarfetmek şüp -

hesiz doğru olamazdı. Noktai hareke - timizde esas maksadı vevlevki çok in - sanî olan hislere feda edemedik. E - saslari bu kadar haklı olmakla bera - ber, şahsan kabahatsız olan memurla - rımızı düşecekleri müşkülattan kur - tarmak için icab eden bütün tedbirleri de aldık.

Aylardanberi kat'î zaruret olmadık - ça münhallere kimseyi almıyorduk. Bu sayede bir kısım arkadaşlarımız açık yerlere yerleştirilmişlerdir. Kalan - lar da hemen sefaletle atılmış değil - lerdir. Maaşlılardan müddetini doldu - ranlar tekaüd edilmiştir. Diğerlerine açık maaşı için bütçeye tahsisat kon - muştur. Ücretliler kendilerini hiç de - ğilse üç, dört ay geçindirebilecek para - lar alacaklardır. Bir taraftan da memurun müdürlüğüne emir verilmiş, açıkta kalanlar kafa ve beden kabiliyetleri - ne ve hizmet müddetlerine göre tasnife tâbi tutularak bir liste tanzim ettiril - miştir. Bundan sonra da vuku bufa - cak münhalâta peyderpey tayin edile -cekler ve kimsenin iztirabına yer veril - miyecektir.»

Bir sefertası yüzünde kardeş kardeşi yaraladı

Dün akşam Kuledibinde Yazıcı soka - ğında 72 numarada oturan İngiliz te - beasından Mişel, kardeşi Maçu tara - fından bıçakla sağ kolunun damarları kesilmek suretile yaralanmıştır. Hadi - nin bir sefertasının yere düşmesi ü - zerine başlayan kavga neticesinde vu - ku bulunduğu anlaşılmıştır.

Şehir işleri:

Kuruçesme kömür depoları istisnâk edilecek

Belediyenin Kuruçesmedeki kömür depolarının başka tarafa nakli için tetkikat yaptığını yazmıştık. Kuruçes - me sahilini kaplayan kömür depoları - nın yerlerinin belediye tarafından is - timlâki düşünülmeğetedir. Depolar bu - radan kaldırıldıktan sonra arsaların - dan Bebek - Dolmabahçe yolu geçecek - tir.

197 esnaf cezalandırıldı

Beyoğlu kazası dahilinde son hafta içinde 197 esnaf belediye zabıtası ta - limatnamesine aykırı hareket ettikleri için cezaya çarptılmış, 128 ekmeç ek - sif olduğu için müsadere edilmiştir.

Bir aşçı amcazadesi tarafından yaralandı

Kasımpaşada Seyidalicetebi mahal - lesinde 6 numarada oturan Tavilzade vapurunda aşçı Hüseyin, aynı evde oturan amcasının oğlu Memiş oğlu Kâ - zim tarafından 7 yerinden bıçaklana - rak vurulmuştur. Hüseyinin yarası a - ğırdır.

Baygın bir halde Beyoğlu hastanesi - ne kaldırılmıştır. Hayatı tehlikededir. Cinayetin kadın yüzünden ileri gel - diği anlaşılmıştır.

Müteferrik:

Taksim bahçesi Cümhuriyet bayra - mına kadar tamamlanacak

Taksim bahçesinin yeni şekle sokul - ma işi Cümhuriyet bayramına kadar tamamlanacaktır.

Açıkta denize girilmeyecek

Plâj mevsiminde açıkta denize gi - renlerle belediye şiddetle mücadele e - decektir. Denize girilmeyecek yerlere birer levha asılmıştır. Açıkta denize gi - renleri polisler yakalayacaktır.

Yerli Mallar sergisine yardım edilecek

Ticaret Vekâletinden belediyeye ge - len tamimde, Galatasarayda açılacak Yerli Mallar sergisi için yardımda bu - lunulması istenmektedir.

Bir motor bir sandalı batırdı

Denize düşen sandalcı ve dört yolcu güçlkle kurtarıldılar

Yolculardan birinin 1800 lirası denize düştü

Dün Haliçte bir deniz kazası olmuş, bir sandal parçalanarak batmıştır.

Bandırma limanına kayıtlı 16 ton - luk İsmail Reis in idaresindeki Nur mo - törü Unkapanı köprüsü önünde, Ah - med Gencin idaresinde ve 4 yolcu ile Köprüye gelmekte olan 4830 numara - lı sandala çarpmıştır. Müsademe çok şiddetli olmuş ve sandal derhal parçalanarak içinde bulunan sandalcı Ah - med Genç ile inşaat müteahhidi Nuri, Serkis, nakkaş Cemil, Hâmid Taşpınar adlarındaki 4 yolcu denize düşmüştür. Deniz üzerinde çarpınan ve boğulmak üzere bulunan sandalcı ve yolcular derhal etraftan yetişen sandalcılar tara - fından güçlkle kurtarılmış ve sahil - le çıkarılmışlardır. Müsademe esna - sında hafif bir surette yaralanan, san - dalcı Rizeli Ahmed Genç hastaneye kaldırılmıştır. Parçalanan sandal yol - cularından inşaat müteahhidi Nuriye aid 1800 lira para da denize düşmüş - tür. Bu paranın araştırılması için bu - gün kaza yerine bir dalğç indirilecek - tir. Liman İdaresi ve zabıta kaza hak - kında tahkikata başlamışlardır.

Kütahya - Balıkesir hattı ihtilâfı

Julius Berger konsorsiyomuna yap - ırılan ve hemen hemen hattın inşa za - manındanberi ihtilâflar tahaddüs eden Kütahya - Balıkesir şimendifer yoluna aid hesapları tetkik eden komisyon mesaisine devam etmektedir.

Tahkikatımıza nazaran şirket, hü - kûmetin kilometre hesaplarını tetkik ederken, bazı kısımlar için noksan pa - ra verdiğini iddia etmiştir. Halbuki, hattın kabulü kat'î muamelesi yapıp - ken inşaatın birçok yerlerinde artna - meye aykırılık görülmüş ve şirket da - ha memleketimizde faaliyette bulun - duğu surlarda, yani 8 sene evvel, key fiyet hükûmet tarafından bildirilerek bu gibi noksanların tamamlanması ve - sair fennî hataların tashih olunması ist - enmiştir.

Julius Berger konsorsiyomu, daha o zaman, mahallinde yapılan fennî tet - kikleri nazarı itibare almak istememiş, bunun üzerine bu gibi noksanlar için bir kısım tediyatın durdurulması za - rureti hasıl olmuştur.

Şimdi şirketin talep etmekte bulun - duğu 7,000,000 lira bu meseleden mü - tevellidir. Halbuki, hükûmetin nok - tai nazarına göre hem talep mevzuu olan para bu miktara varmamakta ve hem de tediyeye edilmemesi için şartna - me ve ihalelerde kat'î sarahat bulun - maktadır.

Gerek bu hususlar ve gerek şirketin talepleri hakem Mösyo Politis'e izah edilmiş ve dün hakem tarafından büt - tün ihtilâf mevzuu tamamen tetkik e - dilmiştir.

Tanzim edilmekte olan rapor, Pa - zartesi günü Ankara'ya götürülecek ve hükûmetin tasvibine arz edilecektir.

Fon Papen geldi

Bir müddet evvel mezuniyetle Ber - line gitmiş olan Almanyanın Ankara büyüç elçisi Fon Papen şehrimize dön - müş ve dün akşamki ekspresle de An - karaya hareket etmiştir.

Fon Papen birkaç hafta sonra, yaz tatilini geçirmek üzere tekrar şehri - mize gelecektir.

Terkos suyu kesilecek

Pazar günü saat 14 ten Pazartesi gü - nü saat 12 ye kadar şehrimizde Terkos suyu kesilecektir. 24 saat susuz kala - cak olan şehirliler şimdiden ihtiyath hareket etmesi Sular İdaresi tarafın - dan bildirilmiştir.

Alâmeti farika nizamnamesi yapılıyor

Yeni nizamname ile yerli malların yabancı ve yabancı malların da yerli gibi satılmasının önüne geçilecek

Memleketimizde ticaret ve sanayiün günden güne inkişafı, bu inkişafa müvazi olarak yeniden bazı sını ve ticarî müey - yideler vaz'ını icab ettirmektedir.

Ticaret ve sanayiün ileri olduğu mem - lekelerde alâmeti farika tescilli mecbu - riyeti bulunduğu halde, memleketimizde henüz bu, kanunî bir mecburiyet haline konulmamıştır.

304 ve 317 senelerinde alâmeti farika itihaz ve bunu tescil ettirenler için bazı nizamnameler yapılmış ise de, her fabrika ve imalâthanenin kanunî mecburiyet olmadığından yapmaması birçok mahzur - lar tevliid etmiştir.

Bilâhare memleketimizden ihraç edi - len bazı maddelerin dış piyasalarda rağ - beti kiracak mahiyette bazı hareketler ü - zerine Türkiye haricine sevk edilecek ü - züm, incir, tütün, halı, sabun, ipekböceği tohum, ve gülyağlarının kutu, şişe ve a - lelûmum ambalajlarına fabrika ismi, men şei yazılması ve alâmeti farika vaz'ı mee - buriyeti konulmuş ve 1401 numaralı ka - nunla gayrimişru rekabetlerle millî iktisadiyatımıza müteveccih darbelerle mâni olacak bazı tedbirler alınmıştır.

Dahilde ipeklî kumaş, kadın çorabları, kontrplâk, standard ve gene hariç için yumurta, yapak, tiftik, buğday, arpa ih - raç nizamnameleri zaman zaman ve lü - züm görüldükçe alınan tedbirler cümle - sindendir. Fakat son zamanlarda dahilde imal edilen bazı mallar da haricde mam - mul mal zehabını verecek isim ve mar - kalar bulunması ve keza haricden ithal edilenlerde de dahilî mamulât hissini ve - recek ambalajlar görülmesi esaslı bazı tedbirler alınması lüzumunu hissettir - miştir.

İktisad Vekâleti bu mevzu etrafında yaptırıldığı tetkikler neticesinde millî sa - nayiimizi koruyacak ve müessis sanayiün inkişafında müessir olacak ve her türlü gayri meşru rekabetlere mâni olacak bir nizamname projesi hazırlanma başla - mıştır.

Bu nizamname yakında Devlet Şurası - na verilecek ve yüksek tasdika iktiranı - nı müteakib derhal tatbikına geçilecek - tir.

Alâmeti farika nizamnamesinin tatbiki-

ni müteakib yerli mamulâtın yabancı ma - mulâtın gibi satılmasının önüne geçile - cek, tamamen yabancı mamulât olduğu halde ambalajlarından dahilde yapıldığı sanılan mamulâtın da menşe, fabrika ve alâmeti farika vaz'ı gibi mecburiyetler dolayısıyla mahiyetlerinin öğrenilmesi müm - kün olabilecektir.

Bu nizamname memleketimiz ticaret ve sanayi âlemindeki büyük bir noksanı ta - mamlayacağı için derin bir alâka uyandı - rmıştır.

Tiftik fiyatları yükseldi

Bir ay zarfında piyasada 3500 balyeyi mütecaviz tiftik satılmıştır.

Ay bidayetinde taleblerin az olması do - layısıyla durgun geçim olan tiftik piyasası ayın son günlerinde canlanmış ve fiat - lar yükselmiştir.

Bu yükselişe Almanyadan permiller gelmesi ve İngiliz firmalarının da tiftik piyasasına alâkadar olmaları sebep olmuş - tur.

Oğlak malları 125-130, Karahisar ve Kütahya malları 112-113, Ankara, Polatlı 105-110 kuruştan satılmıştır.

Piyasada 20,000 balye kadar tiftik stoku vardır.

MEVLÜD

Emekli kurmay albay Şükrü Ali Re - yin refikası ve General Avni kızı Fitna - tın ruhuna ithaf edilmek üzere irthalinin kırkinci gününe tesadüf eden Haziranın beşinci Pazartesi günü öğle namazından sonra Maçkada Teşvikiye camiiinde Mevl - lidi şerif okunacaktır. Ailesile dostlarının ve gelmek isteyen muhterem zevatın teş - rifleri rica olunur.

EGE TİYATROSU
Nurettin Genç Dur ve arkadaşları
YAZ TEMSİLLERİ
Pazartesi Bakırköy - Sali, Or - küdar Çarşamba, Narlıkapı - Perşembe, Kadıköy Cuma, Şehremini - Cumartesi, Beylerbeyi Pazar, Yenışehir

1939 NEV-YORK SERGİSİ

Bükreşte 3 gün otel ve yemek
Rotterdamda 1 gün otel ve yemek
NEWYORKTA 14 gün ikamet
Pariste 3 gün otel ve yemek
Atlantiğin en güzel vapurlarında yemekli ve yataklı kamaralar; bütün masraflar dahil
390 lira
Ayrıca: Ceb parası temin edilmiştir
Kayıtlar 15 Haziranda kapanıyor
NATTA
Galatasaray, Telefon: 44914

İLÂN

OSMANLI BANKASI Galata İdare Merkezile Yeniciami, Beyoğlu Şubeleri ve nelerile kiralık kasa daireleri, 5 Haziran 939 Pazartesi gününden 16 Eylül 939 (dahil) Cumartesi gününe kadar aşağıda yazılı saatlerle açık bulunacaklardır.

VEZNE SAATLERİ:
Saat 9 - dan saat 14 - e kadar) Adi günler
Saat 9 - dan saat 11,30 - za) Cumartesi günleri
KIRALIK KASA DAİRESİ SAATLERİ:
Saat 9 - dan saat 16 - ya kadar) Adi günler
Saat 9 - dan saat 12,30 - za) Cumartesi günleri

HERGÜN KUVVETLİ L A L E

Sinema mevsiminin en kuvvetli haftalarında bile eşine nadir tesadüf edilen iki süper film: AMERİKA OPERASININ ALTIN SESLİ TENORU MEŞHUR NINO MARTİNİNİN

AŞK ŞARKISI

Herkesin itidalini gaib ettirecek... Heyecan ve merakla gözleri perdeye bağlayacak Film:

KARA ALAY

HUMPHREY BOGART - ANN SHERİDAN Fransızca sözlü ve En son haberler METRO JURNAL Hepsini bugün L A L E sinemasında
Bugün saat 1 ve 2.30 da Ucuz HALK Matineleri

Ispanyadan dönen Sovyet gönüllüleri

Gönüllüler Sovyet vapuruna binmek üzere rıhtımda bekliyorlar.

Ispanya harbinde Frankocular tara - fından esir edilmiş olan ve bilâhare Moskova ile Burgos arasında yapılan müzakereler neticesinde idareleri ka - rarlaştırılan 90 Sovyet gönüllüsü, dün Cenova yolile ve İtalyan bayrağı ta - şıyan «Çita di Bari» vapuru ile lima - nımıza gelmişlerdir.

Şehrimizdeki Sovyet konsolosu Ge - orgief ve Sovyet kolonisi tarafından karşılanan gönüllüler bugün, Sovyet hükûmeti tarafından gönderilen «Ar - menia» vapurile Odesaya hareket et - mekteyler.

Sovyet kolonisi gönüllülere bol sı - gara, yiyecek ve giyecek dağıtmıştır.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirin modern bir kaza merkezi: Tire

Güzele meclûb şehir halkı güzel kasabalarını süslemek için büyük mesai sarfediyorlar

Yeşil Tireden bir görünüş

Tire (Hususi) — Yeşil Tire öyle maruf olan İzmir bu modern ve güzel kaza merkezine, yeşil renklere bürünmüş zengin bir tabiat dekoru içinde giriyoruz. Sabahın serinliği altında cidden cazib bir İsviçre kasabasını andıran dünkü kahramanlar ve efsaneler diyarı, bugün, cumhuriyetin feyizli eli içinde yepyeni bir benliğe sahip olmuştur.

Gülü ve karanfili pek bol olan bu güzel kaza merkezinde nereye baksanız bir çiçek ve güzellik rengi, yeşil ve renkli bir dekor görüyorsunuz. Şehir halkı güzele, adeta hastalık derecesinde meclûb olduğu için, güzel şehirlerini süslemek hususunda müsabakaya girişmişler ve böyle bakımlı bir kaza merkezi meydana getirmişlerdir. Onun içindir ki Tireye gül ve bülbül yuvası adı verilmiştir.

İzmirin en zengin mahsullerini yetiştiren bu kazanın köylerinde bile köylünün birçok sıkıntılı vaziyetleri var. Amel fıkamından işçi yevmiyeleri bu mevsimde fazlaca artmıştır.

Tireyi kurtaracak biricik mevzu kendirciliktir. Filhakika kendircilik Tirede asırlardan beri devam eden bir sanayi şubesi olmuştur. Burada kendirciliği ihya için yapılacak bir hareket, Tireyi olduğu kadar Bayındır kazasını da yükseltecektir.

İzmir kız enstitüsünde müsamer

İzmir, (Hususi) — Kız Enstitüsünden bu devrede mezun olacak talebeler tarafından Halkevinde parlak bir müsamer verilmiştir. Kız Enstitülerinde çalışma hayatını pek güzel canlandıran «Bizden bir yaprak» adlı 2 perdelik bir piyes mu-

vaffakiyetle temsil edildi. Talebe gruplarının oynadıkları ritmik dans ve bilhassa köy hayatının bir safhasını işleyen millî oyunları çok beğenildi. Fotograf, millî oyun havalardan birini söyleyen kızlarımızı gösteriyor.

Bursada bir altın kaçakçısı yakalandı

Bursa (Hususi) — Bursada bir altın kaçakçısı yakalanmıştır.

Aslen Çanakkafe ve eski sarraflardan Salamon adında birinin gizli surette altın topladığı ve İstanbul'a getirerek sattığı haber alınması üzerine Salamon İstanbul hareket etmek üzere iken zabıta tarafından yakalanmıştır.

Salamonun üzerinde yapılan arastırmada on tane Osmanlı altını ile bir beşi bir arada ve üç Mahmudiye bulunmuştur.

Suçlu Salamon hakkında takibata başlanmıştır.

Biga belediyeçileri Mahkûm oldu

Biga (Hususi) — Belediye karar defterini istedikleri şekilde tahrif ettikleri ve fenni mezbahaya alınan motor işinde hilâfi kanun hareketinde buldukları ve bunlara benzer bir hayli yolsuzlukları mülkiye müfettişliğince yapıp Devlet Şurasından geçen inceleme ile anlaşılan başkan Raşid Usumu, muhasebeci ve başkâtib Hamdullah, doktor Niyazi ve âza Ahmed üçer ay hapse ve altmış lira para cezasına, üçer ay da memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm olmuşlardır. Bu cezaları tecile tâbi değildir.

İzmir fuarında İngiltere pavyonu yeniden inşa edilecek

İzmir (Hususi) — Dokuzuncu İzmir enternasyonal fuarındaki Büyük Britanya pavyonu yeniden inşa edilecektir. Gayet geniş bir pavyon meydana getirmeye karar veren İngiltere hükümeti, İngiltere pavyonunda bir sürpriz hazırlayacaktır.

Aldığım malûmata göre Büyük Britanya pavyonunda, Türk - İngiliz dostluğu hakkında sembolik bir tablo meydana getirilecek, bir buçuk asırdan beri devam eden Türk - İngiliz diplomatik münasebetlerinin son tezahürleri canlı bir tarih tablosu halinde ifade olunacaktır.

Bu pavyonda Ebedî Şef Atatürk'ün bir tablosu, Millî Şef İnönü ile İngiliz imparatorlarının da tabloları bulunacaktır.

Konyada bir Emlâk bankası şubesi açılması bekleniyor

Konya (Hususi) — Konyada imar hareketleri devam etmektedir. Ancak devlet memurları bu hareketlere ıstı - rakden uzak bulunuyorlar. Ankara ve İstanbul'da Emlâk bankasının yardımları ile memurların ev yaptıkları, buna mukabil her ay maaşlarından bir miktar kesilerek borçlarının ödendiği ve ev sahibi oldukları duyulduca da Konya memurları şehrimizde Emlâk bankasının bir şubesinin mevcut olmasına esef etmektedirler. Banka burada bir şube açmasa bile, İş bankası şubesinde bir büro kurması, isteklerin teminine kâfi gelecektir.

Niksara faydalı yağmurlar yağdı

Niksar (Hususi) — Kasabamız mıntakasına zaman zaman yağmur yağmakta ve bu fasıllı yağış zürraa büyük ümidler vermektedir. Tütün satışları yüz güldürecek kadar ehemmiyetli olmadığı halde, halk gene yeni ziraat için hazırlanmaktadır. Pirinç ziraatı bu sene geçen seneye nispetle daha fazla olacağı tahmin edilmektedir. Zürra adedi artmaktadır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, bir müddet evvel düşünülen şey tabii mevkîne konuyor mu...

... Düşünlerevinin ayrılacak bir kısmını...

... Kimsesiz kalmış, ihtiyarlanmış, hastalanmış san'atkarlara ayrıacaklar mı,

— Hasan Bey — Tevek keli değil, san'atkarların istikballeri temin edilecek, deniliyordu.

Yurdda 19 Mayıs bayramı

Yurdda 19 Mayıs Gençlik Bayramı çok coşkun bir şekilde kutlanmıştır. Her tarafta gençlik Ebedî Şef Atatürk için saygı sukûtunu yapmış, Millî Şef İsmet İnönü adına büyük tezahüratta bulunmuştur. Yukarıdaki resimler Konya, Malkara, Erzincan, Edremit, Vezirköprüdeki merasimden intibaldır.

Hâdiseler Karşısında

Tramvay kapıları

Tramvay durmuştu. Vatmanın bulunduğu sahanlıktaki demir kapıyı biraz güçlük çekmeme rağmen gene açmaya muvaffak olabildim. Ben tramvaydan indikten sonra basamakta ayakta seyahat eden yolcu ile vatmanın müştereke:

— Babalarının uşakları var sanki, kapıları açık bıraksınlar, biz arkalarından kapıyalım.

Sözlerini sarfettmelerinin önünü almak için de, açtığım kapıyı kapadım.

Birkaç adım yürüdüm, yürümedim. Bir gömleğin camekânındaki gömleğe gözüm takıldı, hoşuma gitmişti. Üzerindeki etiket fiatı da keseme uygundu. Dükkânı girirdim:

— Camekândaki gömleklere çıkarmıyorsunuz?

Gömleği bir kutu gömlek çıkardı, önüne koydu. Kumaşın cinsini anlamak için bir tanesini elimle yoklayacak oldum. Kumaş fena değildi ama, gömlek lekeliydi.

— Bu gömlek lekeli!

— Bir başkasını veririz bay!

Gömleği bir başka gömlek gösterdi. Paket yaptı, elimle dükkândan çıktım. Tanıdığım bir kadına rastladım. Beyaz eldivenli elini uzattı, sıktım. Elini elimden çekerken eldiveni gözümüne iliştirdi. Kapka idi.

— Böyle kirli eldiven takıp sokağa çıkacağına eldivensiz çıksa daha iyi ederdi.

Diye düşündüm. Biraz yürüdüm. Mahalle çocukları oyun oynuyorlardı. Beni görünce oyunlarını bıraktılar. Sırtta sırtta yüzüme baktılar. Birbirlerine bir şeyler söylediler. Ve hep bir ağızdan, tempoyla:

«Maskara, maskara»

«Eli yüzü kapkara»

Diye bağırmağa başladılar. Canım sıkılmıştı ama, mahalle çocukları ile kavgaya etmek âdetim olmadığı için yürüdüm. gittim.

Yanımdan bir tramvay geçiyordu. Genç, güzel ve sık bir kadın yüzüme bakıp güldü. Tanıyıordum. Fakat bu tebeşüm hoşuma gitmişti. Ben de gülümsemedim.

— Geçmiş olsun birader.

Karşımda durup bana geçmiş olsun diyen eski bir arkadaşım:

— Teşekkür ederim amma, neye geçmiş olsun? dedin!

— Ne münasebetsiz adamlar vardır.

— Olabilir amma, bana neye geçmiş olsun; dedin?

— Parasını vermedin mi, borcun çok muydu?

— Kime?

— Kime olacak kömürçüye!

— Kömürçüye mi, ne münasebet.

— Haydi haydi, benden saklama. Münakaşa ettiniz, o seni yakandan yakaladı. Sen ne yaptın bilmiyorum ama, suratına da bir tokat indirdi.

— Sen çıldırdın mı?

— Neye çıldırmış olayım, hakikati söylüyorum.

Muhakkak çıldırmıştı. Lafı uzatmadan yanından çekildim. Evimin kapısını açan karım hayretle:

— Aaa!

Diye bağırıldı.

— Ne oldun, ne var?

— Sen ne oldun, yüzünün gözünün hali ne, üstüne başına da ne olmuş?..

Ayanım karşısına geçtiğim zaman kendi halime kendim de hayret ettim. Tepeden turnağa simsiyahtım.

— Peki amma bu nereden başıma geldi?

Karım:

— Elini bir yere sürme:

Tenbihinde bulundu. Ellerimin üstüne, avuçlarıma içlerine baktım. Simsiyahtılar.

— Acaba neden oldu?

Biraz düşününce hatırladım. Tramvay kapısını kaparken yağlanmış kapı elimi bu hale getirmişti. O ellerle gömleğin gömleğini, tanıdığım bayanım beyaz eldivenini kirletmiştim. Elimi yüzüme sürüp, yüzümü gözümü kararttığım için çocukların:

«Maskaradır maskara»

Diye peşinden bağırmağın sebebi olmuştur. Tramvaydaki genç, güzel kadın meğer beni beğendiği için değil, beni gülünç bulduğu için gülmüştü. Ve nihayet arkadaşım yakamdaki beş parmağımın izini yüzümdeki karayı görünce beni alacaklı kömürçüden dayak yemiş olmakla itham etmişti.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Yorgun yüzlere nasıl makyaj yapılır?

Makyaj, her zaman söylediğimiz gibi, yüzün tabii haline uymalıdır. Nasıf bir esmerin bir sarışın gibi boyanması, pembe ve kanlı bir kadının saz benizli bir kadın gibi makyaj yapması doğru değilse, yorgun bir insanın da zinde ve canlı günlerindeki gibi boyanması o kadar yanlış. Yüzün her hususiyeti makyajda bir hususiyete liizum gösterir.

Yorgunluğunuz yüzünüzden belli olduğu günler hergünkü boyanma tarzınızı bir yana bırakınız. Her zaman çok daha az alıkkı sürünüz. Ve bu allığı yanaklarınızın mümkün olduğu kadar yukarısına hasrediniz. Yalnız elmacık kemiklerinizin üstünü, verevine ve şakaklarınıza doğru hafifçe pembeleştirmeyle kalmınız.

O gün için pudranızı da eksiltiniz. Az, pek az pudralanınız. Çünkü bol alıkkı pudra çehrenin yorgunluğunu fena halde ortaya kor.

Fakat bu, gündüz için böyledir. Geceleyin bilâkis her zamandan daha bariz bir makyaj yapınız. Göz kapaklarınızın üstüne çok açık renkte bir far sürünüz ki gözlerinizi parlaklaştırsın ve bakışlarınızda yorgunluğu gizlesin.

Bu parlaklığa bir damla portakal suyunun da çok yardımcı olacağını iddia ediyorlar. Her göze bir damla. Yalnız geçmez göz parlaklaşıyor muş.

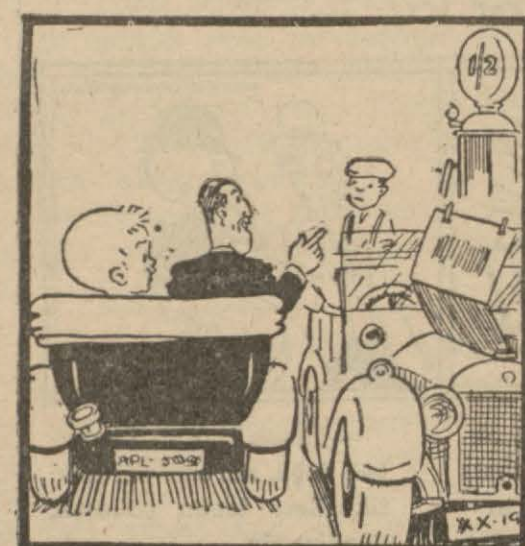
Her kadın bilmelidir

Vualetleri yıkamak çok nazik bir iş. Çünkü: Şapkalının bu incecik süsü ne suya, ne de sabuna dayanmaz. Onu hırpalamadan temizlemek için kullanılacak en zararsız madde yavaş yavaş ispirotodur. Bir kâğıt ispiroto ile doldurmalı. Vualeti içine doldurup hafif hafif sıkmalı. Ve bükmeden çıkarmalı, açık havada, temiz bir bez üstüne serip kurumaya bırakmalı.

İşte, kürkleri ve yünüleri güveden korumanın basit bir yolu: Baştanbaşa gazete kâğıdına sarmalı. Kâğıdın kenarlarını sık sık iğnelemeli.

Mutfakta büyük bir kaplamadan bir çok eşyayı ortadan kaldıracak ve kolayca taşınabileceği bir vasıta ister misiniz? Kalın telden üç, dört, beş katlı bir etajer yaptırınız. Tam duvar köşesine uyacak şekilde bir etajer. Bir köşeye sıkıştırıverir, her katına bir

Bacaksızın maskaralıkları:

Kültür işleri:

Üniversiteler için iki kamp açılacak
Üniversite talebe kamplarına Temmuzun 20 sinde başlanacaktır. Bu seneki kamplar biri Temmuzun yirminsinde diğeri Ağustosun beşinde başlanacak üzere iki devre olacaktır.

Toplantılar:

Kadıköy Halkevinde konferans
Dün akşam Kadıköy Halkevinde genç hukukçularımızdan Müştak Grenus tarafından (ceza hukukunda antrepoların mekteb) mevzulu bir konferans verilmiştir. Ceza hukukunda mühim bir bahse temas eden bu konferans, kalabalık ve münevver bir dinleyici kütlesi alâka ile takip etmiştir.

İhraç firmalarından malûmat istenildi

İktisad Vekâleti bazı ihraç firmaların İngiltere ile olan münasebatı ticariye hakkında malûmat talep etmektedir. Bu vaziyet alâkadarlar arasında ihraç malımızın İngiltereye fazla miyast sevki için mevcut imkânların artırılacağı şeklinde tefsir edilmektedir.

Otomobilden otomobile

Millet vapurunun sahibleri bir tazminat davası açtılar

Vapur sahibleri gemilerine çarpan Nomi-kos vapuru sahiblerinden 52 bin lira, sigorta şirketi de, 25 bin lira tazminat istediler

Geçen kış içerisinde, Ereğli limanında feci bir vapur kazası olmuş, Millet vapuru, tayfalarile birlikte batmıştı. 17 kişinin ölümü ile neticelenen bu faciannın hukuki kısmı İstanbul asliye 2 nci ticaret mahkemesine intikal etmiştir.

Hâdisede, davacı vaziyetinde bulunanlar batan vapurun sahibleri Barzılay ve Benjamin ile Assi Gürasyoni Generale Sigorta şirkettir.

Millet vapurunun batmasında rolü olduğunu iddia ederek, Nikola Nomi-kos vapuru kaptanı Dimitri Tokalobos ile, vapur sahibi Nikola ve vapur acen tasını dava etmektedirler.

Bu hâdisenin muhakemesine 2 nci ticaret mahkemesinde dün başlanılmıştır.

Davacı taraf vekilleri, mahkemede Nikola Nomi-kos vapurunun, fiilî bir hareketinin kazada müessir olduğunu, limanda demirli bulunan «Millet» in diğer vapurun üstüne yüklenmesi üzerine battığını iddia etmişlerdir. Diğer hakları mahfuz kalmak şartile, şimdilik 52 bin 900 lira tazminat istediklerini bildirmişlerdir.

Sigorta şirketi de, Millet vapuru sahiblerine ödediği 25 bin lira sigorta ücretinin tazminini talep etmiştir.

Karşı taraf vekilleri bazı itirazlarda bulunmuşlar; muhakeme, davacıların davanın tekemmülüne aid vesaike ibraz etmeleri ve diğer tarafın bunları tetkik etmesi için, talik edilmiştir.

Bir İtalyan vapurunun batması'ne neticelenen davaya devam edildi

Çanakkaleda İtalyan bandırası Kapopino vapurunun batması ile neticelenen

Pollste:

Bir tramvay bir ameleye çarptı
Vefada Ekmekçiöğlü medresesinde oturan amele Hüseyin, dün sabah saat 6 da Tepebaşından geçerken vatman Sezainin idaresindeki tramvay arabasının sâdmesine maruz kalarak sol ayağından yaralanmıştır.

Bir aşçı çırağına otomobil çarptı
Tophanede aşçı Nurinin yanında çalışık yapan İsmail Tophane caddesinden geçerken şoför Nikolaidisin idaresindeki 3763 plâka numaralı otomobil çarpmıştır. İsmail yaralanmış ve şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Bir tramvay kamyonu çarptı
Dün saat 11 de vatman Sacidin idare ettiği Kurtuluş - Beyazıt tramvayı şoför Feyzi Gökalpın 3884 plâka kamyonu ile çarpmıştır. Çarpışma neticesinde başka bir hasar olmamış, yalnız tramvay arabasının camı kırılmıştır.

Cins şey meselâ: Sebze, kuru sebze vesaire sıralarsınız. Hem kalabalık ortadan kalkar, hem de kaldırdığınız şeyler cinslerine göre istif edilmiş olurlar. Lâzım olunca kolay bulursunuz.

Bunları biliyor muydunuz?

YEMİŞLERİN LEZZETİ VE KİMYA

Havagazi imalâtından husule gelen zift ve ziftin istihsaline yarar.

Benzin asidnitrik ile karıştırıldığı takdirde nitrobenzin husule gelir.

Nitrobenzin ise ekseriya şekercilikte istimal edilmekte olan acı bademyağıdır.

Nitrobenzin bir miktar asetat okside d'amyle ile halledilir ise armud lezzeti istihsal edilir.

Ether butylique ile tıpkı ananas lezzeti istihsal edilir.

Valeriate d'oxyde d'amyleden de elma lezzeti istihsal edilir...

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularımıza Cevablarım

Bakırköyde bayan Sabihaya:

— Bir erkek ki çok söyler müte-nadiyen aşkıdan bahseder, her zaman coşkundur.

Fakat aziz çocuğum. Karşıdaki nin hatalarını tutup bir kolleksiyon yapmak hevesindeysen memnun ol: Çok söyleyen yalan söyler, çok hata yapar, sonra da söylemekten düşünmeğe vakit bulmaz.

Bir erkek ki hemen hiç ağzını açmaz, sanırsınız ki bir heykel. Yalnız gözleri konuşur. Yalnız iniltisini duyarsınız.

Çocuğum, bu da hoşuma gitmedi. Kabristana gidip taşların arasında oturmaya, eğer hatıralarını ihya etmeğe muhtaç değilsem öldüğüm zamana saklarım.

Kulağını sağır veya kalbini kapkara yapmak istemiyorsan ikisine de sırt çevir, bir normalini bulmağa bak.

Bay Hasan Hüsnüye:

— Sevişiyorduk, sevişirken ayrılıktı, diyorsunuz.

Gönül İşleri sütununa yollanan mektubların hepsinde de birer muammanın hikâyesi vardır, fakat hepsinde de meğhul halletmekte faydası olacak bir malûm vardır. Seninkinin içinde aydınlık tek nokta görüyorum. Biraz vazih ol.

Aksarayda Bayan «C. C.» ye:

— İstanbulda mı yaşıyorsunuz? Gönül İşleri sütununu takip mi ediyorsunuz? Mektubunuzu okuduktan sonra inanmayacağım geldi, zarfının üzerine baktım, hakikaten öyle imis, pulu şahiddir. Fakat çocuğum, bir defa noter öyle sened tanzim edemez, kanunen memnurdur, sonra etşe de hükmü olamaz.

«Meşru metres» tabiri herhalde senin olmayacak, muhakkak o adam söylemiş, kendisi de bir Fransız romanında bulmuştur.

Tavsiyem: Aldatılmak üzere olduğuna inanmandır. TEYZE

BÜYÜK SAN'ATKÂRLAR MIKELANGELO

Papa, onu Sen - Piyer Kilisesine gömdürmek istiyordu. Fakat Floransalılar Dahî hemşerilerinin vasiyetini yerine getirmek için cesedini çaldılar, Floransya kaçırdılar, orada muazzam bir cenaze alayı tertib ettiler
[“Son Posta,, nın tarihi bahisler muharriri yazıyor]

Mikangelonun eserlerinden Musa

Dâhi san'atkârın diğer bir şaheseri

ki. İlesinin duvarlarında Musanın ve İsanın hayatına dair karşılıklı iki resim bulunmuştu. Mikangelo Musadan evveler cihan tarihini aldı ve onu İsanın beşiğine kadar getirdi. Kubbenin içine kitabı mukaddesin hikâti âlem faslından ve ilk peygamberlerin tarihinden sahneler, kemrlerin üstüne de gene kitabı mukaddesin yedi peygamberi ile beş tane Sibil nakşetti. Eserin muhtelif kısımlarını rapetmek için bir kısmı müferid, bir kısmını grup halinde birçok erkek, kadın ve çocuk tasvirleri yaptı. 1508 ile 1512 de, fasılasız dört sene, mutlak bir inziva içinde hiç bir modele lüzum görmeden yalnız ruhunun ve hatıralarının kudretine bir âlem ibda etmişti. 1512 de, tekrar asıl san'atına, mermer heykelticiliğe döndüğü zaman hummalı bir surette çalışarak ikinci Julün merkadi için üç sene zarfında üç heykel yapmağa muvaffak oldu. Bunlardan ikisi iki esiri gösteriyordu. Diğer de muazzam bir Musa heykeli idi, Mikangelo, ikinci Julü istihlâf etmiş olan Papa onuncu Leonun emri ile merkaddeki çalışmalarını yarıda bıraktı. 1521 de, yeni papanın emri ile, Floransada Medicilerin merkadine başladı. Muhteşem Loranın oğlu ve heykeltıraşın çocukluk arkadaşları olan onuncu Leonun ölümünden sonra papalık makamına gene bu aileden yedinci Klemantın seçildi. Yeni papa, ecdadının merkadlerini yapmakta olan san'atkârı vazifesinden ayırmadı. Mikangelo hem Medicilerin, hem de ikinci Julün merkadlerini tamamlayabileceğini ümid ediyordu. Medicilerin merkadi için evvelâ on iki heykel yapmağa düşünmüş-

tü. Fakat bunlardan ancak altı tanesini tamamlayabildi.

Onlar da, oturmuş vaziyette Muhteşem Loran ile Julyen dö Medicis, ikişer ikişer iki grup halinde ve birincilerin ayak ucunda mütenazır olarak uzanmış, Fecir ile Geceyi, ve Şafak ile Gündüzü temsil eyliyen heykellerdi. Hattâ bu son grup ta tamamen ikmal edilmiş değildi. Mikangelo, merkadleri ihtiva edecek kiliseyi de tamamlayamamıştı. Bu kilise için tasavvur edilen duvar resimlerinden de hiç birisini yapamamıştı. On beş sene süren bu altı heykelin yapılmasından sonra, heykelleri yerine koymak istediğinde, merkadî vaktile nasıl tertib ve tanzim ettiğini artık hatırlıyamadığını söylemişti.

Yedinci Klemantın sonra Papa olan üçüncü Pol, 1535 de Mikangelodan Sikstin kilisesinin duvar resimlerini tamamlamasını istedi. San'atkâr yirmi metre irtifanda ve on metre arzında korkunç ve muazzam bir Rûzu Ceza yapmağa başladı ve beş sene içinde tamamladı. Milâdî İsa yortusunda resmi küşadı yapıldığı gün, eseri görmeğe, Avrupanın her tarafından ziyaretçiler gelmişti.

Altı sene sonra, Papa, yetmiş iki yaşına basmış olan ihtiyar artisti Sen-Piyer kilisesinin inşaat nazırı ve mimarı tayin etti. Bu vazifeyi «Allah rızası için» kabul ettiğini bildiren Mikangelo, bu hizmeti için bir maaş almak istemedi. Bu suretle san'atkâr, son senelerini Sen-Piyer kilisesine vakfetmiş oldu. Bramantein plânlarını tetkik etti. Mimar Brunelleskonun Floransada yaptığı kubbeden ilham alarak 42 metre kütünde ve 123 metre irtifanda bir kubbe yaparak Bramantein abidesini tamamladı. 1564 senesinde de seksen dokuz yaşında, şan ve şerefine en yüksek mertebesinde iken öldü. Hayatında derin bir imandan ve çok hassas bir şair kabiliyetinden gelen ve gizlice yapılan gayet çok sadakalarına, ve ailesi efradına yaptığı ehemmiyetli para yardımlarına rağmen, yarım milyon franklık bir servet bırakmıştı.

Ölürken, cesedinin Floransaya götürülmesini vasiyet etmişti. Papa ise onu Sen-Piyer kilisesine koymak istiyordu. Floransalılar, dâhi hemşerilerinin vasiyetini yerine getirmek için cesedini çaldılar ve bir eşya denginin içinde Floransaya kaçırdılar. Orada muazzam bir cenaze alayı tertib edildi.

Mikangelo, bütün eserlerinde hâkim olan kudret, veکار ve azamettir. Fakat bu kudret ve azamet daima bir hüznün ve kederin ifadesi olmuştur. Bir manzumesinde «Bin zevk bir elem kadar kıymetli değildir» diyen heykeltıraşın bütün kahramanları, ifrata varırlmış şişkin adaleli, ciddi ve hâzin çehreli ruhunun azabı ve ihtilâcî yüzünün ve vücudünün mutlak güzelliği ile tezad teşkil eden insan ile mabud arasında birer atlettirler. Her eseri onun muhtarib, hüznün ve kedere mail ruhunun bir aksidir.

İtalyanın o zamanki perişan hali, bilhassa Floransanın, vatanının geçirdiği e- lîm buhranlar, sonra, devrin ahlâk fesadı, bu hassas san'atkârı bir kat daha yeşil düşürüyordu. Mediciler merkadi için uyuyan bir kadın heykelinde geceyi temsil etmişti. Bu eser kendisine şu mısraları ilham etmişti:

«Cinayet ve ayb olan şeyler devam et-

tiğe

«Uyumak ve hattâ taş olmak talidir.

«Görmemek, hissetmemek benim en

büyük saadetindir.

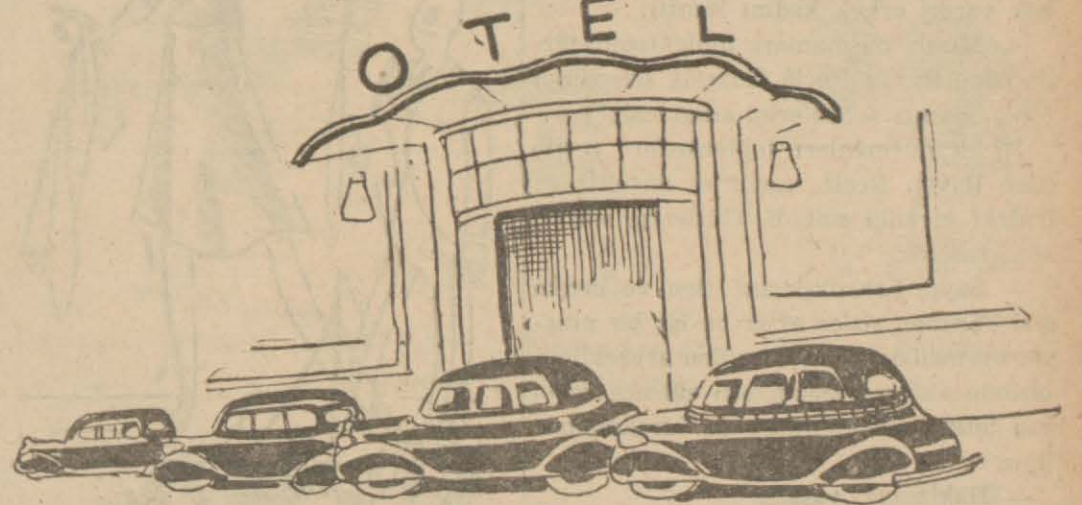
«Aman beni uyandırma, yavaş konuş!»

Mikangelo, şan ve şerefine şahikasında tüniyen bir ihtiyar kartal gibiydi. İnsanlardan kaçan vahşi ve kibirli ruhunu, genç ve emsalsiz derecede güzel Kavaliyeriye âşık olduğu zaman, onun ayakları altına sermişti. Rakik ve ümitsiz; âşkın esiri olmuştu. Ruhunun en saf membandan ilham alarak Kavaliyeri için Sonneler yazdı. Bu manzumelerden daha müessir, daha ciddi ve daha yüksek garâmî şiir, hiçbir vakit yazılmadı.

Reşad Ekrem Koçu

Düğünler hakkındaki kararları alâkadarlar nasıl karşıladılar?

Otelciler, otel salonlarında düğün yapılmasının israf sayılmıyacağını söylüyor, şoförler de; «düğün masrafları memleket içinde paranın dönmesine sebep oluyor, birçok kişi bu yüzden kazanıyordu» diyorlar.

Dahiliye Vekâletinin israfların önüne geçilmesi için vilâyetlere yeniden bir tammim gönderdiğini yazmıştı. Bu tammimde riayet edilmesi taleb edilen şeyler, bilhassa düğünlerdeki merasime ve âdetlere aid hükümlerdir. Meselâ bu tammimle geline cihaz verilmesi, gelin arabasını beşten fazla otomobilin takib etmesi, düğün için umumi salonlarda balo, çay ve ziyafet verilmesi ve daha buna benzer bir takım şeyler menedilmektedir.

Bir muharririmiz bu yasaklarla yakından alâkadar olmaları icab eden vatan - daşlar arasında dolaşarak bu mevzu etrafında kendilerile konuşmuştur. Aldığı cevabları aşağıda neşrediyoruz:

Otelciler ne diyorlar?

● Tokatlıyan oteli müdürü ne diyor:

— Otelde düğün yapılmasını menetmek, bilmiyorum, düğünlerde yapılacak masarifi azaltır mı? Bence düğün yapanlar, bu iş evde daha masraflı olduğu için otelleri tercih ediyorlardı. Çünkü otellerde çok daha ucuza çıkıyordu.

Ve onun için herkes son senelerde ev düğünlerine otel ve salonlarda yapılan düğünleri tercih ediyorlardı.

Ufak düğünler, yüz elli ile iki yüz lira arasında çıkıyordu. Tabii davetlilerin çokluğuna, büfenin şekline istenilen içki miktarına göre bu fiat artıyordu. En pahalı bir düğün kaça gelir söyleyemem... Düğünler mevsimlere göre çok veya az oluyordu. Bazan dört ay bir düğün ol - muyor. Bazı birkaç ay üstüste haftada üç dört düğün, hattâ sekiz düğün kadar oluyordu.

İsraf diye bunun menedilmesi tabii otellere ziyan vermiştir. Fakat yalnız oteller değil, içki satanlar, pastahaneler, çiçekçiler, müzisyenler ve nihayet; garsonlar zarar görecektir. Biçare garsonlar bu yüzden epey para kazanırlar... Maa - mafih mademki böyle yapılmış, her halde büyükler bizden daha etraflı düşünürler.

Turingpalas oteli müdürü:

— Otelde düğün yapılmasının menedilişi oteller için büyük ziyandır. İstanbul otelleri içinde bizim gibi düğüne verecek salonları olanlar bu işten pek mutazarrır olacaklardır. Çünkü senede en aşağı yüz elli düğün yapılmakta idi. Biz kendimize salon kirası olarak bütün masraftan ancak yirmi beş lira ayırdık. Elektrikçi, masaları, örtüleri de bu para ile karşıladık. Fakat masrafta altmış liradan başlayıp üç yüz liraya kadar çıkan düğünler vardı. Bunun men'i hem bizi, hem çalıcıları, hem pastacıları, hem çiçekçileri, hem içki satanları, hem garsonları mutazarrır etmiştir. Kazanç vergisi de buna göre eksilmiş demektir. Bu yasak maliyeyi de mutazarrır etmektedir. Bizim bu hafta son bir düğünümüz vardı. Onun için izin almağa uğraşıyoruz. Eğer izin alırsak ne âlâ... İzin almazsak ne yapalım der, otururuz.

Perapalas oteli direktörü:

— Biz esasen düğün için nadiren salon veriyorduk. Bizim için ziyan mevzuubahs değildir. Alâkadar dahi değiliz.

Şoförler ne diyorlar?

Gelin alaylarının kalkışı hakkında da şoförler şunları söylemişlerdir:

Şoför Salih:

— Düğün arabasının arkasında beş a-

rabadan fazla gitmeyeceğini sizden şimdi işittim. İnşallah yalandır. Kulaklarıma inanmadım... Çünkü bizim için bu zarardır. Şimdi yaz geldi. Muhakkak her Pazar bir düğün çıkardı. Hem şoförlerin parasını da düğün sahibi değil, birçok kere davetliler cebinden verir ve kimseye yıkım olmazdı... Fakat şimdi yasak edilmesi bizim işimizi epey bozacak.

Şoför Armanak:

— Evet gazetede okuduk. Pek üzüldük. Gelin alayları en azdan on taksi olurdu. Taksi ücreti alırdık. Bazan çok durmak icab ederse pazarlık yapıyorduk. Bunların yasak edilmesi şoförlerin kazancından bir kısmını eksiltmiştir.

Şoför Yakub:

— Gelin alaylarının kalkışı tabii şoförler için ziyandır. Bu yasaktan evvel benim her Pazar düğünüm vardı. Hiç iş eksik olmazdı. Nikâh olurdu, düğün olurdu. Sıra, sıra dizilir, giderdik. En fazla on sekiz araba olurduk. On sekiz araba bir düğün için büyük bir israf mıdır? Hem birçok kere iş toptan yapılmaz, masrafı otomobillere binenler kendi ceblerinden öderlerdi. Bu havadise hepimizin cam sıkıyor. Düğün için yapılan masraflar, memleketin içinde paranın dönmesine sebep olur, birçok kişi o yüzden kazanıyordu. Ben kendi hesabıma doğrusu üzül - düm.

Şoför Ali:

— Madem ki hükümet böyle muvafık görmüş. Herhalde memleket için böyleli hayırlıdır. Biz vakâü ziyan edeceğimiz ama, şimdi yazdır, gezmelere, tozma - lardan kazanırız, olur biter..

H. H.

Mıntaka liman reisliği teşkilâtı tamamlandı

Evvelki gündün itibaren yeni teşkilâtla faaliyete geçen mintaka liman reisliği memurlarına dün maaşları verildi. Yeni teşkilâta göre mintaka liman reisliği; fen, muhabere, kontrol ve muamelât olmak üzere dört şubeye ayrılmaktadır. Fen şubesi şefliğine Hayri, muhabere şefliğine Râsih, kontrol şefliğine Tahir, muamelât şefliği - ne de Salahi tayin olunmuşlardır. Liman kontrol memurları arasında da bazı değişiklikler yapılmış, memurlardan Sabri Atik Kavak liman reisliğine, Ömer Lutfi Tüzün Giresun vilâyeti liman reisliğine, Amasra liman reisli - Fevzi ve İstanbul fen şubesinden Hüsnü de kontrol memurlarına tayin olunmuşlardır. Kontrol memurlarından Sıtkı Tal ve Salih 25 liraya terfi etmişlerdir.

Frans ile yeni bir ticaret anlaşması yapılacak

15 Haziran 937 tarihinde imzalanan Türkiye ile Fransa arasında mal mübadelesi ne ve bedellerinin sureti tesviyesine aid ticaret ve tediye anlaşmasının, 1 Temmuzdan itibaren Fransa hükümeti tarafından itibaren karr verildiği şehrimizde alâkadarlara bildirilmiştir.

Fransa ile yeni bir anlaşma yapılmak üzere yakında müzakerelere başlanacaktır.

MİZAH

Mizah düşmanları toplantısı

YAZAN: İSMET HULÜSİ

Büyük bir salonda yapılan bu toplantıya pek çok insan iştirak etmişti. Bilhassa kadınlar ekseriyette idiler. Hepsi sıralara dizilmişler, yüzleri asık, burunlarından soluyarak oturuyorlardı. Muayyen saat geldiği zaman bir genç kadın kürsüye çıktı. Gençti, güzel değilse de fazla boyalı olduğu için göz alıyordu. Yanında bir erkek vardı; erkek kadını tanıttı:

— Mizah düşmanları toplantısını tertib eden Bayan Neclâ Güzelây size şimdi toplanmamız sebeplerini anlatacak.

Mizah düşmanları toplantısını tertib eden Bayan Neclâ.. saçlarını düzeltti, e- lindeki mendili salladı. Gözlerini süzdü; söze başladı:

— Sayın arkadaşlarım. Ben ve benim gibi düşünen sizler artık bu işe bir niha- yet vermeliyiz. Mizah denilen zevkleğin bizimle alay etmesine, bizi eğlence mev- zuu telâkki etmesine imkân bırakmama- lıyız.

— Haklısınız, yaşa!..

Sesleri, bayan devam etti:

Ben burada en ziyade mizah mevzu- olan biz kadınlar namına söz söylüyö- rum. Genç kızlık devrimizde mizah mu- harrirlerinin, o karikatürçülerin muna- sebetsiz şakalarına maruz kalırız. Gûya biz koca ararız.. bütün arzamız budur. Gûya biz altı ayda bir nişanlar değiştiri- riz. Bütün meğalemiz budur. Gûya biz si- nemadan, tenisten başka bir şeyden an- lamayız.. bütün zevkimiz, eğlencemiz bu- dur. Evlendiğimizde de gene onların eğ- lenceleri oluyoruz. Biz kocalarımızdan daima elbise istemişiz, kocalarımızla kavgalarımızın sebepleri hep elbise, hep gezme, hep balo içinmiş. Kocalarımızı dövmüşüz, kocalarımızın kafalarını yarmışız.. çocuklarımız olur. Çocukları- mız büyürler, onlardan daha küçük yaşta olmamızı iddia ettiğimizi söylüyerek gene bizimle alay ederler. Çocuklarımız evle- nir, damadlarımız, gelinlerimiz kayna- nalık ettiğimiz, onlara rahat vermedi- ğimizi resimlerle, yazılarla, manzume- lerle tasvir ede ede bitiremezler. Başları- mızdaki şapkalarla eğlenirler, yüzümü- zün boyasile, saçlarımızın kıvrıncı ile, e- teklerimizin kışaklıp uzanması ile, ayakla- rımızdaki iskarpinlerimizle, yürüyüşü- müzle, konuşuşumuzla velhasıl her şeyi-

mizle her şeyimizle eğlenirler. Bu hain- lere artık bir ders vermek zamanı gel- miştir.

— Gelmişir!

Sesleri arasında kürsüden indi. İkinci olarak kürsüye çıkan sıklıkla tavırlı bir erkekti. İki tarafına baktı:

— Affedersiniz karım burada mı, diye baktım, belki siz bilmezsiniz.. bendeniz kılıbığamdır. Karımın yanında konu- şmaktan değil, etrafıma alıcı gözle bak- maktan bile korkarım. Her ne ise bu te- ferrüatı geçelim. Kısaca söyleyeyim. Ben- deniz kılıbığamdır. Tek kılıbık insan ben olmadığım için bunu itirafıta mahzur gör- müyorum. Ben ve benim gibi olanlar ka- rırlarımızdan dayak yeriz. Karırlarımızın sözlerinden dışarı çıkamayız. Maazallah komşunun karısı, kızı pencerede iken o tarafa doğru bir baksak pişmiş tavuğun başına gelmemiş olanlar bizim başımıza gelir.. insan hali bu... Böyle yaratılmışız.. fakat mizah muharriri, karikatürist

— Şimdi dut yedirdiniz bana, sus- tum.

Güllüştüler. Susamış toprak yağın yağmuru tamamiyle emmişti. Yollarda çamurdan eser yoktu. Tozlar da basıl- mış, tabiate bir tazelik, bir revnak gel- mişti. Çalılar yemyeşildi. Sıyrılıp u- zaklaşan buhutlar, yıkanmış, masmavi bir gökyüzü bırakmışlardı. Serinleyen tarla kuşları neşe ile civıldıyorlardı. Uzakta, sakın Marmaranın ortasında Adalar dört tane kocaman su kaplum- bağası gibi iri küselerini denize yasla- mış duruyorlardı.

— Adaları sever misiniz?

— Hiç gitmedim.

— Birlikte gidelim. Kotra ile. Olur mu? Korkar mısınız?

— Bir fikrim yok. Kotraya binmiş a- dam değilim.

— Benimle sifitah edersiniz. Denize, denizciliğe bayılırım ben. Tepenizde gök, altınızda deniz. Candan da bir ar- kadaşınız oldu mu, dünyada bundan keyifli şey tasavvur edilemez. Amma, bakın, haber vereyim. Çirpinti ile islan- dınız mı, orada üti yok.

— Allah Allah! Gene ne diye hatı- rlatıyorsunuz?

— Kızmayın, efendim! Şaka ediyö- rum. Kadınların şakasına alışmışsı- nız. Yarın, öbür gün..

Ahmed Ercan, her nedense, birden- bire asabileşti:

— Susunuz, rica ederim! dedi. Be- nim sizden başka kadın yüzü görece- ğim yok. Gelecek hafta köyüme gidip kapanacağım.

Neriman gülmsemeyi bırakmıyor- du. Cevap verdi:

— Bunun gelecek yazı da var.

— Gelecek yaz ben yoğunum.

— Varsınız. Benimle bahse tutuşur musunuz?

— Ne biliyorsunuz geleceğimi?

— İçim söylüyor. Yalnızlığa bu se- fer artık tahammül edemiyecaksınız.

— Acayib! Kerametiniz de var. Be-

denilen kimseler bizim bu halimizi bal- landıra ballandıra anlatır. Dayak yemiş, başımız, gözümüz yarılmış vaziyette re- simlerimizi yapar, elâleme bizi maskara ederler. Artık kâfi.

— Kâfi!

Sesleri.

— Biz onlara hadlerini bildirmeliyiz!

Bu sırada kapı açıldı, içeri bir kadın girdi:

— Seni utanmaz seni, sen kime haddi- ni bildirecekmışsin söyle bakayım..

Kılıbık erkek kapıya doğru baktı ve:

— Eyvah karım!

Dedikten sonra düşüp bayıldı. Kürsü- den karga tulumba indirdiler.

Boş kalan kürsüye garib giyinmiş bir erkek çıktı.

— Bendeniz ressam Baha Boyar. Sizin- le aynı derdle malûl kimseleriz. Ben ve benim gibi bütün ressamlar da bu mizah- cılardan müştekiyiz. Hemen hergün bi- zimle eğlenirler. Bizid yarattığımız kübik san'ata bile dil uzatıyorlar. Onlara karşı yapılacak mücadelede hepimiz sizinle be- raberiz.

Ressamdan sonra kürsüye gelen adam:

— Benim, bizim de derdimiz var.. dedi, fakat derdimizi unuttum. Affedersiniz, is- mimi de size söyleyiyorum. Onu da u- nuttum.

Kürsüden inmeyi de unuttuğu için bir kaç kişi kolundan çekerek kürsüden in- dirdiler.

Daha sonra kürsüye gelen erkek omuz- larını oynata oynata söze başladı:

— Maşerlerim monşerlerim, prömier - man, kendimi size prezante edeyim. Ben Ali Eyfel, dözyemman size ne gran bir teessür içinde bulunduğumuzu rakote edeceğim.. karikatürist ve hümoristlerin perpetüel bir tarzda devam eden hakkı- mızdaki yazı ve karikatürleri artık bizim için insüportabl bir pozisyon vukua ge- tirmiştir.

Bir sarhoş olduğu yerden bağırdı:

— Sen de benim gibi pırnayı çektin, ne dediğini şaşırın galiba arkadaş, hele sen sus ta bir de ben söyleyeyim.. ben, bi zani mastorlar o adamlara nasıl diyorlar bakayım.. karikatür mu, mizah mı işte onları bir kadeh rakıda boğaca-

(Devamı 10 uncu sayfada)

"SON POSTA,"nın Tarih Müsabakası

No. 8

Halet Efendi

Mora ihtilâlinde, hükümdarın mahrem müşaviri iken devlete ihanet eden nazır, Yeniçeri ocağını bir fesad silâhı olarak kullanan ve şahsî menfaati uğruna her türlü yenilikleri önleyen adam

İkinci Mahmudun mahrem müşaviri Mehmed Said Halet Efendi hicri 1175 yıl- larına doğru doğmuştu. Babası Kırımlı Hüseyin Efendi, şeyhislâm Ebu İshakzade Şerif Efendinin emektar uşaklarından idi. Bir müddet bir medreseye devam etmiş, Şerif Efendinin iltimasile, lâıyk olmadığı halde kadılık rüusu almış bir adamdı.

Halet Efendi, velnimetlerinin oğlu A- ta Efendi ile beraber mükemmel bir tah- sil gördü. Mülkiye mesleğine girdi. Fev- kalâde zekâsı ve Şerif Efendinin hima- yesile Reisülküttab (hariciye nazırı) Ra- şid Efendiye mühürdar yamağı oldu. Fa- kat bir hizmette uzun zaman kalarak ve derece derece terfiini bekleyecek yaradı- lışta değildi. Muhtelif işlere baş vurdu. Devrin bazı ricalinin kethüdâlık gibi hi- zmetlerinde bulundu. Bir müddet te Fe- nerli Rumlardan tersane tercümanı, Kali- maki Beye kâtiblik, oğluna da türkçe ho-

calığı yaptı. Bu suretle Fenerli Rumlarla münasebet peyda etti.

Fenerli Rumlarla münasebet ve dost- luğunu o kadar ileriye götürdü ki, ileride elinde büyük bir nüfuz ve kudret bulmuş- duğu suralarda Mora ihtilâli çıkınca, Rum- ları kayırarak devlete ihanet etti.

Halet Efendi 1217 de, Türkiyenin Paris- orta elçisi oldu. Memlekete döndükten sonra dördüncü Mustafa devrinde sür- ünme gönderildi. Sürgünden gelince İbra- him Refet Efendiye intisab etti. Refet Efendi görünüşte padişahın masraf nazırı ve şehremini idi. Hakikatte ise ikinci Mah- mudun gizli müsteşarı idi. Bir iki sene Refet Efendi ile padişahın gizli mektub- larını Halet Efendi götürüp getirdi. 1228 de Bağdadda valinin idaresizliği yüzünden çıkan bir fitneyi yatıştırmağa memur ol- du. Bu memuriyetinde muvaffakiyeti ile

Mahmudun muhebbet ve itimadını kazan-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yeni Edebî Romanımız: 21

KARLI DAĞA GÜNEŞ VURDU

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

nim ne olacağını bi- liyorsunuz.

Neriman, yolun ortasında duruver- di.. Ahmedin yüzü- ne, mütebessim na- zarlarla baktı:

— Ben size bir şey söyleyeyim mi, Ah- med bey? Şu hali- niz, şu asabiyetiniz bile gösterir ki, kö- ye avdet zaruretini endişe ile karşıla- maktasınız. Sizin hastalığınız ne idi, biliyor musunuz? Cemiyet nostaliji si.. daüssıla mı der- siniz, nedir? İşte o. Bir köyde yıllarca kapalı oturmak, kendi muhitinden haricde yaşamak, kendi seviyesinde olmıyan insanlarla zoraki düşüp kalkmak adamı ne hale koyar? Siz, kendi kendinize yaptığımız telkin ile seviyorum zannettiğiniz o münzeviyane hayat maneviyatınızın ü- zerinde bir zehir tesiri yapmış da siz farkında değilsiniz. Şurada, bir kaç haftalık ikametinizle o zehri atan manevî büzyeniz ona yeniden alışır mı sa- nıyorsunuz? Belki alışır, fakat zaman ister. Siz şimdi Sapanlı köyüne döne- cek, işinize sarılacak, burada geçirdi- ğiniz günleri unutmaya çalışacaksınız.. fakat, nafi! Bin bir hatıra sizi ister istemez buraya bağlayacak, oradaki ha- yatınızın boşluğunu, acılığını duya-

Uzakta sakın Marmaranın ortasında adalar..

— Pekâlâ! Öyle ise hayata gülmeli, ondan nasib almağa çalışmalısınız.

— Kendime göre gülmüyor, ve çalış- yorum.

— Bu işler tek başma olmaz.

— Mis gibi de oluyor!

Gene yürüdüler. Yol kenarındaki Ar- dıç çalılarının yapraklarında biriken yağmur damlalarını içmeğe gelen ker- tenkeleler, bunların ayak seslerinden ür- küp, bir ipeki etek hışırtısıyla kaçı- şıyorlardı.

Yerden, iç bayılıcı bir toprak koku- su yükseliyordu. Yolun bir kıvrımında, kepenegine bürünmüş bir çobana rast- geldiler. Yaylan sürüsünü gözlerle ta-

mağlûb olmağa niyetim yok.

— Yok. İntihar, zayıf iradelilerin, hayatta mağlûbiye- ti kabul edenlerin harcıdır. Benim

— Ne yapacağım dönüp de?

— Siz mi? Hayatınıza yeni bir isti- kamet, bir mana vereceksiniz.

Muallim başını salladı.

— Bundan sonra, istikamet mezar! dedi.

— Hayır. Hiç değil! Bundan sonra istikamet aile. Bir hayat ortağı.. ve.. teferrüatı.

— Siz çok inadcı şeysiniz! Lâkırdıyı,

kib için, bir heykel gibi dimdik duru- yordu. Nerimania Ahmed geçerken, se- lâm verdi.

— Merhaba!

— Merhaba, oğlum!

Ahmed, genç kıza döndü.

— Gördünüz mü, köylü nasıl terbi- yelidir?

— Aksini iddia etmedim ki! Fakat onların terbiyeli olmaları, köyde, bir başımıza ömür tüketmenize değmen.

Onların muhiti ayrı, sizinki ayrıdır. Gündüz, vazifeniz icabı kendilerle te-

mas edersiniz; hizmetlerinde bulunur- sunuz. Bu bir zevktir de aynı zamanda.

Bu cihetleri kat'iyen inkâr etmiyorum. Lâkin bir insanın bir günlük hayatın-

da kendine mahsus, samimî saatleri vardır. Ve başkalarına vakfedilen sa-

atlerini öldürüyorsunuz. Ve onlara beraber siz de ölüyorsunuz. Davam da-

bundan başka değildir, Ahmed bey.

— Affedersiniz, Neriman hanımı Ni- çin bu kadar üstüme düşüyorsunuz?

Genç kız birdenbire cevap vereme- di. Evet! Niçin bu kadar Ahmed Ercan- ın üstüne düşüyordu? Bunu kendi de-

bilmiyordu. Muallimin sualini cevapla-

ması bırakmamak için kendini yokla-

mağlıyordu. Belki biraz sempati, merha-

met ile karışık bir alâka.. o kadar. Fa- kat bunu nasıl izah edebilecekti?

Olanca saflığıla güldü:

— Vallah, Ahmed bey.. dedi, bunu- ben de bilmiyorum. Fakat sizi, tarif et-

tiğiniz o köyde, sevgisiz, şefkatsiz, hor-

kimsiz tahayyül etmek, nedense; Fenar-

ma gidiyor.

— Çitmesin! Sizi son bir defa kat'i-

yetle temin ederim ki ben kendim o-

hayattan ve o mahrumiyetlerden asla-

müşteki değilim. Bitti!

— Peki, Ahmed bey! Darılmayın.

— Yok, niçin darılayım? Biliyorum ki bütün gayretleriniz hüsmüniyet es-

ridir. (Arkası var)

HİKÂYE:

İmparator ile doktoru

Eskiden, Çinde, doktrluk dünya - nun hiç bir tarafın - dakine benzemez - di. Çünkü halk dok - torlara inanmaz, ev - lâçlarla tedavi ol - mak isterlerdi. Asıl mühim mesele bir doktor kendisine müracaat eden bir hastayı muhakkak i - yi etmek mecburi - yetinde idi. Hasta i - yi olmaz veyahud ölürse, doktor ne kadar uğraşmış olsa, on para bile alma - ğa hakkı yoktu.

Bundan başka doktorlara zerre ka - dar itimadı olmayın imparator müthiş bir hüküm vermişti:

«Bir doktor, kendisine müracaat e - den hastayı iyi edemezse hastalığın de - recesine göre tazminat verecek, eğer hasta ölürse ceza görecektir. Ve kaç has - ta öldürürse evinin kapısında o kadar fener yakacak.» Tabii bu yüzden dok - torlar, Çinde, parmakla sayılacak ka - dar şiddetli.

Zengin bir ailenin çocuğu olan Sao - Ting ailesine doktor olmak istediğini söyleyince, akını kaçırdı zannettiler. Fakat Sao - Ting ısrar edip babasının müsaadesini aldı. Ve doktor oldu.

Sao - Ting öbür meslekdaşları gibi iptidai usullere yanaşmadı. Başka mem - leketterden kitaplar getirtip okudu. Öğ - rendi. Babası ona güzel bir muayene - hane açtı. Parıl parıl şık bir tabelâ yap - tırdı. Sao - Ting beklemeye başladı. Fakat ne gelen vardı ne giden.

Amma Sao - Ting ümidini kesmiyo - ru.

Bir gün gene oturmuş uyuklarken ka - pının önünde bir gürültü koptu. Sao - Ting pencereden bakınca kapının önün - de bir saray arabasının durduğunu gö - rüdü. Şişman ipek elbiseler içinde bir ma - beynci arabadan atladi, sevinçle:

«Âlâ, işte kapısında bir tek fener bulunmayan bir doktor! diye bağır - di. Başını kaldırıncaya, Sao - Ting'i gördü. Ve bütün saray âdetlerini unutup ba - ğırdı:

«Hiç doktor çabuk aşağı gel, ça - buk.»

Sao - Ting hâlâ şaşkın şaşkın bakı - nyordu. Mabeynci sabırsızlandı:

«Haydi yürü, imparator hazretleri bekliyor seni saraya götürüreceğim.»

Bunun üzerine Sao - Ting'i binbir il - tifatla arabaya bindirdiler. Yolda ma - beynci anlattı. İmparator çok hasta ol - muş, malûm olan bütün tedavileri yap - tıkları halde hiç bir iyilik göremeyin - ce imparator kendisini bir doktora gös - termeye razı olmuştu. Mabeynci bütün şehri dolaşmış yalnız onun kapısında fe - ner görmeyince hiç bir hastasını öl - dürmediğini anlamış, ancak haşmet - meba onu lâyık görmüştü. Genç dok - tor büyük altından gülümsedi. Mabeyn - ci onun kapısını daha bir tek hastanın çalmadığını bilse acaba ne yapardı.

Hiç aklıma gelip ne zamandanberi dok - trluk yaptığını da sormamıştı.

Nihayet saraya vardılar. Şişman ma - beynci kapıda yerlere kadar eğilip ken - dinden bir derece üstün olan bir saray adamının kıymetli doktorunu teslim etti. O adam bir başkasına götürdü, o da bir başka mabeynciye verdi. Böy - lece on on beş kişinin peşinden gittik - ten sonra Sao - Ting kendisini dahili - ye nazırının karşısında buldu. Dahili - ye nazırının onun saray âdetlerini hiç bil - mediğini anlayınca:

«Ben ne yaparsam ne dersem sen de onu yap! dedi.

Bir kapı açtılar. Sao - Ting'in yüre - ği hop dedi. Şimdi göklerin oğlu, haş - metli imparatorun huzuruna girecek - ti. Nazır girdi arkadan da doktor göz - leri yerde başı eğik onu takip etti. Bir aralık göz ucu ile odaya baktı, kimse - cikler yoktu. Nazır yürüdü, kalın bir perdenin önünde durdu. Doktora yak - laşmasını işaret etti. Sonra diz çöktür - dü. Kendisi de diz çökerek mâkamlı bir sesle, bütün şehrin içinde, kapısın - da bir tek fener bulunmayan yalnız bir doktor bulduklarını, doktorun fevka - lâde bir mütehassıs olduğunu, eğer haşmetmeab tenezzül ederlerse kendi - sini tedavi edeceğini anlattı.

İmparator alaycı bir sesle:

«Sakin fenerleri yakmayı unutmuş olmasın, dedi.

Dahiliye nazır:

«Hayır haşmetmeab kapısında hiç fener yoktu.

Bu sözleri işiten doktor hâpı yuttu - ğunu anladi. İmparator:

«Bu doktor kimdir? Kendisi cevap versin! dedi.

Doktor:

«İsmim Sao - Tingdir. Dünyanın en meşhur doktorlarının kitaplarını ok - kudum. Çindeki doktorlar gibi tedavi yapmıyorum. En yeni usulleri öğren - dim! dedi. İmparator:

«Ne zamandanberi doktrluk edi - yorsun? diye sordu. Sao - Ting nazırın yüzüne baktı. Nazır çabuk cevap ver - mesi için Sao - Ting'i dürttü. Doktor gülmek için kendini tuttuktan son - ra cevap verdi:

«Ancak bir aydanberi!

«Kaç hasta tedavi ettin?

«Hiç hasta tedavi etmedim!

Bu cevap üzerine nazır doktora öyle bir baktı ki; sanki:

«Buda! Daha iyi bir cevap vere -

mez miydin? Beni müşkül mevkie sok - tun. Bak buradan sağ çıkabilecekm - sin? demek istiyor - du.

Her şeyi berbad ettiğini, hiç bir ü - mid kalmadığını an - liyan Sao - Ting perdede biraz daha yaklaştı:

«Eğer hastalar bana itimad etseler -

di ben hepsini iyi edecektim haşmet - meab!

Nazırın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Bu ne küstah adamdı böyle. Sual so - rulmadığı halde lâf söylüyordu. Hem de göklerin oğluna.

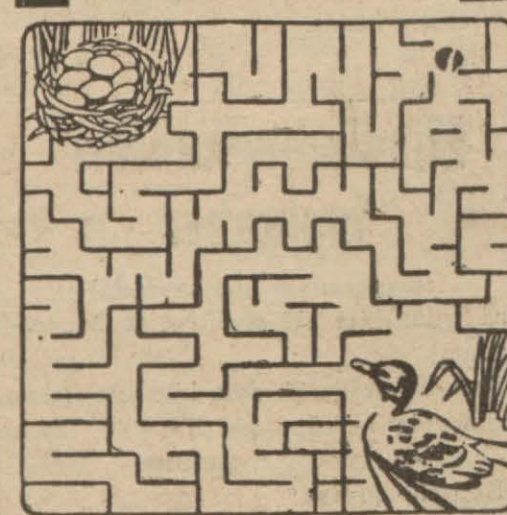
Nazır bir hareket yapmadan impara - tor perdenin arkasından cevap verdi:

«Kendine çok güveniyorsun! O hal - de beni iyi et bakalım.

Böyle söyliyerek elini perdenin ara - sından uzattı. Sao - Ting, yalnız bilek muayenesi ile tedavi kabil olmayaca - ğını düşündü, muayene etmezse hasta - yı iyi edemeyecekti. O zaman kellesi gidecekti. Halbuki bir yabancı impa - ratoru göremezdi. Sao - Ting her şeyi göze aldı. Perdeleri açtı. Kulağını im - paratorun kalbine dayadı dinledi. Evir - di, çevirdi. Nazır ile imparator o kadar şaşırılmışlardı ki, hiç seslerini çıkara - madılar. Doktor reçetesini yazdı. Bir sürü şeyler tavsiye etti. Tekrar gelip muayene edeceğini söyledi, çıkıp git - ti. Bir hafta sonra saray arabası tekrar doktora almayı geldi. İmparator iyi, tamamilen iyi olmuştu. İşte bu vak'a - dan sonra Çinde doktorlar lâyık ol - dukları mevki buldular!

★★

Yeni bilmecemiz

Ördek; yumurtalarının yanına gide - cek fakat yolu bulamıyor. Siz ona yar - dım ediniz. Ve yolu bulunuz. Yolu bu - lursanız kurşun kalemle işaret ettik - ten sonra resmi gazeteden kesip bize gönderiniz. Bir kişiye bir İş Bankası kumbarası, bir kişiye madeni kapaklı bir muhtıra defteri, diğer yüz kişiye de ayrı ayrı hediyeler vereceğiz. Bilmec - ye cevap verme müddeti on beş gün - dür. Bilmecce cevabını bize gönderdi -

YILDIZ ÇİÇEK ARIYOR

Yıldız — Annem çiçek sever.

Yıldız — Kırdan ona gü - zel bir çiçek götürüyüm.

Yıldız — Burada da hiç çiçek yok.

Yıldız — Otların arasına bakayım.

Yıldız — Yokmuş.

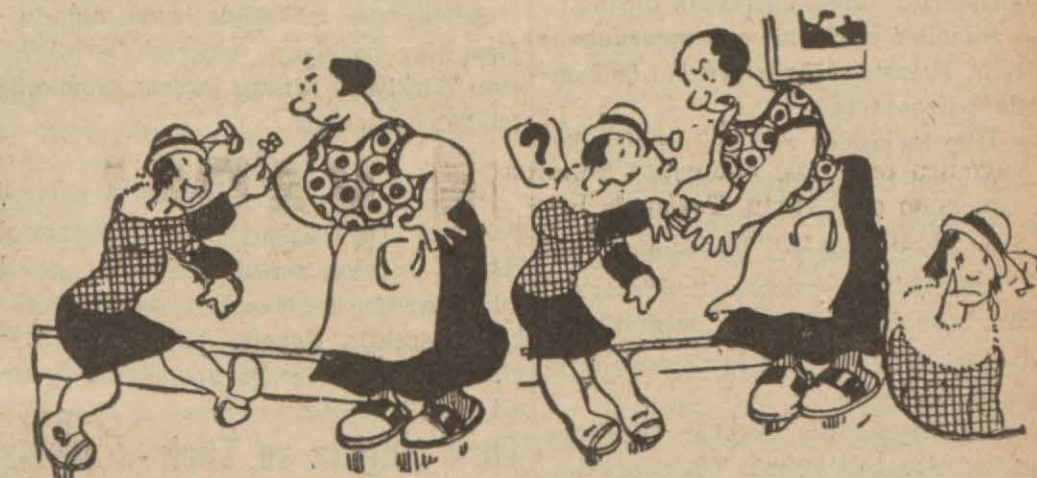
Yıldız — Gene ararım.

Yıldız — Burada var.

Yıldız — İşte koparırım.

Yıldız — Annem kim bi - lir ne kadar sevinecek..

Yıldız — Sana çiçek ge - tirdim anne. Bak ne gü - zel. Herhalde buna karşı - lık bana bir şey verirsin.

Anne — Kol saatini ne yaptın? Onu söylesene!. Al sana bir tokat! Al bir daha!

Yıldız — Saatimin kay - bolduğuna mı yanayım, annemden dayak yediği - me mi, şaşırırım kaldım.

ğiniz zarfın üzerine bilmecce kelimesini ve bilmecenin gazetedeki çıktığı tarihi yazınız. Bilmecce mükâfatları hakkında bir şikâyetiniz bir dileğiniz olursa ayrı bir zarf içinde bildirmelisiniz. Zarfın ü - zerine de «idare» kelimesini yazmanız lâzımdır. Bilmecede kazananların isimleri Pa - zartesi günleri çıkan nüshamızda ilân edilir. İstanbulda bulunanlar mükâ - fatlarını Pazartesi ve Perşembe günle - ri matbaamızdan alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile gön - derilir. Birinci mükâfatı kazananlar İstanbulda iseler mükâfatlarını alma - ya geyirlerken iyi çıkmış bir fotoğraf - larını getirmelidirler. Taşrada bulu - nanlar fotoğraflarını posta ile gönde - rebilirler.

Küçük okuyucularımız

Burdur'da çocuk haftası çok neşeli geçmişti. Resimler verilen müsamerelerde alınmıştır.

Güzel bir müsamerere veren Edremit mekteblieri

Kurultay Delegeleri Türkkuşunda

Ankara 2 (Hususî) — Türk Hava Kurumu Başkanlığının daveti üzerine büyük kurultay delegelerinden 150 kişilik bir grup bugün Türkkuşu tesisatını ve çalışmalarını gezmişler, sahada paraşütle grup atlayışını ve plânörler akropasi ha-

reketlerini seyretmişlerdir. Delegeler genç havacılarımızı sık sık alkışlamışlardır.

Yukarıdaki resimde delegeleri plânörlerin hareketini takib ederken göstermektedir. Resim Ankara foto muhabirimiz tarafından tayyare ile gönderilmiştir.

İngiliz askerî erkânı ile temaslar yapacak olan heyetimiz hareket etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mütevaccihen yola çıkmıştır. Heyet Sirkeci garında İstanbul komutanı Hâlis Bıyıktaç, merkez komutanı, yüksek rütbeli sübaylar tarafından uğurlanmıştır. Heyetle beraber İngilterenin Türkiyedeki askerî ataşesi albay Ross da Londraya gitmektedir.

Hareketinden evvel heyetin reisi Orgeneral Kâzım Urbay Son Posta muharririnin suallerine şu cevapları vermiştir

— Londrada ne kadar müddet kalacaksınız?

— Londrada yirmi gün ile otuz gün arasında kalacağımızı tahmin ediyorum.

— Dönüşte Parise uğruyacak mısınız?

— Şimdilik böyle bir şey mevzuubahs değildir. Fransız alâkadar erkân ile Londrada buluşacağız.

— Heyete kimler refakat etmektedir?

— Benden başka albay Bahaeddin, albay Alâeddin, deniz kurmay binbaşısı Aziz Ulusal da Londraya gitmektedir.

— Londrada yapılacak müzakereler hakkında malûmat lütfeder misiniz?

— Bizi alâkadar eden her mesele etrafında görüşeceğiz.

Ayrıca heyetimizle beraber Londraya gitmekte olan İngilterenin Türkiyedeki ataşesi albay Ross'a da «Son Posta» ya söyleyecek bir şey olup olmadığını sorduk. Biz: Her şeyin mükemmel olduğunu söyledik.

Londradan verilen malûmat

Londra 2 (A.A.) — Bir Türk askerî heyetinin önümüzdeki hafta ordu müfettişi Kâzım Urbayın riyaseti altında Londraya gelmesi bekleniyor.

Siyasî mehafilde beyan olunduğuna göre, müsâlâh bir ihtilâf takdirinde seri ve müessir bir teşriki mesai temini için icab eden tedbirleri tesbit etmek üzere Türk ve İngiliz hükümetleri arasında müzake-

reler vukubulacaktır.

Öyle tahmin ediliyor ki, Londraya gelecek olan Fransız genel kurmay reisi General Gamelin bu fırsattan istifade ederek Türk heyetle temas edecektir.

Londra 2 (A.A.) — General Kâzım Urbayın riyaseti altında önümüzdeki hafta buraya gelecek olan Tür kaskerî heyeti silâh fabrikalarını ve tayyare meydanlarını gezecektir.

Bu ziyaret İngiliz - Türk ittifakının bir neticesi olarak telâkki edilmektedir. Türk heyeti, Türk ordusunun bilhassa silâh ve tayyare ihtiyaçları hususunda İngiliz piyasasının imkânlarını tetkik edilecektir.

Salâhiyetler mehafilde beyan olunduğuna göre Türkiyeye verilecek harb levazımı Türkiyeye açılmış ihracat kredileriyle tediye olunacaktır.

Londra 2 (A.A.) — Londraya gelmesi beklenen Türk askerî heyeti, Orgeneral Kâzım Urbayın reisliğinde Türk genel kurmayından üç yüksek sübaydan tereküb edecektir. Heyete, Ankaradaki İngiliz deniz, kara ve hava ataşeleri de refakat edilecektir.

Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmalarının bir maddesi

Londrada çıkan Daily Express gazetesini yazıyor: Yakında imzalanacak olan Türkiye - Fransa anlaşmasının bir maddesi, orta şark mntakasında bulunacak olan orduların başkumandanının bir harb vukuunda bu mntakada en fazla asker bulunduran hükümet ordusuna mensub olmasını şart koşmaktadır. Bu, buradaki ordulara bir Türk kumandanının kumanda edeceğini tazammun eder.

İngiliz - Türk anlaşmasında da aynı mealde bir maddenin bulunması muhtemeldir.

“Son Posta,”nın tarih müsabakası

(Baştarafı 8 inci sayfada)

di. İbrahim Rafet Efendinin ölümünden sonra padişahın gizli mahrem müşaviri kendisi oldu. Nişancı oldu. Halk arasında kendisine «devlet kâhyası» denilmeğe başlandı.

Her başı daralan Hâlet Efendiye müracaat eder ve boş dönmezdi. Fakirlere, düşkünlere çok yardım ederdi. Bu suretle iyi bir şöhret kazandı. Fakat 13 yıl süren ikbal devri, haricî ve dahillî siyasette tuttuğu kötü yollar yüzünden devlete çok büyük zararlar verdi.

Halet Efendi çok güzel konuşurdu. Büyük bir kandırma kudretine sahibdi. Bütün gayesi, padişahı hüküm ve nüfuzu altında bulundurmaktır idi. Bunun için de Yeniçeri ocağını bir silâh gibi kullanırdı.

Yeniçeri zabıtlarına sık sık hediyeler, bahşişler dağıtırdı. En azılı zorbalara da muayyen aylıklar bağlamıştı. Bunun için pek çok paraya muhtaçtı. Valileri, taşra eşraf ve âyanını ve Eflâk - Buğdan beylerini haraca kesmişti.

Bilhassa askerî ıslahatın şiddetle aleyhinde idi. Yeniçerilerin taşkınlıkları karşısında askerini ıslah etmek ve bu hususta nazırları ile görüşmek isteyen padişaha: «Aman efendim! Ocaklu duyar, başımıza bir fitne açar, Allah saklasın ne yaparız?!» derdi. Yeniçeri ocağını kaldırmak isteyen ricale de: «Her zaman Yeniçeri ocağını kaldırmaktan bahseder durursunuz. Ocak kalkarsa aslanımı ne ile zaptederiz!» derdi.

Mora ihtilâli çıktığı zaman, Rumları hararetle müdafaa etti. Bütün kabaha, istediği rüşveti vermeyen Yanya valisi Tepedelenli Ali Paşaya yükledi: «Rumları o teşvik ediyor. Onun başı ezildi mi hiç bir şey kalmıyacak» dedi. Halet Efendinin fesadı ile değerli bir vali olan Ali Paşa idam olundu. (Hicri 1237). Fakat Mora ihtilâli, bilâkis daha şiddetlendi, bütün adalara yayıldı. Nihayet ihaneti anlaşıldı, Konyaya sürüldü ve orada idam olundu (1238). Kesik başı İstanbulla getirilip ibret taşı üzerinde teşhir olundu.

Halet Efendi fevkalâde gaddar, garazkâr bir adamdı. Düşmanlarını öldürtünceye kadar uğraşır. Halet Efendi bir gün lâübalî bir dostile bahçede gezerken bahçevanı bir incir fidanını söküp atmış, Halet Efendinin dostu zarif bir adammış, bahçevana: «Bu fidanı atma. Birinin ocağına dikmek için efendi hazretlerine lâzım olur!» demiş.

R. E.

Mizah düşmanları toplantısı

(Baştarafı 8 inci sayfada)

ğiz.. onlar bize lâf söylüyorlar ha.. onlar ha...

Tam bu sırada ilk defa kürsüye çıkan kadın gene kürsüye çıktı:

— Aman arkadaşlar susalım.

Hep bir ağzından:

— Ne oldu, neye susuyoruz!

— İçimizde casus var.

— Casus mu var?

— Evet, beni gösterdi!

— Şimdiye kadar nasıl oldu da farkına varamadık. Mizahçılardan biri buraya girmiş.

— Öldürelim!

— Keselim!

— Boğalım!

Sesleri yükseldi. Ben mütevekkilâne başıma geleceği bekledim ve nihayet gükür ki başıma bir şey gelmedi. Çünkü bir kekeme benim nasıl bir cezaya çarptırılmı müvafık bulunduğunu anlatmak için kürsüye gelmişti:

Onu dinliyorlardı. Kimse benden tarafı bakmıyordu. Bu fırsatı kaçırmadım. Yavaş yavaş yerimden kalktım. Ayaklarımın ucuna basa basa kapıya kadar yürüdüm ve kapıdan çıkar çıkmaz arkama bile bakmadan matbaanın yolunu tuttum.

İsmat Hulusi

Yeni çıktı. R. Fenmenin MODERN ORDUDA

Tayyare - Motörleşme - Muhabere General Maurin den tercüme

30 Kuruş

İstanbulda her kitapevinde

Akba Kitabevi - Ankara

Parti nizamnamesindeki değişiklikler

(Baştarafı 2 nci sayfada)

si salâhiyet makamları olduğu için halkın teşkilâtı ile devletin teşkilâtı ehlâmın en yüksekteki kademesinde, elele vermiş bulunuyorlar. Bunun daha yükseği, ehlâmın tam tepe noktasıdır ki orada devlet te, hükümet te, Parti de, tek bir makamda birleşmiş bulunuyor.

İçtimai ilimlerle çok uğraşmış bir insan samimiyeti ile okuyucularını temin ederim ki, bu yeni nizam, demokrasinin bizden istediği ruha tamamen müvafık ve tek fırkalı bir rejim için en makul ve en ilmi bir hal suretidir. Hattâ o kadar ilmi ve makuldur ki, onu Kristof Kolombun meşhur yumurtasına benzetebiliriz. Bu mühim meseleyi bu suretle halletmek için tamam otuz bir sene gecikmiş olmamızı şimdi kendi kendime bir türlü izah edemiyorum.

★

Fakat, bu meseleyi bu suretle halletmek sayesinde artık bütün işimiz bitti mi? Artık, demokrasi bizde tam teşkilâtını buldu ve bundan sonra rahat rahat keyfimize bakabilir miyiz?

Bu işleri biraz bilenler arasında henüz, büyük bir davanın ilk mechlulünü halletmiş olduğumuzu anlamayan olmasa gerrektir. Demokrasi nizamını Türkiyede tam bir kemal içinde tatbik edebilmek için daha kim bilir ne kadar çalışmaya ve ne kadar uğraşmaya mecburuz! O bir roldür ki ancak uzun seneler içinde inkişaf edebilir ve bir millet kütlesine bu ruh

ancak nesiller içinde dağılıp yerleşir. Terübelerin verdiği terbiye, terbiyenin verdiği itiyad, itiyadın doğurduğu fikirler ve duygular elele verip bir milletin büyük bir kütlesini olsun tam bir demokrat ruh ile birbirine bağlamadıkça biz bu nizamda kemale gelmiş olamayız. Ancak bugünlük şu kadarını bilmekle - ve buna şükretmekle - iktifa etmeliyiz ki, Türk milleti bu sahada, ilk defa olarak mühim bir adım atıyor ve bu istikamete doğru giden sistematik bir siyasetin estğinden içeri girmiş bulunuyor.

Yorulmaksızın ve gayeyi gözden kaçırmıyarak daha pek çok zaman bu yolda yürüyeceğiz!

Muhittin Birgen

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Asaf), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Pertev), Alem-darda: (Eşref Neş'et), Beyazılda: (Haydar), Fatihde: (Emilyadi), Bakırköyde: (İstanbul), Eyübdde: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Bos-tambaşında: (İtimad), Taksimde: (Almonciyan), Pangaltıda: (Nargilectyan).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Yenimoda, Merkez), Üsküdarıda: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden:

25 Memur Alınacaktır.

Karabük demir ve çelik fabrikalarımızda istihdam edilmek üzere müsabaka imtihanı ile 25 memur alınacaktır.

İmtihanda muvaffak olanlara 80 lira maaş ve ayrıca 10 lira mesken zammı verilecektir.

İmtihana kabul şartları aşağıda yazılıdır.

1 — Türk olmak.

2 — Liseden veya Ankara, İzmir ve İstanbul Ticaret liselerinden veya lise muadili olan ecnebi mekteplerden mezun bulunmak.

3 — Sıhhati tam olmak.

4 — Yaşı 30 dan yukarı olmamak.

Talib olanların nihayet 6/6/1939 tarihine kadar nüfus tezkeresi, mekteb şehadetnamesi ve hizmet vesaikile birlikte Ankarada Sümerbank Umumî Müdürlük Personel Şubesine ve İstanbulda Sümerbank İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatları.

İmtihan 10/6/939 tarihinde saat 10 da Ankara ve İstanbulda yapılacaktır.

2052 (3829)

İstanbul Belediyesi İlanları

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Beyazıd Koskada Cumhuriyet caddesinde 112 No. dükkân	120,00	9,00
Süleymaniye Dökmecilerde No. 1 dükkân.	54,00	4,05
Kadıköy halinde 4/23 No. dükkân	122,00	9,15
Kadıköy halinde 3/21 No. dükkân.	156,00	11,70
Hasköyde Hasköy caddesinde 171/173 numaralı dükkân.	18,00	1,35
Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinde Hasfırın sokağında No. 9 dükkân.	48,00	3,60
Eminönünde Şeyh Mehmed Geylani mahallesinde Bahçepazarı sokağında 96-142 No. dükkân.	345,00	23,87

Yukarıda semti, senelik muhammen kiralari yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren birer sene müddetle kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırma ile 14/6/939 Çarşamba gününe uzatılmıştır. Şartnameleri Encümen kaleminde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektuble beraber yukarıda yazılı günde saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdır.

(B.) (3907)

Sakaların su almakta oldukları Şişhane, Ayaspaşa, Harbiye ve Anadoluhisarındaki Göztepe çeşmeleri münhasıran halka tahsis ve bu çeşmelerden sakaların su doldurmalarının yasak edildiği ilân olunur.

(B.) (3906)

Başvekâlet Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden:

1 — Genel Direktörlükçe İstanbulda Çengelköyünde altı ay müddetli bir leylî beden terbiyesi ve spor eğitmen kursu açılmıştır.

2 — Bu kursa imtihanla en iyi derecede muvaffak olanlardan sırasile azami «50» kişi alınacaktır.

3 — 26/Haziran/939 Pazartesi günü tedrisata başlayacak olan bu kursa girmek isteyenler, Beden Terbiyesi Bölge Başkanlıklarından kursa girme ve diğer şartları öğrenebilirler.

4 — Müracaat müddeti, 15 Hazirana kadardır. «2020» «3773»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

26/5/939 tarihinde Ankaradan ve 27/5/939 tarihinde Haydarpaşadan hareket etmek üzere Haydarpaşa - Ankara ve Ankara - Haydarpaşa arasında 3005-3006 numaralı gündelik munzam bir yolcu katarı işlemeğe başlayacaktır. Bu tren Haydarpaşadan 14,05 de hareket ile saat 6,55 de Ankaraya varacak ve Ankaradan saat 16,42 de hareket ederek saat 8,20 de Haydarpaşaya varacaktır.

(3635)

Ankarada Sovyet kitab sergisi

Ankarada Sovyet kitab ve fotoğraf sergisinin açıldığını bildirmiştik. Yukarıdaki resim Başvekil ve diğer davetlileri sergi de göstermektedir.

Bulgar Başvekili Dobrice ve Dedeağacı açıkça istiyor!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

MUHABİRİN NOTU — Bulgar Başvekilinin sözlerini kavrayabilmek için okuyucuyu evlemedirde biraz hazırlamak lâzımdır:

Surası bilinmelidir ki, Karadeniz ile Tuna arasında Dobrice adını taşıyan saha yekdiğerinden tamamen farklı iki parçaya ayrılır, biri şimaldedir, öteki cenubda. Birinci kısım hiçbir zaman Bulgaristanın eczasından olmasın, Romanya 1877 tarihinde Rusya'ya yapmış olduğu yardıma mükâfat olarak verilmiştir. İkinci kısım ise ikinci Balkan muharebesine kadar Bulgaristanın elinde idi. O zaman Romanya burayı aldığı gibi Yunanistan da Bulgaristanı Adalar denizi ile temas haline getiren toprak parçasını zaptetti.

Şimdi bu izahatı müteakib Bulgar Başvekilinin sözlerini dinlemeye devam ediniz:

— Şimali Dobrice üzerinde hiç bir iddiamız yoktur. Bu toprak hiçbir zaman bizim olmamıştır ve Romanyalılar oraya çok emek vermişlerdir. Fakat buna mukabil içinde binlerce ırktaşımızın yaşamakta olduğu cenubi Dobriceyi bize versinler. Orası, Dobrice'den mahrum oldukları gündenberi tedricen erimekte olan (Burgaz) ve (Varna) limanlarımızın iç kısmını teşkil eder.

İlave edeyim ki, Bulgaristan bir buğday memleketi değildir. Kendi sarfına lazımları ancak yetiştirir. Dobriceye malikiyet bizim bu eksikliğimizi telâfi edecektir. Buna mukabil Romanyanın kaybı pek az olacaktır, istihsalâtının ancak yüzde birine tekabül edecek kadar birşey..

Size şu noktayı da söylersem bir devlet sırrını ifşa etmiş olmam: Birkaç ay evvel şu sıkıntı veren meselenin bir ne tıcceye bağlanmasının mümkün olup olmayacağı anlamak üzere Bükreş ile Sofya arasında müzakere cereyan etmeye başlamıştı. Fakat arada bildiğimiz hâdiseler cereyan etti. İngilizler ile Fransanın Romanyaya yardım vadiyi pıldı ve o kadar iyi bir şekilde başlamış olan müzakereler yarıda kaldı.

MUHABİRİN NOTU — Ben Bulgar Başvekilini dinlerken işlerin belki de onun zanneder görüldüğü kadar basit olmadığını düşünüyordum. Her şeyden evvel hatırlanmalıdır ki, Romanyalılar bu Dobrice parçasını Bul-

garistana verdikleri takdirde Macarların da muahedeleri değiştirmek arzularını teşci etmiş olmaktan korkabilirler. Sonra da bu cenubi Dobrice de iki kısmı ihtiva eder. Bir kısmında Bulgarlar nisbi bir ekseriyet sahibi dirler. Fakat öteki kısmında Türk unsuru ekseriyettir.

İçimden, Allahım, diyorum. Muhtelif milliyetlerin yekdiğerine bu kadar girift olduğu şu Balkan hikâyeleri ne kadar karışık.

Aynı zamanda kendi kendime hesap ediyorum ki, haddizatında ikinci derece de olmakla beraber Alman teşebbüslerine bir sed teşkil edecek olan 70 milyon halkın bir yere gelmesini meneden bu meselelerin bir hal suretine bağlanması Avrupa sulhu için büyük bir kâr olacaktır.

Ve anlaşılın Bulgar Başvekili de bu noktayı tebarüz ettirmek istemiş olacak ki sözlerine şöyle devam etti:

— Bakınız benim memleketimin Balkan Antantına girmesine mâni olan şey hep böyle basit komşu kavgalarıdır: Dobricede birkaç kilometre mu-rabbat, Romanya ile bozuşmamıza kâfi gelmiş. Adalar denizinde birkaç kilometrelik sahil de Yunanistanla aramız bozmuştur. Bütün bunlar kolaylıkla tamir edilemez mi? Hüsnüniyetin delilini bizzat biz vermedik mi? Cenubi Sırbistanı teşkil eden su Makedonva parçasından vazgeçerek Yugoslavya ile ebedî bir dostluk muahedesi imzalamadık mı? Türkiye için de aynı uzlaşma ruhunu göstermedin mi? Türklerle de bir dostluk muahedesi imzalamadık, Edirnenen vazgeçtik. Anlaşamayacağımız yalnız Romanyalılarla Yunanlılar mıdır?

Bulgar Başvekilinin bana söylediği şey, benim Bulgaristanda bulunduğum bir haftadanberi her yerde tekrar edildiğini işittiğim şeydi. Fakat halkın derin arzularına tevafuk ediyor muydu? Başvekâlet dairesinden çıktığım sırada talebeler tarafından yazılan Romanya aleyhtarı nümayişleri görünce bundan şüphe edebildim.

Bulgar sefiri

Sofya 2 (Hususî) — Balkanlardaki yeni siyasî inkişaf hakkında Türkiye'nin noktai nazıma muttali olan Bulgaristanın Ankara elçisi Dr. Hristof, birkaç gün evvel Sofyaya gelmiş ve dün de kral tarafından kabul edilmiştir.

Dostumuz Köseivanofa kızmış değiliz!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rakki, taali, kazanç ve iyiliklerle daima yakından alakalıyız ve onların Türk-Tatar menseli bir kavim olmaları itibarile Balkanlarda kuvvetli bir terakki ve sulhâmî olmalarını dileriz. Bu cihetle de Bulgar başvekilinin sözlerine aldırılmazlık edemeyiz.

Bay Köseivanof Balkanlarda barış ve misalemetin temini için Bulgaristanın Makedonyadan vazgeçerek Sırbılarla uzlaşımını, Türklerle dostluk tesisi için de Edirnenen sarfı nazar etmek gibi bir fedakârlıkta bulunduğunu söylüyor. Halâ ki bulki Bulgarların Edirne üzerinde ne bir mülki ve ne de tarihî hakları yoktur. Çünkü Edirne, pek muvakkat bazı askerî hareketlerden sarfı nazar, hiç bir zaman ve hattâ eski tarihte bile, ne diyeyim, me-selâ bizim Viyana yolumuz üzerindeki Bulgar Presborgun Türk oluşu kadar bile Bulgar olmamıştır. Eski Bulgar hanlığı'nın Bizans zamanında en çok büyümüş olduğu 883-1018 tarihlerini bile ele alsak ni Bizanslıların elinde bulunuyordu. Bu tarihlerde gerçi Bulgaristanın şimal hududları Tuna idi ve bütün Makedonya ile gar idaresine geçmişti; fakat Burgaz li-ganının cenublarına ve Edirne - Mustafapaşa dolaylarının şimallerine kadar bulundukları ve Selânik Bizanslıların elinde kalmıştı. İşte bu büyük Bulgaristan, diyebiliriz ki, hattâ Trakya, ve İstanbulu almak istemek hırsı yüzünden Bizanslılar

tarafından ezilmiş ve 1018 den 1186 senesine kadar bir devlet olarak Balkan haritasından silinmişti.

Bulgaristan esaretten kurtulup tekrar teşekkül ettikten sonra da hiç bir vakit Edirneye hükmetmemiştir.

Hülâsa Osmanlı devleti batı Anadolu da teşekkül edip Rumeliye geçtiği zaman gene bütün doğu ve batı Trakya Bizansın elinde bulunuyordu. Biz Rumeliye geçtiğimiz vakit Bulgaristanın cenub hududu Burgazın şimalinden ve Filibe ile Sofyanın cenub yakınlarından geçiyordu. Demek oluyor ki Osmanlılar Edirneyi ve hattâ Burgazı bile Bulgarlardan değil Bizanslılardan almışlardır. Kezâlık biz, Makedonyayı, Selânik ve Tisalye ile, Komonova, İştib, Üsküb, Niş ve ilh.. Sırbılardan almıştık. Bu tarihlerde cenub hududunu Silistrenin cenubundan, ve Dobriçin şimalinden geçerek Karadenize, Varnanın takriba 60 kilometre şimalindeki Şaplar burnuna varan, Dobrice müstakil bir Türk eyaleti olarak ismen Eflâka bağlı idi.

Bulgaristan bu suretle 14 üncü asrın ortalarında Osmanlı hakimiyeti altına girip 1877 de Rus ordularının Osmanlı ordularına galibiyeti ile yeniden vücud bulduktan sonra dahi Edirneye ne fiilen ve ne de hukukan hâkim olamamıştı.

Muhterem Köseivanofun Edirnenin Bulgarlığını nereden çıkardığını bilsek bunu öğrenmekle Bulgarların bizim Edirnenimizden vazgeçmiş olmaları kadar memnun olacağız. Muhterem başvekilin aklı belki, hiç bir zaman kabul, tasdik ve tatbik görmemiş olan bir Ayastafanos

Yeni barem

(Baştarafı 1 inci sayfa)

projesi bugün mebuslara tevzi edilmiştir. Bu projeler önümüzdeki hafta meclis umumî heyetinde müzakere edilecektir.

Projelerin tatbiki

Projelerdeki maddelere göre bu projeler kanun olduktan sonra esas itibarile neşri tarihinde tatbik mevkiine girecek ve de maaşlı memurların, maaş tutarlarında vücade gelecek olan farkları malî sebepten dolayı bir Eylül tarihinden itibaren tediyesine başlanacak ve ücretli memurların bu kanunun hükümlerine göre tasnif edilerek girebilecekleri derecelerin tayini için bir zaman kabul edilmesi zarurî görülerek kezalik bu cihetden bir Eylülden itibaren tatbik edilmesi ve bu tatbikat neticesinde tevkiifine başlanacak olan paraların kezalik mezkûr tarihten başlaması muvafık görülmüş ve projelerin hükümlerine tâbi olan hususî idare ve belediyelere aid teşkilât kadrolarında bu kanuna göre yapılacak tadiller Heyeti Vekilece tasdik edilinceye kadar eski kadroların tatbikine devam olunacağı tasvih olunmuştur.

Lâyihalara göre sivil memurlar baremi 15, askerî barem 13, derece ve bankalar baremi ise 14 derece üzerinden tanzim olunmuştur.

Millî bankalar

Tediye edilmiş sersermayesi 2 milyon veya daha ziyade olan millî bankalar «Türkiye İş Bankası ve Türkiye Ticaret Bankası» bu projeye göre bareme tâbi tutulmuşlardır.

Devletçe veya mülhak veya hususî bütçeli idarelerce veyahud da iki milyondan ziyade sermayesi olan millî bankalar tarafından sermayesinin yarısından fazlasına iştirak suretine kurulan teşekküller ve bunların aynı nisbette iştiraklerle vücud bulan kurumlar ve ticaret ve sanayi odaları borsalar bareme tâbi tutulmuşlardır.

Bankalar bareminde asgari maaş 50 lira ve azami maaş ta 600 liradır.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 üncü sayfa)

hud verilmez. Fakat verildikten sonra da temcid pilâvı gibi mütemadiyen tekrar olunmaz. Çünkü tadı kalmaz. Hattâ hakkındaki mülahazalara ilâveten bu noktaya işaret etmek herhalde yerinde ve musib bir dikkattir.

Selim Ragıp Emeç

İngiliz hava Vismareşahı Fransada

Le Bourget 2 (A.A.) — İngiliz hava vismareşahı Sir John Salmon, saat 12,15 te Londradan buraya gelmiştir.

muahedesine veyahud, 1912 birinci Balkan harbinde Edirnenin Bulgarlar tarafından alınmış olması vak'asına saplanmaktadır. Eğer böyle ise, Ayastafanosu daha mürekkebi kurumadan ortadan kaldıran bir Berlin muahedesi olduğunu ve Osmanlıların 1913 ikinci Balkan harbinde Edirneyi Bulgar ordusundan geri almış bulduklarını muvakkat unuttuğulardır.

Doğrusu çok enteresan olan Bay Köseivanofun beyanatının Edirnemize aid kısmı bizi hayrette bıraktı ise de, diyebiliriz ki, kızdırmamıştır; çünkü evvelâ, ihtimal ki fena bir niyetle söylenmemiştir. İkincisi, meselâ bugün, eğer biz Almanları veya Macarları memnun etmek için farzı muhal, iki defa muahasara ettiğimiz ve çok kan döktüğümüz Viyanadan veyahud asırlarca hükmettiğimiz Buda-peşteden vazgeçtik desek nasıl ki Bay Hitler veyahud Amiral Horti sadece gülebileceklerse, biz de Bulgarların Edirnemizden vazgeçmiş olmalarına böylece güleriz. Çünkü bu sözde bir ciddiyet olmadığı gibi Edirnemizde Bulgar dahi yoktur. Edirnenin dün gibi bugün de Türkün halis bir malı ve bir Türk yurdu olduğunu, ondaki Türk eserleri zaten göstermektedir.

Ben 1915 de Feldmarşal Makenzenî İstanbul seyahatinde refakat ederken Edirneye uğramasını rica etmiş ve burada bir gün bir gece kalmasını temin etmiştim. İhtiyar ve namdar asker Edirnemize bakarak bu memleket üzerinde Bulgarların bir hak iddia etmelerini o vakit açkça bir «küstahh» diye tavsif etmiştim.

Hülâsa, hiç bir zaman Bulgar olmamış olan Edirnemizin daima Türk kalesine bizim kadar sayın Bay Köseivanofun da imanı bulunduğu kanaiz.

Kurultayda müstakil grup azaları bugün öğleden evvel seçilecekler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Saat on yedide Cmhurreisliği köşkünde Reiscümhur ve Bayan İnönü büyük kurultay azaları şerefine bir gardenparti vereceklerdir.

Ankara 2 — C. H. Partisi beşinci büyük kurultayı bugün kurultay reis vekili Hilmi Uranın başkanlığında dördüncü toplantısını yapmıştır.

Celseyi açarken reis, kurultayın bugünkü ruznamesinin dilek komisyonunun raporu ve dilekler hakkında ittihaz ettiği kararlar olduğunu ve bunların tevzi edilmiş bulunduğunu söyledi.

Millî Şefin heykeli

Riyaset makamının izahından sonra rapor, ve bunu takiben de sırasile vekâletlere aid diklerler okunmuş ve Başvekâlet ile alakadar aşağıdaki dilek kurultayın sürekli alkışları arasında tasvib edilmiştir.

«İnönü Şehidler âbidesi ile Eskişehir şosesi arasında bulunan piyade siperlerinin bulunduğu yere Millî Şef Reiscümhur İsmet İnönünün heykellerinin reki hakkında Bilecik (Bozöyük) ün dileği idi. Milletın makûs talihini yendikten sonra Ebedî Şef Atatürkün yanında ve bugünde başımızda olarak Türk milletinin istiklâlini temin etmiş ve bütün varlığı ile bugünkü milletler arası benlik ve şerefini kazandırmış ve yaratmış olan Millî Şef İsmet İnönünün millî tarihi ve millî şerefi gururlandıracak olan bu yerde bir heykelinin kendisine karşı milletın duymakta olduğu minnet ve şükran nişanesi olarak dikilmesi dileğine candan bir istekle iltihak eden encümenin hükümetimizin yakında vâki alâkasını verilen izahattan anlıyarak icab eden teşebbüslerin fassız takibi hususunu tasvib etmiştir.»

Kurultay reisi Hilmi Uran, İzmir delegesi tarafından ileri sürülmüş olan mütealeaların beden terbiyesi genel direktör lüğünü alâkadar etmemekte olmasına rağmen umumî heyetin alâka ile dinlemiş olduğunu kaydetmiştir.

Fethi Okyarın beyanâtı

Adiye Vekili Okyar, icra ve iflâs kanunu tadilatı üzerindeki mütealealara karşılık olarak, getirilen müteahassis tarafından bu hususta hazırlanan projenin alâkadarlar ve muhtelif komisyonlarla, alî makamlar tarafından tetkik edilen bu projenin bünyemize ve muhit ihtiyaçlarına uygun hükümlerinin yakında B. M. Meclisine arzedeceğini bildirmiş ve boşanma işlerini kolaylaştırmak hususunda temennilere karşılık olarak, noterlerin hizmet akdi şeklindeki gayri meşru mukaveleler akdetmemeleri için tamim tebligatta bulunduğunu bildirmiş ve boşanma kolaylıklarının mazide içtimâf hayatımızda husule getirdiği zararları kaydederek medenî kanunumuzdan bu hususta tedvin edilmiş hükümlerden dolayı ancak şeref ve iftihar duyabileceğimizi ilâve eylemiştir.

Adiyyeye aid dilekler üzerinde geçen bu müzakereden sonra bu dilekler tasvib edilmiş ve Dahiliye Vekâleti ile alâkadar dileklerin müzakeresine geçilmiştir.

Bu münasebetle söz alan hatiblerden Yozgad delegesi Rifat, devlete vergi verirken köylünün gerek bu verginin tahsilinden ve gerek sarf şeklinden duyduğu huzur ve emniyete mukabil köy kanunu ile köy ihtiyar heyetine verdiği paranın nereye sarfedildiğini bilemediğini söylemiş ve köy kanununa köylünün ihtiyar heyetinden muayyen bir zaman zarfında bu paraların sarfı hakkında hesap isteyebileceğine dair bir hayli ilâvesinin istemiştir.

Hâkimlerin mezuniyetleri

Başvekâlet ve Başvekâlete bağlı daireleri alâkadar eden dileklerin tasvibinden sonra müzakeresine geçilen ve Adiye Vekâletine aid bulunan dileklerinde söz alan Antalya delegesi Kâzım Azamet, hâkimlere her sene muayyen müddetle verilen mezuniyetlerin kullanılmasına şekillerin adâletin tevziinde husule getirdiği güçlüklerle nazarı dikkati celbetmiş, esaslı kanunlarımızda sık sık yapılmakta olan tadiller üzerinde de durarak Türk ceza kanununda yapılan tadilatı işaretle bu gibi kanunların tedvininden önce memleket bünyesi bakımından derin bir tetkike tâbi tutulmasını istemiştir.

Kâzım Azamet, boşanma işlerinin ko-

laylaştırılması meselesi üzerinde de durarak evliliğin nihayet bir akid oluşuna göre, bu akdin gene tarafeyn rızası ile feshedilmesi yani her iki tarafın musır şekilde boşanma iddiasında bulunmaları takdirde bu sebeplerin boşanmaya mevzu teşkil eylemesi lâzım geleceği mütealeasında bulunmuştur.

Salah Yargı, (Kocaeli), Antalya delegesi Kâzım Azametın mütealealarına karşılık olarak ihtiyaçlar kanunlarının da değişmesini icab ederse istikrar arzusu düşüncesile bu ihtiyacı yüzüstü bırakmanın doğru olamayacağını söylemiştir.

Dahiliye Vekilinin izahatı

Dahiliye Vekili Faik Özlak, bu mütealealara karşılık olarak demiştir ki:

Salma mevzuu bir müddettenberi hükümeti işgal etmektedir. Dahiliye Vekâletine gelmeden evvel o mesuliyet üzerinde taşıyan arkadaşlarımız bunu hesaba katmışlar ve bu salmaların haddi makûle ircaî için lâzım gelen tebligatı yapmışlardır. Bendeniz o mesuliyeti aldıkları sonra bazı şikâyetleri işittim. Arkadaşlara bu husustaki vazifelerini tavzih edecek tebligat yaptım. Bundan öyle meselelere muttali oldum ve bu sebeble bunda o kadar ileri gittim ki, bu senenin dördüncü ayında yaptığım bir tebligat bunun köylere varıncıya kadar iblâgını istedim. Tâ ki bunun haricinde muamele yapılacak olursa köylü, bunu biz bilmiyoruz diye bir mazeret serdetmesin.

Bu salma işi bir mükellefiyet olmak itibarile kanunun çizdiği hudud haricine, veya kanunun istilzam ettiği a dalet haricine çıktığı takdirde elbette tesirâtı çok fazla olur. Bunu biz bir taraftan yaptığımız tebligatlarla önlemeğe çalışmakla beraber diğer taraftan da daha kuvvetli bir müeyyideye bağlamak için Meclise bir kanun lâyihası takdim etmiş bulunuyoruz. Bu Meclis ruznamesine de alınmıştır. İnşâallah yakında çıkarsa köylü daha kuvvetli bir müeyyide ile bu rahatsızlıktan kurtulmuş olur. (Alkışlar).

Nafia Vekilinin izahatı

Ankara 2 — Büyük Kurultayın bugünkü toplantısında Nafia Vekâletile alâkadar dileklerin müzakeresinde hatibler tarafından ileri sürülen mütealealara karşılık olarak Nafia Vekili Ali Fuad Cebesoy izahat vermiş ve limanlar hakkında demiştir ki:

Karadenizin şarkında Trabzon limanını üzerinde bir etüd yapıldı ve o noktada hükümetin karar verdi. Fakat garbde evvelâ Çatalağzı denen yerde bir liman kurulması İktisad Vekâletince düşünülmüş ve projesi yapılmıştır. Sonra Nafia Vekâletiniz Ereğli limanı hakkında bir etüd hazırlamıştır. Daha sonra bunlardan hangisinin daha lüzumlu olduğu ve hangisine daha evvel başlamak lâzım geldiği Nafia Vekâletinize havale edilmiştir.

Nafia Vekâleti bu iki liman üzerindeki etüdlerini daha ziyade derinleştirirken bunlardan başka bir de Zonguldak limanının tevsi hakkında da bir etüd yapmıştır.

Heyeti Vekilenin bunlardan hangisi hakkında karar vereceği henüz malûm değildir. Herhalde yakında bir karar verilecektir.

Vekil, müteakiben; Antalyaya temdid edilecek hât hakkında izahat vermiş, sulh meselesinden bahsetmiştir.

Maliye ve Maarif Vekillerinin izahatları

Ankara 2 — Cumhuriyet Halk Partisi Beşinci Büyük Kurultayının bugünkü toplantısında dilekler encümeni raporunun üzerinde yapılan müzakerelerde Dahiliye Vekâletile Maliye Vekâleti hakkındaki dileklerin müzakeresine geçilmiş ve bu husus etrafında bir çok hatiblerin mütealeaları ve bunlara karşılık olarak Maliye Vekili Fuad Ağralının verdiği izahat dinlenmiştir.

Maliye Vekâletile alâkadar dileklerin tasvibinden sonra söz alan hatibler müzakere mevzuunu teşkil eden mesele, Maarif Vekâletini alâkadar eden dilekler üzerinde durarak bazı temennilerde bulunmuşlar ve Maarif Vekili Hasan Âli Yücel de bu mütealealara karşılık olarak izahat vermiştir.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

PIYANKO TALİHLİSİ

Çeviren : H. Alaz

İlya İvaniç Spiriyonov küçük bir esnaf. Son piyangodan kendisine beş bin altın ruble isabet etmişti.

İlya İvaniç bu parayı kazanınca ilk günler şaşkına döndü. Ellerini sağa sola sallayarak:

— Vay vay vay, vay vay, diye söylenmeğe başladı. Bu ne iştir, kardeşler? Bu gerçek mi yoksa rüya mı?

Aradan az bir zaman geçip te bu yeni vaziyete alışınca, İlya İvaniç bu para ile neler alabileceğini hesablamağa başladı. Fakat İlya İvaniçin ihtiyaçları o kadar geniş, o kadar mütenevvi idi ki, her defasında müsbet bir neticeye varmadan hesablarını yarı yolda bırakmağa mecbur oluyordu.

İlya İvaniç benim eski arkadaşım. Bu münasebetle günde iki defa bana uğrar, bu beş bin rublenin kendisine isabetinden nasıl haberdar olduğunu, bunu öğrendiği zaman ne büyük heyecanlar geçirdiğini mufassal anlatırdı.

Ben ona:

— E, şimdi ne yapmağı düşünüyorsun? Neler satın alacaksın, diye sorardım. O da bana:

— Herhalde bir şeyler satın almak lâzım, derdi. Meselâ ilkönce odun alacağım.. sonra evin yeni kapkaçağı ihtiyacı var. Tabii elbise almak ta lâzım.

Birkaç günlük bir sayıklama devresinden sonra, nihayet İlya İvaniç günün birinde bankadan bir davetiye aldı. Bankaya giderek kucak kucak peyeni banknot destelerle bankadan çıktı ve hiçbir iz bırakmadan ortalktan kayboldu. En aşağı bana iki ay kadar hiç gözükmedi.

Fakat aradan iki ay kadar bir müddet geçtikten sonra bir gün İlya İvaniç sokakta rasladım. Sırtında açık kahverengi bir kostüm, boynunda açık kırmızı renkte bir kravat vardı. Rüzgâr estikçe kırmızı kravatı sağa sola sallıyor, yüzünü, gerdanını gıdıklıyordu. İlya İvaniç alışmadığı bu harekete fena halde sinirleniyor, öfkeli öfkeli sağına soluna tükürerek elile kravatını düzeltiyordu. Gerek çuval gibi elbisesi, gerek düdüğü gibi yeşili, gerekse bu şişkin kravatı biran bile İlya İvaniç rahat vermiyorlar, onu bir cenderede imiş gibi sıkıyorlardı. İlya İvaniç görünüşü pek bitkin ve zayıftı. Gözlerinin etrafında bir sürü kırışıklıklar peyda olmuş, yüzü sararmıştı.

Ona:

— İşler nasıl, diye sordum?

İlya İvaniç mahzun bir sesle:

— Eh, işte, şöyle böyle.. dedi. Eve o-

dan satın aldım.. fakat ne bileyim işte, canım fena halde sıkılıp duruyor.

— Peki, canını sıkacak bir şey mi oldu?

İlya İvaniç beni bir birahaneye davet etti. Birahane de ikide bir kırmızı kravatını elleyerek bana derd yanmağa başladı: — Herkes bana: Ulan artık sen zengin oldun demeğe başladı. Sanki zenginler insan değilmiş gibi.. halbuki gel de bana sor. İşte iki aydır ben hakikaten bir zenginim hayatını sürüyorum. Faka doğrusu ben bu hayatın hiç te iyi bir tarafını görmedim..

— Anlat bakalım neden?

— Neden olacak? Ben anlatayım da hükmünü sen kendin ver: İlkönce gerek benim, gerekse karımın ne kadar akrabası varsa bize çullandılar.. hepsi de bizi ayrı ayrı sızdırmağa, Allah ne verdiyse, bir şeyler koparmağa çalışıyorlar.. bu bir.. Sonra, gene bu yüzden, mahkemelere düştük.. Bıkova denilen bir kızın yüzünden.. Bu iki.. Bakalım bu işten nasıl sıyrılacağız? Daha sonra karım.. bütün gün ağlayıp duruyor.. Bu üç.. Bütün bunlar kâfi gelmiyormuş gibi geçen gece hırsızlar kapımı kırdı. Vaktâ bir şey çalmadılar amma kapıyı kırmakla beni ne de olsa gene zarara soktular. Bu yüzden evden dışarı çıkamaz oldum. Boyuna ev bekçiliği yapıp duruyoruz. Halbuki diğer taraftan evin bahçesinde bir yığın odun var. Ayrıca onu da beklemek lâzım.. çünkü millet hiç durmadan odunları aşırıp duruyor. Görüyorsun ya, derd bir değil.. ne yapacağımı şaşırđım.

— Peki, şimdi ne yapmağı düşünüyorsun, diye sordum:

— Ne yapacağımı ben de bilmiyorum. Adetâ kendimi öldüreğim geliyor. Daha parayı aldığım günden itibaren bir aksilik başladı. O güne kadar kendi halinde rahat rahat yaşıyordum. Fakat parayı alır almaz bütün işler ters gitmeğe başladı. Kucağında paralar olduğu halde eve döndüğüm zaman, uzak yakın bütün akrabaları, evde, beni bekler bir halde buldum.

Köftehorlar o güne kadar bir defa olsun kapımı çalıp hatırıma bile sormamışlardı. O gün ise, ne kadar akrabam varsa çömler gibi dizilmişler, beni bekliyorlardı. Odadan içeri girince, sağdan soldan tebrikler yağmağa başladı. Ben de gönülleri olsun diye hepsine ikişer ruble verdim.

Akrabalarının hepsi de bu parayı az gördüler.. fakat içlerinde en fazla balta

olanı karımın kardeşi Mişka oldu. Surtını ekşiterek alaycı bir sesle:

— Ayıb yahu, ayıb, diye söylenmeğe başladı. İnsan dilenciye bile iki rubleden fazla sadaka verir.. bahusus bu kadar da paran var..

Bu arada diğer akrabalar da lâfa karıştılar. Münakaşa filân derken iş dövüşe vardı.. önüne gelen birbirine vurmağa başladı. Evin içi altüst oldu. Bu patırtı arasında Mişka kapımın yanındaki çivide asılı duran paltomu sırtladığı gibi alıp götürmüştü.

Ne ise lâfi uzatmayalım.. ben bu elimdeki para ile birçok şeyler satın aldım. Kapkaçak aldım.. iki yıl kâfi gelecek kadar zahire aldım.. elimde kalan diğer parayı ne yapacağımı düşünmeğe başladım. Ben bunları fikrimden geçirirken gözüm karıma ilişti. Zavallı karım ev işleriyle kendini yiyip bitiriyordu. Kadın madın amma netice itibarile o da insandı. Hem de kanun nazarında onun da benden hiçbir farkı yoktu. Bari, dedim.. eve eli ayağı düzgün açık göz bir hizmetçi kız getireyim de karım biraz rahat yüzü görsün!..

Dediğimi yaptım. Eve bir hizmetçi kız getirdim. Fakat bu hal karımın üzerinde aksi bir tesir yaptı. İşsiz kalan karım ölen babasını ve buna benzer hüznü şeyler düşünmeğe ve gözyaşı dökmeğe başladı. Karımın bu hali fena halde canımı sıkı. Ona para vererek:

— Böyle evde oturup ağlıyacağına, sinemaya, tiyatroya git, biraz açılırsın! ben evde odunları bekliyeceğim, dedim.

Vakit geçirmek için tombala oynamağa başladık. Karım gündüzleri ağlıyor, geceleri tombala oynuyordu. Ben ise, hiç nefes almadan odunları gözlüyordum.

Bir gün evde otururken İş Bürosunun bir ajanı geldi. Evdeki hizmetçi Bıkovanın on sekiz yaşını bitirmemiş olmasından ötürü bir zabıt tutarak beni mahkemeye verdi.

İlya İvaniç elini salladı, kravatını düzelterek:

— İşte böyle azizim, dedi, gördüğün gibi işler çok fena! Ben burada seninle beraber içerken aklım, fikrim hep evde.. belki hergelenin biri şu dakikada odunlarını aşırmağa meşguldür. Belki de hırsızlar gene kapımı kırmışlardır. Halbuki daha dün yeni bir semaver almıştım. Bilmem ki ne yapayım? Canım hem eve gitmek istiyor, hem istemiyor. Hem nesine gideyim? Karım bir köşede ağlıyor. Mahkemeye gitmekten korkan hizmetçi

ASEPTA

Kürkleri, elbiseleri, çamaşırları, halıları ve sairiyi tahrir eden
GÜVELERİ
kökünden yok eder.

ASEPTA

Yemek salonuna, yatak odasına, banyo odasına, mutfaka apteshanelere kcyacak olursanız
SİNEK SİVRİSİNEK
ve bütün haşaratı uzaklaştırdığı gibi fena kokularıda izale eder. Sari hastalıklar mikroplarını taşıyan haşarattan korunmak için evinize apartı naminizin içine bir veya birkaç

ASEPTA

tableti asmak kâfidir.

Eczanelerde ve büyük Bakkaliye mağazalarında satılır.
D. postu: Şark İspençiyarı Laboratuvarı T. A. Ş. İstanbul

Ayvalık Belediydsinden :

Ayvalık sahil caddesinde Maceron deresi üzerine inşa edilecek olan «1248» İbra bedeli keşifli betonarme köprünün inşaatı 1/Haziran/939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliblerin keşifname ve şartnameyi görmek üzere Belediyemiz Fen Şubesine müracaatları ilân olunur. «3916»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
neuralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Bıkova diğer bir köşede ağlıyor. Karımın kardeşi Mişka eve girmek için evin etrafında dolaşmakta ve fırsat kollamaktadır.

İlya İvaniç bira paralarını verdi. Kederli kederli elimi sıkı. Ben onu teselli edecek birkaç söz söylemek üzere İken o kapıdan döndü ve:

— Piyango biletleri tekrar ne zaman çekilecek? diye sordu. Vaziyeti düzeltmek için şöyle bin rubleye daha ihtiyacım var.

İlya İvaniç kırmızı kravatını düzeltti. Beni başile selâmlıyarak sıratlı adamlara birahaneden dışarı çıktı..

«Son Posta» nın edebî romanı: 35

Rüblül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Genç kız hayretle ona bakarak durdu ve heyecandan titriyen sevinçli bir sesle ve mütereddid bir tavırla sordu:

— Siz mi? Onlara siz mi yardım edeceksiniz?

— Tabii... Mademki onların muavenete lâyük olduklarını sen temin ediyorsun.

— Ne iyi bir insansınız ağabey!

Feridun, genç kızın minnettarlıkla parlayan sıcak nazarlarına bakarak tekrar tebessüm etti ve kısılın, ihtirasla titriyen bir sesle cevap verdi:

— Seni sevindirdiğim için memnun oldum Nerime..

Bir iki saniye tereddüde durduktan sonra aynı sesle ilâve etti:

— Benden bir şey istemek icab ettiği zaman bunu tereddüd etmeden yap; senin bütün arzularını yerine getirmekle pek mes'ud olacağım.

Biraz sonra odasına çıktığı vakit Nerime uzun bir zaman ayakta hareketsiz durarak başından geçen bu acayib vakarı düşünmekten kendini alamadı. Nasıl olmuştu da Feridun bey tam Ahmedlerin evinden geçeceği saatte oraya yakın bir yerde bulunmuştu? Acaba onu takib mi etmişti? Dünyada hiç bir kimsese karşı göstermediği bu teveccüh ve iltifat niçin?

Çamurlu yolda karanlıkta yürürken kayıp düşmemesi için onu ne büyük bir itina ile tutmuştu!

Düşüncelerinin burasına gelince Nerime, vücudünü hafifce saksan bir titreme ile, bütün ömür yolunda böyle kuvvetli bir kola dayanıp yürümenin çok dinlendirici ve saadet verici bir şey olacağını tasavvur etti. Onun titriyen kolunu kendisine yaklaştırdı ve hafifçe sıkarken yüzü ve hareketleri ne müşfik ve himayekârdi!

Fakat en çok hayret edilecek şey, Feridunun o fakir aileye yardım etmiye karar vermesi idi. Birkaç sene evvel böyle bir muavenet için kendisine o kadar hakaret etmiş olan bu adam mıydı?

Hayır, artık o eski şeyleri tekrar hatırlamak istemiyordu. Bu değişen, bu yeni Feridun o kadar sevimli, iyi kalbli idi ki, onun hergün artan iyiliklerini görmek ve yalnız onları düşünmek çok daha iyi olurdu.

«Benden bir şey istemek icab ettiği zaman bunu tereddüd etmeden yap; senin bütün arzularını yerine getirmekle pek mes'ud olacağım.»

Nerimenin yanaklarına kan çıktı; biraz evvel Feridun bu sözleri kıldan ve değişen bir sesle söylediği zaman kalbi nasıl kuvvetle çarpmaya başladı. Bir

müddettenberi Feridunun kendisine bakan müşfik ve yakıcı gözleri altında da gene böyle helecanlanıyor, kalbi böyle kuvvetle çarpıyordu.

Eskiden onun gözlerinin bu kadar güzel olduğunu farketmemiş, onun nazarlarında herhangi bir heyecan ve sevinç veya hüznün görmemişti. Fakat şimdi..

Şimdi, onun mavi göz bebeklerini kendi üzerinde hissettiği zaman, eskiden olduğu gibi korku ve helecanla titremiyor, onların lâkayid ve soğuk bakışları yerine şimdi münis ve müşfik nazarların kaim olduğunu görerek sonsuz bir sevinç duyuyordu. Artık onun gözleri kendisine bakarken hiç bir zaman o sert, o haşın manayı ifade etmiyordu, hiç bir zaman... Bilâkis bunlar, başkasile konuşurken bile birdenbire ona çevrilince değişiyor, eriyormuş gibi tatlılaşıyor, acib, isimsiz fakat güzel, çok güzel bir mâna ahyorlardı. O kadar ki genç kız bunların karşısında içinin ferahladığını kalbinin bir kuş gibi hafiflediğini hissediyordu.

Nerime ellerini birbirinin içinde birleştirerek yarı memnun yarı mahzun bir tebessümle annesinin duvardaki resmine baktı:

— Anneçğim, keşki sen de ondaki bu tebeddüllü görseydin, bundan istifade etseydin! Sen sevgili Nericiğni böyle yabanc ve düşman bir muhitte yalnız bırakacağımı düşünerek müteessir oluyordun. İşte «o» nun sayesinde ben Süheylâ hanımı zulmünden ve işkencesinden kurtuldukm. Bunun için çok teşekkür ediyorum anne; Ben onu es-

kiden bize yaptıklarını unuttum.. sen de unut anneçğim!

X

Ertesi akşam ziyafete aid son emirleri verdikten sonra salona dönen Süheylâ hanım kapıda oğlile karşılaştı. Feridun büyük bir lüksle süslenmiş olan ve bu gece şerefine bilhassa pırl pırl yanan salona keskin bir nazarla bir hamlede ihata ettikten sonra annesine sordu:

— Küçük hanımlar henüz inmediler mi?

— Daha tuvaletlerini ikmal etmemiş olacaklar. Henüz geç değil değil mi?

— Hayır, hayır..

Ocağa yaklaşarak dayandı. Annesi gururla karışık bir endişe ile onun yüzüne bakıyordu. Siyah esvabları onun zaten pek asil olan yüzüne büsbütün başka bir asalet vermiş, vücudunun zerafetini, omuzlarının genişliğini bir kat daha meydana çıkarmıştı. Oğlunun o vakte kadar giyinişine ancak temizlik ve rahatlık bakımından ehemmiyet vermesine alışmış olan bir ana için ondaki bu tebeddül cidden nazarı dikkati celbedecek bir şeydi. Feridun bu satle olduğu kadar zarif elbise içinde çok daha genç görünüyordu.

Süheylâ hanım, oğlunu eskisinden güzel gösteren bu kıyafete ve onun gözlerindeki parlaklığa hayran hayran bakmakla iktifa etmiyor, bu tebeddül - lere sebep olan sarışın kıza lânet ediyordu. Oğlunun kendisini ona bağendirmek istediğine emindi.

Feridun, kollarını arkasına koymuş, salonda dolaşarak eşyaları dikkatle muayene ediyör, her köşede de tevak-

kuf ediyordu. Bir ara durarak annesi ne baktı:

— Burada çiçek eksik... Bunu düşünmeli idim. Bu salonun soğukluğu - nu ve sevimsizliğini gidermek için suraya buraya çiçekler koymak lâzımdı.

Süheylâ hanım hayret etmişti.

— Bu salon her vakit böyle idi.. şimdiye kadar bir şey demiyor, bir itiraz etmiyordun.

— O vakit buna ehemmiyet vermiyordum; fakat şimdi iş değişti.

Annesi hiddetten titriyerek kendi kendine: «Acaba bu fikri «o» mu verdi?» diye düşündü fakat oğluna bir şey söylemeğe cesaret edemedi.

Aralarında uzun bir sükût oldu. Bu müddet zarfında Feridun dalgın gözlerle etrafına bakarak dolaşıyor, Süheylâ hanım da gözünü ondan ayırıyor. Nihayet dayanılmıyarak sükutu bozdu; biraz mütereddid ve korkak bir sesle oğluna hitab etti:

— Bir müddettenberi seninle konuşmak istiyordum Feridun... İzdivacın hakkında...

Genç adam başını annesine çevirdiği vakit gözlerindeki soğuk ifade kaldırmağı şaşırtdı fakat kararından çeviremedi.

— Artık otuz yaşına yaklaştın. Bunu düşünmek zamanı geldi.

Feridun kısa kesti:

— Daha vaktimiz var anne! Siz benunla meşgul olmayınız.

— Tabii vaktimiz var anne gene de düşünüyorum. Nesrinin..

— Nesrin mi?

(Arkası var)

Son Postanın tarihî romanı: 90

BATTAL GAZİ

Yazan: ZIYA ŞAKIR

Perişan olan bir ordu

Yüzlerce kurban kesildi. Binlerce ataraya yemekler verildi. Bütün esraf ve beylerin konaklarında, Battal Gazinin şerefine ziyafetler çekildi... rak, Bizans cenginde Battal Gazinin maiyetinde; Allah yoluna can veren Malatya kahramanlarının ruhları şâd edildi.

Başta Ömer bey olmak üzere, Malatya beylerinden bir çokları, kızlarını Battal Gaziyeye vermek.. emsali görülmemiş bir düğün ile onu evlendirmek istediler. Battal Gazi bütün bu teklifleri reddetti:

— Bana dokunmayın. Kalbimin yaralı o kadar derin ki.. o yaralar kapamıyca kadar, yalnız başıma kalmak istiyorum.

Dedi.
Çocuklarına bakacak kimsesi olmadığı için onları tekrar Ömer beyin konaklarına bırakarak kendisi, bağ köşküne çekildi. Orada, Tavâbil ile karşı karşıya geçecek.. artık birer kuş gibi elden uçup giden sevgiğillerin aziz hatıralarını yadederek ömrünü sükûn içinde geçirecekti.

— Geçirebildi mi?..

— Hayır...
Çünkü.. bağ köşküne çekildiğinin üçüncü günü Malatya korkunç bir haber geldi.

Bu habere nazaran, Bizans kalesi önünden avdet eden Suriye ordusu, Konya civarına geldiği zaman, büyük bir döküntü vermiş.. Atlı askerlerle kendilerine birer at bulabilen piyadeler, süripi gümişler.. ekserisi zavaf, yorğun ve hasta olan arkadaşlarını, perakenderat ve perişan bir halde, kendi muttor Leon bunu haber alır almaz:

— Hah.. fırsat, bu fırsattır.. Eğer Suriye ordusunun arkasından yetişir.. onları kâmilen kılıçtan geçirirsek, hududlarımızı kolayca Antakya'ya kadar geçirebiliriz.

Demiş.. ve derhal Bizans süvarilerini maiyetine alarak harekete geçmiş.. peşincede kuvvetlere yetişmiş.. ele geçirebildiklerini kılıçtan geçirmiş.. Bizans kılıçlarından kurtulabilenler de, dağlara ve ormanlara çekilmiş..

Battal Gazi, bu acı haberi işitir işitmez, koşup Ömer beye gitti:

— Bizanslıların bu büyük kahbeliği karşısında, lâkayd kalamayız... Derhal bunların önüne atılmak.. insanları arlamak.. vuran bu kahbeleri durdurmak.. lâzım.. Eğer bunu yapmazsak, neticesi felâket için de bir felâket olur.

Ömer bey de, aynı fikirde idi... Fakat son muharebelerde, Malatya şehri çok fedakârlık etmiş, pek çok kurban vermişti. Onun için, Bizanslıları karşılayacak kadar asker kuvveti çıkarmak mümkün değildi.

Fakat bu vaziyet, Battal Gaziyeye zerre kadar yels ve fütur vermedi:

— Beş kişi dahi bulsam, peşime takip ederim.

Dedi. Ve ertesi gün, şehrin büyük meydanına bir bayrak dikti. Bu bayrağın dibinde davullar çaldırarak ve her tarafta tellâlar çağırarak gönüllü topladığını ilân etti.

Birkaç gün zarfında, Battal Gazinin bayrağı altına üç yüz kadar atlı biriktirdi. Battal Gazi Ömer huzuruna vararak:

— Bu atlar, şimdilik bana kâfidir. Az kuvvetle, Bizans kahbelerine daha ki iş ederim... Senden hacetim şudur.. din gibi tutup onları hiç bir hususta mahzun etmişsin. Şayet ben, küffâr içinde şehid düşersem, onları da birer önk adamı olmak üzere yetiştiresin.

Dedi.
Tavâbilin hizmetine bakmak için de bir adam tayin etti. Ömer beyle, sair beylerle, ve bütün Malatya halkı ile

helâllaştığı gibi, lâlâsi Tavâbilin de elini öperek himmet ve helâlık diletti... Üç yüz atlıyı peşine takarak çıkıp gitti.

Battal Gazinin bu sefere çıkışı, evvelkilere benzemiyordu. Kalbinde, acı bir ateş yanıyor.. ve onu, yaralarının acısından hiddetlenen bir aslan gibi köpürtüyordu.

Hareket ederken, esaslı bir plân tertip etmişti. Evvelâ, Bizans askerleri ile, bunların kılıçtan geçirdikleri Suriye askerlerinin arasına girecekti. Böylece Bizanslıları şaşırtarak, Suriyelileri onların şerrinden halâs ettikten sonra, artık bütün kuvvetini sarfederek düşmanlarla mücadelede devam edecekti.

Battal Gazi çok iyi biliyordu ki, üç yüz atlı ile koskoca bir Bizans ordusunu imha etmek mümkün değildi. Ancak şu var ki, Bizanslıların karargâhlarına yapılacak baskınlarla, onların yollarında tutulacak pusularla, Bizans ordusu mütemadiyen izâç edilecek.. artık bu çete harblerinden bizar kalan düşmanlar, ister istemez, çekilip gideceklerdi.

Battal Gazi, bu plânını muvaffakiyetle tatbik etti... Evvelâ, Suriye yolunun en mühim geçid yeri olan (Toros) lara atıldı. Burada rast geldiği Suriyelilerden, düşmanın vaziyetini an-

ladı. Düşman süvarileri, büyük bir insafsızlıkla kılıç salıyarak Konya ovasından ileriyeye doğru geliyorlardı.

Koca kahraman, (Ereğli) önlerinde, Bizans süvarilerini karşıladı. Küçük bir gösteriş harbinden sonra, sür'atle geri çekilerek Torosların yalnız kayalar arasında, dar bir boğazda saklandı.

Bizanslılar, Battal Gazinin tekrar faaliyetine başladığını bilmiyorlardı. Kanlı kılıçlarla etrafa dehşet saçarak ilerliyorlardı.

Maksadları Torosları bir hamlede geçmek.. Adana ovalarına indikten sonra, oradan (Haleb) e geçmek.. bütün o muntakayı altüst etmek.. Bizans muhasarası esnasındaki zayıflarının acısını çıkarmak için bir hayli ganimet eşyası ele geçirmek.. daha sonra da Suriye hududuna kadar devam eden sadakî memleketleri kâmilan tâlan etmekte.

Bizanslılar, bir taraftan intikam, diğer taraftan mal ve ganimet hirsile ileri atılıyorlardı. Suriye ordusunun büyük bir kısmını imha ettikleri için, önelerine hiç bir kuvvetin çıkmayacağını zannediyorlardı. Onun için, korkusuzca ilerliyorlardı.

Böylece Toroslara kadar gelmişler.. yalnız kaval aradaki boğazlara girmişlerdi.

(Arkası var)

Spor ve beden terbiyesi ile alakalı zevata

Bağvekâlet beden terbiyesi genel direktörlüğünden

Genel direktörlüğümüz tertib edeceği bir spor müzesi kütüphanesine ve neşredilecek broşüre konulmak üzere aşağıdaki maddelerde gösterilen malûmat ve resimleri toplamak kararındadır. Alâkalı zevatın bu ilânımız, mektub yerine kabul, buyurarak lâkal 6×9 eb'adında bir fotoğraf ve tercüme hallerini (Ankara'da; beden terbiyesi genel direktörlüğü) adresine göndermelerini rica ederiz.

1 — İdman ittifakının teşekkülünden ibaren umumî merkezde, federasyonlarda ve diğer heyetlerin muntakalarda çalışmış olan zevat.

2 — Beden terbiyesi ve spor işlerine ötedenberi emek vermiş olan zevat.

3 — Şimdiye kadar muhtelif sporlarda Türkiye rekoru kazanmış olan sporcular (rekor neveleri, kazanılan yer ve tarih).

4 — Muhtelif sporların millî ekipleri içinde yer almış ve millî temaslara iştirak ettirilmiş olan sporcular.

5 — Beden terbiyesi ve spor için eser meydana getirmiş gazetelerde ve mecmualarda spor muharrirliği yapmış ve spor gazetesi çıkarmış olan zevat (bu zevatın mümkün ise eserlerinden ve yazılarından birer kolleksiyonu birlikte göndermeleri rica olunur. (3933)

MEMUR ALINACAK

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK

FABRİKALARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Karabük demir ve çelik fabrikalarında istihdam edilmek üzere Türkçeden İngilizceye ve İngilizceden Türkçeye tercüme yapabilecek kudrette imtihana memur alınacaktır.

Seçme imtihan; 12 Haziran 939 Pazartesi günü saat 10 da Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

İmtihana girebilmek için isteklilerin birer dilekçe ile Sümer Bank Umumî Müdürlüğüne veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatla alacakları matbu iş talimatnamesini kendi el yazılarıyla cevaplandırmaları ve icab eden vesaikin asıl veya musaddak suretlerini de ekliyerek 10.6.939 tarihine kadar Umumî Müdürlük veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Lise veya muadili mekteb mezunlarıyla askerlik ödevini ikmal edenler, büro işlerine vâkıf bulunanlar ve daktilo bilenler tercih edilecektir.

Verilecek ücret imtihan neticesinde alınacak neticeye göre tayin edilecektir.

Nafia Vekâletinden:

10/6/939 Cumartesi günü saat 10 da Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda cem'an 4930 lira muhammen bedelli Konyada Çumra istasyonunda teslim şartile muhtelif eb'adda sekiz kalem kerestenin açık eksiltme usulile eksiltmesi yapılmıştır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 369 lira 75 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesâik ile birlikte aynı gün saat 10 da komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır. «1906» «3543» /

Son Posta'nın tefrikası: 126

Baron de Tott'un hatıraları

Nil kıyılarında

Beylerden biri eski Kahirede Nili muhafaza için bulunuyor ve karşıdan karşıya geçmesini menediyordu

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Buna hiçbir mâni çıkabileceğini düşünmüyordum. Fakat kayıklar bir kaç kürek çeker çekmez yirmi kadar Memlûk süvarisi dörtnala sahile gelerek silâhlarını bize çevirdiler ve derhal sahile çıkmazsak ateş edebileceklerini tehdid makamında söylediler.

Biz onların bu dediklerini yaptık. O zaman, beylerden birinin eski Kahirede Nili muhafaza için bulunduğunu ve karşıdan karşıya geçmesini menettiğini haber aldık. Bu kanunun bana taallûku olmayacağına itiraz makamında söyledimse de faydası olmadı. Yegâne cevap olarak tüfeklerinin ağzını üzerine çevrildiğini görüyordum. Bunun üzerine, yanımda bulunan bir taciri doğrudan doğruya bey ile meseleyi müzakere etmeğe yolladım. Beyin biraz ötede bir sokağın başında oturmakta olduğunu söylüyorlardı.

Bey iptida benim eski Kahirede bulunmamdan hayrete düşmüş göründü. Resim yapmak için buraya gelmiş olduğumu duyunca, daha iyi bir zaman intihab edebileceğimi zarifane bir istihza ile söyledi. Fakat gönderdiğim adam aynı derecede doğru bir mütalea ile onların sabahleyin birbirlerini boğazlamak zevkine mağlûb olacaklarını tahmin edemeyeceğimi anlatarak nihayet cereyan eden vak'adan dolayı teessüflerle birlikte yoluma devamıma müsaade emrini istihsal etmeğe muvaffak oldum.

Bu esnada, prensin zabıtlarından biri bize çubuk tedariki ile meşgulü. Onu da yanımızda kayığa almak icab etti. Bunun için de bahane Nildeki kayığın tecavüzünden bizi himae arzusu idi. Fakat hakikatte güya bir hizmet ifa etmiş görünenek bunun ücretini almak emeli takib olunuyordu. Nihaye Cizeye vâsî oldum. Orada artık İskenderiyyeye dönmek hazırlıklarından başka bir şeyle meşgul olmadım.

Yükseldiğimi müşahede etmiş olduğum Nil Trajan kanalının açılmasına imkân verecek derecede kabarmıştı. Nehrin hergünkü yükselmesini halka haber vermeğe memur olan menadiler «Arrousées» bayramını (1) ilân etmişlerdi. Fakat bu hazırlıklara ve firarileri takib için yapılan hazırlıklara rağmen, İskenderiyyeye avdet vasıtalarını Şeyhülbeldden istihsal ettim. Beni getirmiş olan aynı kayıklara bindim. Suların yükselmesi kâinatın en zengin kıtası kadar en meskûn bir kıtası olan yerlerden geçmek imkânını temin etmiş olduğu için bu seyahat pek zevkli idi.

Bu kadar alâkaya değerli bir heyetle memnûn bütün tafsilât ve teferruatını öğrenmeğe çok merak ettiğim için, hükûmete, ahaliye, ahlak ve âdâta, ticarete ve bunların icab ettikleri münasebetlere dair beni tenvir edebilecek şeylerin kâffesini itina ile toplamağa ehemmiyet vermiştim. Nil kenarlarında oturan halkın neşesi bana kendilerine yaklaşmak arzusu verdi. Fakat karada bana refakat etmek isteyen Memlûkların manzarası biraz sonra herkesi firara mecbur edecekti. Fakat ben kayıpta kalmayı münasib gördüm. Yanımda yalnız Avrupalılarla dışarı çıkmağa itina ettim. Çok ke-re, nehir boyundaki köylerin ahalisini toplamak zevkini tattım. Onların verdikleri cevaplarla evvelce toplamış olduğum ve şimdi anlatacağım malûmatın doğruluğunu müşahede ettim.

Afrikanın şark köşesinde kâin olan Mısır Akdenizden Habeşistana kadar imtidad eder ve 31 inci ile 32 inci arz dereceleri arasındaki araziye ihtiva eyler. Nil şellâlelerinin altında, Suenne şehrine kadar olan yerler hep Mısır hududlarına dahildirler.

Kaynakları iyi malûm olmayan (2) Nil nehri Abyssinie ile Ethiopie'nin bol sulandıkları bütün nehirleri alır, Mısıra iner; cenubdan şimale doğru, Kahirenin altında dört fersah mesafeye kadar ilerler ve orada iki kola ayrılarak Delta namı altında o kadar meşhur ve maruf adayı vücude getirir: Mısırlılar bu adanın ucu-

na kadar olan yerel Batn-el-Bacara [yani inek karnı] derler. Nili ihata eden ovalar daha yüksek arazi tarafından ihata edilmişlerdir. Yalnız bu ovalar ziraate kabiliyetlidirler. Nehrin suları ancak kapladıkları yerlere havi oldukları hazineleri saçarlar. Uzaklara tesir yapamazlar.

Nili ihata eden dağlar, Kahirenin karşısında, ancak dört fersah mesafededirler. Bu dağlar kırk elli kadem irtifanda kayalıklardan ibaretlerdir. Lybie sahralarının kenarında imtidad ederler. Bu dağ silsilesi nehrin mecrasını oldukça uzak bir mesafeye kadar takip eyler. Sanki umumî feyzana bir sed çekmek için yapılmışa benzer.

Daha dağlık olan Arabistan ciheti Kızıldenizi ihata eden topraklara mensubdur. Umumiyyetle sahil kıyılarında göze çarpan salâbeti haizdir. Kahirenin altında, Deltanın köşesinin hizasında, Lybienin kayalık silsilesi ve Arabistan cihetleri genişlerler, sarı ve garba doğru açılırlar, Akdenize müvazi bir istikamet alırlar.

Bu geniş ülke, Barca krallığından Gaseye kadar, nehrin feyzanı altında kalır, yahud kalması kabildir. Hemen hiç yağmur yağmayan bir memlekette, iklimin sıcaklığına ve toprağın tabii tarafından kuraklığa mahkûm edilmiş gibi görünen bu memlekette, bu mevkuat zamanlarda vukua gelen feyzan şüphe yok ki en hayret edilecek hâdiselerden biridir. Bunu temin eden mekanizma tetkik edilirse görülür ki Avrupa Abyssinie'nin ve Ethiopie'nin üzerine bizim iklimimizin bol bol malik oldukları rütubetleri boşaltarak buna hizmet ve muavenet etmektedir.

(Arkası var)

(2) Rivayete göre, Brus isminde bir seyahat bu kaynakları bulduğunu iddia etmiştir. Ben Kahirede onun tuttuğu uşağı, yanına aldığı kılavuzu, seyahat arkadaşını gördüm. Bu keşif hakkında hiçbir malûmatı olmadığını kanaat getirdim. M. Brus gibi bir âlimin kendi müşahedeleri hakkında bir uşağa malûmat vermeyeceği yolunda bir itiraz varid olamaz. Bir gölde şöhrat gururu kalmaz. Efendi ile usak ortadan kalkarak, kendilerini ihata eden ihtiyaçlar karşısında birbirleriyle fikir teati etmeğe muhtaç iki insan haline girerler ve birbirlerine müteakib yardım düşünürler. İçlerinde hangisi daha asabi ise arkadaşına o hükmeder. Bahsettiğim usak burada doğmuştur.

Bir doktorun günlük notlarından

Geceleri çocukların Altlarına İşemeleri: 1

Halitabide iki yaşına kadar olan küçük çocuklarda yatağına işemek bir dereceye kadar normal addedilir. Hiç kimse iki yaşından küçük çocukların yataklarını temiz tutmalarını istemeğe hakkı yoktur. Fakat iki yaşından itibaren yedi yaşına kadar bazı çocuklarda bu geceleri yatağı kirletme meselesi devam eder. İşte o zaman bu marazı bir hal manzarasını alır. Gerçi gece işemeleri hakiki ve uzvi bir hastalık sayılmaz. Bu daha ziyade idrar etme merkezlerinin yani merkez ciheti asabiyenin daha doğrusu nuhaî şevkiden merkezin vazifevi bir bozukluğudur. Burada mesaneyin giden hâkim âsab mesanenin takallüs kuvvetini zaafa düşürür, adalât gevşer ve teraküm eden idrarı muhafaza edemez. Bilhassa mesanenin alt kısmı olan aynı taraftan gelen idrar habersizce harice akıverir. Bu hal cidden müziç, sıkıntılı ve üzücü bir vaziyet ihdas eder. Alleler bu vaziyet karşısında sık sık doktora başvururlar. Bu hastalığın ilâci vardır. Kuyruk sokumunun üsttarafından yapılan şiringalar ile birkaç hafta zarfında ekseri hastaları iyi etmek mümkündür. Maamafih uzayan, devam eden şekilleri vardır. Ben erkeklerde bülûğ yaşına ve kızlarda da evleninceye kadar yatağına işeyenlere rastgeldim. Fakat bilâhare hepsi de iyileşmişlerdir.

Cevap isteyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

(1) Yeni yılın bayramı demek.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

CUMARTESİ - 3/6/39

13.30: Program. 13.35: Müzik (Neş'eli müzik - Pl.) 14: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10: Türk müziği. 1 - Peşrev. 2 - Artakınin Kürdülhicazkâr şarkı: (Cismîn gibi). 3 - Sehak: (Çiğmca sevinç). 4 - Kemeç taksimi. 5 - Falzenin: (Badei vuslat içilsin). 6 - Şemseddin Ziya: (Ey gence açıl). 7 - Muhtelif saz eserleri. 14.40 - 15.30: Müzik (Karışık program - Pl.) 15.30: Millî küme müsabakaları (19 Mayıs Stadından naklen). 19: Program. 19.05: Müzik (Dans saati Pl.) 19.30: Türk müziği (Fasıl heyetli). 20.10: Konuşma (Dış politika hâdiseleri). 20.25: Neş'eli plâklar - R. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.45: Türk müziği: 1 - Refik Fersan: (Çibanda biricik sevdiğin sensin). 2 - Şevki: (Bilmiyorum bana ne oldu). 3 - R. Fersan: (Göğsümden kaçıp gittin). 4 - Şemseddin Ziya: (Denizin dalgasını dinliyorum). 21: Müzik (Muhtelif seçilmiş beste, şarkı ve semaisi). 21.20: Temsil (Nedim geces, Yazan: Ekrem Resid.). 22: Haftalık posta kutusu (Ecebi dillerle). 22.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - Fried Walter - Rüyâ - Keman solo ve orkestra için. 2 - Volgraf - Kalbimi doldur - Aşır vals. 3 - Rahmaninoff - Prelude. 4 - Borkiewicz - Gavot. 5 - Raff - Kavatin. 23: Son ajans haberleri ve yarınki program. 23.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nukut ve Zahire borsası (fiat). 23.25 - 24: Müzik (Cazband) Pl.

PAZAR - 4/6/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği (Klasik program.) İdare eden: Mes'ud Cemil. Ankara Radyosu küme heyeti. 1 - Tanburlu Emin ağanın - Acemaşiran peşrevi. 2 - Zekâi dedenin - Acemaşiran beste: Bin cefa görsen. 3 - İsmail dedenin - Acemaşiran ağır semai: Ey lebleri gence. 4 - - Viyolo taksimi. 5 - İsmail dedenin - Acemaşiran yürük semai. 6 - Şerif Muhtitîn Targanın - Ferahfeza saz semaisi. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - Pepl Müller - Lapaloma şarkısı üzerine fantezi. 2 - Schleder - Dinle. Keman ne söylüyor: (Tango). 3 - Hans Thaier - Kukuk - Polka. 4 - Jose Arman - dola - Venedikte mehtab. 5 - Frederiksen - Halk meydanı (balet sahnesi). 6 - Franz Lehar - Eva operetinden potpuri. 7 - Michelli - İkinci küçük süit. 14.15 - 14.30: Müzik (Dans müziği - Pl.) 15.30: Millî küme müsabakaları (19 Mayıs stadından naklen). 18.30: Program. 18.35: Müzik (eşn oda müziği: İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri). 19: Çocuk saati. 19.25: Türk müziği (Fasıl heyeti). 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10: Neş'eli plâklar - R. 20.15: Türk müziği. 1 - - Hüzam peşrevi. 2 - Kömürü Hafız ef. - Hüzam beste: Aldım hayalî perçemin. 3 - Sadettin Kaynağın - Hüzam şarkı: Bin hüznün öykü. 4 - Bimen eşnin - Segâh şarkı: Sun da leştin. 5 - - Kemeç taksimi. 6 - - Halk türküsü: Bir yar sevdim Kuşadalı. 7 - - Halk türküsü: Misket türküsü. 8 - Bedriyenin - Kürdülhicazkâr şarkı: Mitripta mı Nalende mi. 9 - - Kürdülhicazkâr şarkı: Güller açmış bülbül olmuş bir karar. 10 - Osman Nihadın - Nihavend şarkı: Gence aşkı bana sun. 21: Müzik (Riyaseti Cümhur Badosu - eşt: İhsan Küncer.). 1 - F. Lehar - Eva operetinden mars. 2 - F. Lehar - Altın ve gülmüş operetinden vals. 3 - A. Winter - Uvertürlerin tarihçesi (Büyük seleksyon). 4 - R. Lapanara - La Hahanera operasının uvertürü. 21.50: Anadolu ajansı (Spor servisi). 22: Müzik (Cazband - Pl.) 22.45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

PAZARTESİ - 5/6/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Senfonik plâklar). 19: Program. 19.05: Müzik (Neş'eli müzik - Pl.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti). 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Neş'eli plâklar - R. 20.20: Türk müziği. 1 - - Şivenu ma peşrevi. 2 - Nayî Halim çavuşun - Şivenu ma bestesi: Bir görüşle düştü. 3 - - Şivenu ma yürük semai: Aya ne ola ol hilâi obru. 4 - Sadettin Kaynağın - Bestenigar şarkı: Ey servünâzım. 5 - Kazasker Mustafa İzzet - Bestenigar şarkı: Ey Servünâzım. 6 - - Bestenigar şarkı: Ben seni sevdim sevdi. 7 - - Bestenigar saz semaisi. 8 - Raif beyin - Kürdülhicazkâr şarkı: - Rengirhsarına. 9 - Osman Nihadın - Kürdülhicazkâr şarkı: Gözümde gıtmıyor. 10 - - Muhayyer türkû: Bugün ayn on dördü. 21: Konuşma (Doktorun saati). 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - Emmerich Kalman - Ah sen, sen (vals). 21.45: Konuşma. 22: Müzik (Küçük orkestra - eşt: Necib Aşkın.) Devam. 4 - Amadei - Saz çalan âşk süitinden (Aşk rüyası). 5 - Oscar Petras - Hatıra. 6 - Beccò - Rüyâ (Keman için). 22.30: Müzik (Operetler - Pl.) 23: Son ajans haberleri, esham, tahvilât, kambiyo - nukut ve ziraat borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Yarınki program.

SALI - 6/6/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği. 1 - Buselik peşrevi. 2 - Şakir ağanın - Buselik

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

şarkı: Sümbülistan etme etrafı. 3 - İsha - kin - Buselik şarkı: Gönül verme bivefaya. 4 - III Selim - Buselik şarkı: Bir pürce - fa hoş dilberdir. 5 - Sadettin Kaynağın - Buselik şarkı: Saçlarım ak düştü. 6 - - Buselik saz semaisi. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15: Müzik (Karışık program.) 13.45 - 14: Konuşma (Kadın saati - Ev hayatına dair). 19: Program. 19.05: Müzik (Bir uvertür - Pl.) 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti - Karışık program.) 19.45: Türk müziği (Halk türkü - leri ve oyun havaları - Sadi Yaver Ataman.) 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Neş'eli müzik - R. 20.20: Türk müziği (Klasik program.) İdare eden: Mes'ud Cemil. Ankara Radyosu Küme Heyeti. 1 - Tanburlu Cemil beyin - Bayatî peşrevi. 2 - Tabî efendi - Bavatî semai: Çuk maz derünü dilden. 3 - Asık Mustafanın - Bayatî şarkı: Sebep ne bakmıyor. 4 - İsmail dedenin - Bayatî şarkı: Karsızın yar güle güle. 5 - - Keman taksimi. 6 - Doktor Suphi Ezki - Hicaz beste: Baktıkca hüsnüânına. 7 - Sevkî beyin - Hicaz şarkı: Fırakla. 8 - III Selim - Şehnaz şarkı: Bir nevelvana dil müptelâdır. 9 - Rıza efendi - Şehnaz şarkı: Meramı andelâp. 10 - İsmail dedenin - Hicaz Yürük semaisi: Gene ne'se muhabbet. 11 - Nikolâki usta - Şehnaz saz semaisi. 21: Konuşma. 21.15: Müzik (Radyo orkestrasi - eşt: Hasan Ferid Alnar.). 1 - P. Tschalkowsky - 6 nci sefnoni si minör, op. 74. (Pathétique) a) Adagio - Allegro non troppo. b) Allegro Con Grazia. c) Allegro Molto Vivace. d) Adagio Lamentoso. 21.15: Konuşma. 22.30: Müzik (Opera arvaları - Pl.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

ÇARŞAMBA - 7/6/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Riyaseti Cümhur Badosu - Şef: İhsan Küncer.). 1 - A. Thomas - Hamlet operasından prelüd ve mars. 2 - St. Saens - "Cezair süiti" nin 3 üncü parçası. 3 - F. Poppy - Provans eflentisi (uvertür). 4 - Lacomme - "Kotiyon" (Orkestra süiti) a) Giriş. b) aSpanya bardeçö. c) Tati mükâleme. ç) Kordelalar ve davular. d) Serpantin - Vals. 19: Program. 19.05: Müzik (Straussun bir vals) Pl. 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti). 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15: Neş'eli plâklar - R. 20.20: Türk müziği. 1 - Osman beyin - Saba peşrevi. 2 - Dedenin - Saba şarkı: Güseyle gel bülbül - leri. 3 - Asık Mustafanın - Saba şarkı: Bir esmere gönül verdim. 4 - Kazım Us'un - Hüzam şarkı: Benzemezsin kimseye. 5 - - Keman taksimi. 6 - - Halk türküsü: İndim dağdan ovaya. 7 - - Halk türküsü: Damından görünür bağlar. 8 - Mehmed Nasibin - Hicazkâr şarkı: Görmezsem eğer. 9 - Refik Fersanın - Rast şarkı: Yakıtı cihani ateşin. 21: Konuşma. 21.15: Müzik (Saksafon soloları - Nihad Esengin.). 21.45: Haftalık posta kutusu. 22: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - Hanns Löhrl - Hülya gecesi (Vals). 2 - Michelli - İtalya şarkıları (Jotpuri). 3 - Bernhard Kutsch - Çiğın fantezisi. 4 - Karl Blume - Güneşte (Vals). 5 - Schmalstich - Ormanda aşk. 6 - Peter Fries - Lejyoner asker. 7 - Paul Lincke - Venüs (Vals). 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

PERŞEMBE 8-6-39

12.30 Program. 12.35 Türk müziği 1 - Neveser peşrevi. 2 - Sadeddin Kaynağın - Neveser şarkı - Hicranla harab oldu. 3 - Salâhaddin Pınarın - Nihavend şarkı - Hâlâ yaşıyor. 4 - Santur taksimi. 5 - Nihavend şarkı - Körfezdeki dalgın suya bir bak. 6 - Neşetkârın mahur şarkısı - Gücendim ben sana. 7 - Mahur saz semaisi. 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (karışık program). 19.00 Program. 19.05 Müzik (melodiler-Pl.) 19.15 Türk müziği (İnosaz fasıl - Safiye Tokayın iştirakle). 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Neş'eli plâklar - R. 20.20 Türk müziği. 1 - Rast peşrevi. 2 - Abdî Efendinin - Rast şarkı - Senin aşkıyla çâk oldum. 3 - Falk Beyin - Rast şarkı - Bir dame düştürdik beni. 4 - Tambur taksimi. 5 - Lütfî Beyin - Hicazkâr şarkı - Sana ne oldu gönül. 6 - Arif Beyin - Hicazkâr şarkı - Ağıl ey goncal sadberk. 7 - Arif Beyin - Hicazkâr şarkı - Gülüdü açıldı gene. 8 - Acem kürdi şarkı - Bir vefasız yâre düştüm. 9 - Şemseddin Ziyanın - Hicaz şarkı - Kim görse seni. 10 - Halk türküsü - Akşam olur kervan iner yoksa. 21.00 Konuşma (ziraat saati). 21.15 Müzik (fiat solo - Mükerrrem Berk: Tremolo (varyasyonu parça). 21.25 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - İtalo Azozzi - Melodi. 2 - Raffaele Valente - Uzak bir memleketten (serenad). 3 - J. Strauss-

Hızlaşma (vals). 21.45 Konuşma. 22.00 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 4 - Fritz Rektenwald - Viyana müzikleri (vals) 5 - Emmerich Kalman - Benimle beraber varstine gel. 6 - Heuberger - Şarkta (İsmilli süitinden) Çeşmede parçası. 7 - Delibes - Kopelya balesinden potpuri. 22.40 Müzik (operetler - Pl.) 23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.20 Müzik (cazband - Pl.) 23.55-24 Yarınki program.

CUMA 9-6-39

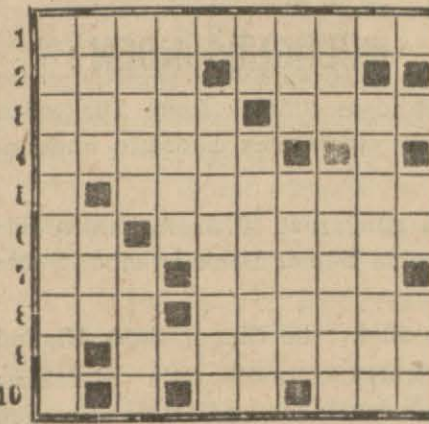
12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (karışık program) Pl. 19.00 Program. 19.05 Müzik (bir virtüöz - Pl.) 19.15 Türk müziği (fasıl heyeti). 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Neş'eli plâklar - R. 20.20 Türk müziği 1 - Ferahfeza peşrevi. 2 - İsmail Hakkî beyin - Ferahfeza bestesi - Çağlayan Cuy. 3 - İsmail Hakkî Beyin - Ferahfeza şarkı - Ateşi aşkın. 4 - Kanun taksimi. 5 - İshak Varanin - Ferahfeza şarkı - Seyretmek için. 6 - İsmail Hakkî beyin - Ferahfeza şarkı - Mehtabda güzel. 7 - Nuri Halil Poyrazın - Hüseyin şarkı - Artık yetişir. 8 - Rahmî beyin - Müstezar şarkı - gel ey saki şarabı. 9 - Mustafa Naftın - Hüzam şarkı - Gönülüm nice bir. 10 - Sükrünün - Hüzam şarkı - Adanının yeşil çamları. 21.00 Konuşma. 21.15 Müzik (radyo orkestrasi - Şef: Praetorius) 1 - G. Rossini - Sevilla berberi operasının uvertür. 2 - A. Boieldieu - Beyaz kadın (La dame Blanche) operasından uvertür. 3 - C. Saint - Saens - Onfalın Çıkığı (Le Rouet d'Omphale). 4 - E. von rezn - cek - Donna diana operasından uvertür. 5 - Kreutzer - Grenada'da bir gece uvertür. 6 - Josef Straus - Köy kırlangıcı vals. 22.15 Müzikli konuşma (Halil Bedîl Yönetken tarafından - Weber'in Fravstüs opera - sunun taktidini plâklarla). 23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.20 Müzik (cazband-Pl.) 23.55 - 24 Yarınki program.

CUMARTESİ 10-6-39

12.30 Program. 12.35 Türk müziği 1 - Kemeç taksimi. 2 - Nezyen Bürhanın - Sınak şarkı - Hayil demdir. 3 - Ahmed Rasimin - Suzınak şarkı - Gel seninle. 4 - Leminin - Suzınak şarkı - Askınla yanmaktadır canü tenim. 5 - Suzınak şarkı - bir nigâhinla kaıldım. 6 - Suzınak saz semaisi. 14.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10 - 15.30 Müzik (karışık hafif müzik - Pl.) 18.30 Program. 18.35 Müzik (Neş'eli plâklar). 18.45 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.). 1 - Ralph Benatzky - Bebekler perisi filminden neş'eliyim şarkısı. 2 - Sa - lint - Saens - Gece rüyası. 3 - Leopold - İspanya melodileri (potpuri). 4 - Martin Uhl Herkes (potpuri). 19.15 Türk müziği (fasıl heyeti - Celâl Tokses ve Tahsin Karakus.). 20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10 Neş'eli plâklar - R. 20.15 Türk müziği (seçilmiş beste semai ve saz eserleri). Nuri Halil Poyraz ve Küme saz heyeti. 20.50 Konuşma (dış politika hâdiseleri). 21.05 Temsil (Zor nikâh - Mollerden terçümü). 22.00 Haftalık posta kutusu (ecnebi dillerde). 22.30 Müzik (dans müziği - Pl.) 23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat). 23.20 Müzik (cazband-Pl.) 23.55 - 24 Yarınki program.

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

SOLDAN SAĞ ve YUKARDAN AŞAĞI:

- Şeker yapıp satmak sanatı.
 - Kapların önündeki tahta - Göz rengi.
 - Asil - Surt.
 - Büyüklük.
 - Matematik.
 - Tasvir edati - Oruç ayı.
 - Yükseltmek - Zulmeden.
 - Cemî edati - Mesun.
 - Baş kaldırmalar - Genişlik - Büyük ölçsül.
- Geçen bulmacanın halledilmiş şekli:
SOLDAN SAĞA:
1 - Karaköy - Ma.
2 - İyllik - Bal.
3 - Râyet - Yal.
4 - Aranan - Yağ.
5 - 2 - Kırak.
6 - Ya - Al - R. - M.
7 - Yara - A. - Ak.
8 - İm - Zindan.
9 - Nakil - Afak.
10 - Ek - L. - Amiri.

Bir atlet gözile Stokholm stadını nasıl gördüm?

1912 olimpiyadlarına sahne olan Stokholm stadı, dünyanın en büyük ve güzel stadlarından biridir. Tamamile tuğladan inşa edilmiştir ve iki katlı tribünleri 25,000 kişiyi almaktadır.

Yazan: Ömer Besim

«İşveçte neden spor her taraftan çok müteğir ve ileridedir?» diye düşünür dururdum.

Stokholmü görünce, kafamdaki bu düğüm çözüldü.

İşveç Umumi Harbden evvel yapılan altıncı olimpiyad oyunlarını cidden mükemmel olan stadında dilere destan olan bir yenilikle yapılmıştır.

1912 olimpiyadı için bu muazzam stadın kuran elbette memleketin spor severleridir. İstanbulda yeni ve büyük bir stadın inşasına karar verildiği bugünlerde, geçen ay Stokholme yaptığım bir seyahat ve bu seyahatte gördüğüm Stokholm stadını anlatmadan geçemeyeceğim.

Hangi vesile ile olursa olsun, bir gün Stokholme gideceğimi hiç aklıma getirmedi.

Londrada yapılacak kral kupası futbol maçı için yolu çıktığımız halde, içecek suyumuz varmış ki, hadisat beni Stokholme sürükledi.

Avrupaya çıkmanın yolu hiçbir münasebetle Stokholme düşmez, onun için bir çoklarımızın bu şehir hakkındaki malûmatı, coğrafya kitaplarından alınan fikirden ileri gitmiş değildir.

Ben; Stokholm lâfi edildiği zaman 1912 de Stokholme yapılan olimpiyadı hatırlarım.

Büyük Harbden evvel yapılan Stokholm olimpiyadı her bakımdan tarihî bir mana taşır...

1912 olimpiyadından sonra Büyük Harb başladı.

1916 da Berlinde yapılacak olimpiyad oyunları Büyük Harbin en ateşli bir zamanına tesadüf ettiği için icra edilemedi.

Araya giren bu fasıldan sonra müteakib olimpiyad ancak 1920 de Anverste yapıldı.

5000 metre dünya rekordmeni Finlandiyalı Kolehimaynen meşhur Fransız koçucusu Jan Bouen tarafından ilk defa Stokholm olimpiyadında mağlûb edildi.

1928 Amsterdam olimpiyadında meşhur İngiliz atleti Douglas Low tarafından kırılan on sekiz senelik 800 metre olimpiyad rekoru Amerikalı atlet Ted Meredith tarafından 1912 olimpiyadında Stokholmda tesis edildi.

İstanbullu bir Ermeni atlet memleketimiz namına ilk defa 1912 de Stokholm olimpiyadına iştirak ettirildi.

Stokholm olimpiyadında yüz metre Amerikalılar tarafından ilk defa bugünkü çikış tarzı ile iki saniyede koşuldu.

Bugün yazdığım eserler ve antrenman sistemleriyle bütün dünyaya şöhret salan Amerikalıların baş antrenörü altmışlık Herbert Robertson sürat koşularında Amerikalı Stokholm olimpiyadında temsil etti.

Stokholm olimpiyadı hakkında benim bildiklerim şu kısa spor hâdiselerinden ibarettir.

Dünya atletizminin bugünkü yükselişinde ve olimpiyad oyunlarının şimdiki tekâmülünde belli başlı rol oynayan Stokholm olimpiyadı, taşıdığı bu mazi itibarıyla dünya sporunda mühim bir dönüm noktası teşkil etmektedir.

Bir Pazar günü Tayyar ile beraber Stokholm stadının yolunu tuttuk.

Şehrin merkezinden yirmi dakika uzakta, Stokholm parkının hemen civarında olan stad, bütün heybetle görünmektedir.

Küçük bir park içine oturtulmuş olan Stokholm stadı, şimdiki kadar gördüğümüz stadyumların hiç birine benzemiyor.

Stadın dört bir tarafında müteaddid giriş kapıları var. Büyük caddeler tarafındaki giriş kapısının önünde bayrak yarışı yapan ve mukavemet koşan atletlerden başka, kadınla gürleşen bir erkek heykeli karşınızda görürsünüz.

Stadyom tamamen tuğladan inşa edil-

miş. İki katlı tribünler, 25,000 seyirci almaktadır.

Bir taraftaki kalenin arkasına düşen kısım hariç, tribünlerin üç tarafı tamamile örtülmüştür.

Şeref tribününün ortasında hanedan mahsus olarak elli kişilik bir yer ayrılmıştır. Tribünlerin hepsi numaralıdır.

Tribünlerin altı tamamile soyunma odaları ve malzeme deposu olarak kullanılmaktadır.

Dört yüz metrelik mükemmel bir plâta atlama ve atma yerleri büyük bir itina ile yapılmış, futbol sahası zümrüt gibi parlamen...

Stadın şimal tarafındaki Maraton kulübüne otuz beş sene evvel yerleştirilmiş olan meşhur saat kim bilir kaçınca defa defa ki gene dördü çalarken stadı terkettik. Janbuenerin, Mereditlerin en temel bir surette yaptıkları mücadelelere şahid olan stadı gözlerimiz arkada terkederken, Stokholm olimpiyadını yaşamış kadar heyecan duymuştum...

Ömer Besim

Fener - G. Saray yarın karşılaşılıyor

Aralarında ezeli ve an'anavi rekabete maçlarının hususî ve her maça şahadet taşan binlerce seyircilerle memleket futbolünde büyük bir yer tutan Fener - Galatasaray takımları yarın Taksim stadında mevsimin son resmî maçını yapacaklardır.

Her bakımdan hususiyet taşıyan bu karşılaşma Millî küme şampiyonluğu üzerine de büyük rol oynayacaktır. Fener kazanırsa, Ankara maçlarını kazanmak suretile; G. Saray galib gelirse, İzmirli maçlarından, galib çıkmak şartı ile Millî küme şampiyonu olabileceklerdir.

İki hafta evvel yaptıkları ilk karşılaşmada G. Saray, fena teşkil edilmiş yeneri 4-3 yenmeğe muvaffak olmuştur. Yenerberbahçenin yarın zayıf taraflarını kırmanın kalecisi ve beki ile kuvvetlendirilmesini ve forvedde de Güneşli Mehmet'ine batacağını işittik. Bu takdirde Fener tahayyülüne ve teknik G. Saray tahayyülüne karşıya çetin bir rakibin çıkacak demektir. Bu takdirde maçı muhakak kazanacaklardır.

Neticenin asabim en iyi kontrol eden ve lüzumsuz sertliklere kaçmayan tarafların yüz göstermesi böyle müsavi denemeler kuvvetlerle oynanan maçlarda esas teşkil eder.

Bu mevsim zarfında dördüncü Fener - Galatasaray maçını idare edecek olan memkem Tarıkla görüştük. Bu mühim maçı sabakaya seçilen genç hakemimiz gümrürü söylemiştir:

«Bu mevsim zarfında dördüncü Fener - Galatasaray maçını idare edecek olan birisini idare etmekle büyük bir zevk duyuyorum. Bu iki güzide klübümüzün idare resmî maçı bir mevsim zarfında idare etmek benim için şerefi bir rekordur. İki hafta için çok iyi hazırlandım. Her iki tarafta da kıymetli sporcularının bundan bütün maçlarında olduğu gibi ismini anımsamak kolaylaştıracağız eminim. Maç esnasında sporumuzda nahoş hâdiselere sebebiyet vermem için kat'iyetle uyarıyorum. Maçın sonunda mukaddes sertliğe kat'iyetle emniyetli olmak, bütün kudretimle iki tarafın en küçük hakkını kaybolmamasına çalışmam en büyük emelimdir.»

Biz her iki takıma da spor severane güzel ve temiz bir oyun göstermelerini temenni ederiz.

Gül kupası müsabakaları

İstanbul atletizm ajanlığının Pazartesi günü Kadıköyde üçüncü ve dördüncü kategorideki atletler arasında yapılacaktır.

Sütçüler Aeminde Bir Hadise...

Miele

SÜT MAKİNELERİ

1939 modelleri gelmiştir

Dünyanın en sağlam ve en ucuz,

MIELE SÜT MAKİNELERİDİR.

Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz. Yedek aksamı daima mevcuttur.

MIELE makinelerimize mahsus hususi yağımız gelmiştir. Fiyatı diğer yağlardan daha ucuzdur.

Anadoluda acenta aranmaktadır.

TÜRKİYE UMUM DE. CSU: JAK DEKALO ve Şiş. İstanbul Tahtakale No.51

Taşra Satış Yerleri:

Ankara acentamız :	Yusuf Esendemir ve Oğulları
Adana :	Ömer Başeğmez
Konya :	Mehmet, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan :	Sait Akman
Gaziantep :	Mutafoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum :	Neş'et Solakoğlu
Polatlı :	Süleyman Uzgeneci
Eskişehir :	Alanyalı Abdurrahman Şeref
Trabzon :	Polathaneli kardeşler
Trabzon :	Kurqmahmut oğlu Hafız Salih
Bozüyük :	Mehmet Yönlü
Bivas :	Mustafa Gözüküçük
Rize :	Musa Güveli ve Şeriki

Askerî Okullara talebe alınıyor.

1 - 939-940 ders yılı için Kuleli, Maltepe, Bursa Askerî liselerle Konya ve Erzurum Askerî orta okullarının bütün sınıflarına, Kırıkkale San'at lisesinin 1. sınıflarına ve Kayseri Zencidere gedikli erbaş hazırlama orta okulunun 1. sınıfına talebe alınacaktır.

2 - Kabul şartları askerlik şubelerle birinci maddede yazılı okullarda mevcuttur. Ne suretle müracaat edileceğini anlamak üzere istekilerin askerlik şubelerine baş vurmaları lazımdır.

3 - İstekliler aşağıdaki yazılı hususları da göz önünde bulundurmalıdırlar.

A - Askerî okullara girmek isteyenlerin müracaatları 1 Hazirandan 10 Ağustos kadar kabul edilir. Askerî liselerin yalnız III. sınıfları için seçme sınavı 15 Ağustos başlar. 20 Ağustos kadar devam eder. Liselerin diğer sınıflarile orta okulların bütün sınıfları ve San'at lisesi I. sınıfı için seçme sınavı 1 Eylül'den 10 Eylül'e kadar devam eder. Sınav neticeleri bu tarihten bir iki gün sonra ilân ve kabul edilmiş olanlara tebliğat yapılır.

B - Kayseri Zencidere bulunan gedikli erbaş hazırlama orta okuluna alınacak okulların seçme sınavları 1 Eylül'de başlayacaktır.

C - İsteklilerin kaydı kabul kâğıdlarını mümkün mertebe kısa zamanda tamamlamaya çalışmaları ve tamamlanan kâğıdlarının askerlik şubesinde girmek istedikleri okula vaktile gönderme işini takip etmeleri ve okuldan çağırılmadıkça hiç bir isteklinin okulun bulunduğu mahalle gitmemesi lazımdır. Şarkî Anadoluda ve Orta Anadolu halkı Erzincan orta okuluna Garbî Anadolu ve Trakya halkının da Konya orta okuluna alınmaları esas olduğundan bu suretle müracaat edilmesi lazımdır.

D - İsteklinin askerî okula girinceye kadar yol, iâşe ve okulun bulunduğu şehirdeki otel sair her türlü masrafları kendisine aittir. Okulun velisi tarafından bu masrafların temin edildiği askerlik şubelerince tahkik olunacaktır.

4 - İstekli okula kabul edilmediği takdirde hiç bir hak iddia edemez. Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin iâşesinden başka giydirilmesi, teçizatı okula aid olduğu gibi ayrıca her ay bir miktar maaş da verilir.

5 - Askerî liseleri muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka sınavına girerek kazandıkları takdirde askerî yüksek mühendis yetiştirilmek üzere Avrupa'ya tahsile gönderilir. «1004» «3413»

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü İlanları

1500 metre mikâbi ceviz tomruğu alacak

Tahmin edilen bedeli «60.000» lira olan 1500 metre mikâbi ceviz tomruğu askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez sahtemal komisyonunca 19/6/939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «3» lira mukabilinde komisyonca verilir. Taliblerin mu-

vakkat teminat olan «4250» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14,30 a kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinde 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike komisyonca olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. «3606»

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Şimdiye kadar Ziraat, Veteriner, Orman Fakültelerinden mezun olan talebenin diplomaları tevzi edileceğinden alâkâlıların aşağıdaki esaslar dahilinde Rektörlüğe müracaatları ilân olunur. «1876» «3511»

- 1 - Fakülte kayıt numarası.
- 2 - Açık künye ve soyadı.
- 3 - Enstitüden aldığı vesikamın iadesi.
- 4 - Bir liralık damga pulu.
- 5 - 4 adet vesika fotoğrafı.
- 6 - Taahhüdü mektub için iktiza eden 12 kuruşluk posta pulu.
- 7 - Açık adresleri.

Nafia Vekâletinden

12/6/939 Pazartesi günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3231,30 lira muhammen bedelli muhtelif demir ve saç malzemesinin açık eksiltme usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferriatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 242 lira 35 kuruştur. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaike ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonca hazır bulunmaları lazımdır. (1937) (3621)

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 2-6-939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
Nev - York	126.6175	126.6175
Paris	8.3650	8.3650
Milano	6.66	6.66
Cenevre	28.565	28.565
Amsterdâm	67.825	67.825
Berlin	50.8025	50.8025
Briksel	21.5575	21.5575
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.66	1.66
Madrid	14.035	14.035
Varşova	28.845	28.845
Budapeşte	24.8425	24.8425
Bükreş	0.6050	0.6050
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5375	80.5375
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

Şehzadebaşı T.U.A.

İy. trossunda

Bu gece

her yer 20 paradı 10

localar 100

ATEŞLE BARIT

Yeni büyük heyecan eseri Okuyucu Aysal

Geyve H. Mahkemesinden:

Geyvenin Camiikebir mahallesinden ölü Bürhan karısı Makbule vekill dava vekilli Muhsin Yazıcıoğlunun İstanbulda Galatada Havyar han numara 36 da mukim Hayri Bıçakçı ve Vasıl Yakevidisa aleyhlerine açmış olduğu istirdad davasının icra kılınan açık duruşma ve muhakemesi sonunda davacı vekill müddealehylerden Hayri Bıçakçının ikametgâhının meçhul olduğundan bahisle kendisine ilânen tebliğat icrasını istemesi üzerine H. U. M. K. nun 142 nci maddesine uygun olan taleb veçhile müddealehy Hayri Bıçakçının 22-6-939 gününe müsadif Perşembe günü saat 9 da mahkemede hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 31-5-939

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK

ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

İstanbul Defterdarlığından

Muhammen Senelik kirası Lira Kş.

Tophanede: Kılçıklı mahallesinin Topçular caddesinde kışla altında kâin 341 sayılı dükkân.	180	00	3
Boğaziçinde: Baltalimanında Pire suyu mevkiindeki Dutluk namile maruf 4 hektar, 74 ar, 45 metre murabba tarla.	82	50	3
Beyoğlunda: Kurtuluştaki eski ayakıryaki yeni Teşrifatçı sokakında kâin eski yeni 34 sayılı ev.	65	00	3
İstanbul: Eminönündeki Balikhane binasının satış yerindeki şerbetçi dükkânı.	120	00	3
Topkapı sarayı içinde: Fener kulesi dibindeki bostan.	150	00	3
Tophanede: Necatibey caddesinde 351 sayılı dükkân.	180	00	3

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı gayrimenkul değerlerinde yazılı müddet ve muhammen senelik kira bedelleri üzerinden açık artırma ile icara verilecektir. Senelik kira bedelleri nakten ve peşindir. İhale 15/6/939 Perşembe günü saat 15 dedir. Taliblerin % yedi buçuk teminat akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî Emlâk Müdüriyetinde müteşekkil komisyonca müracaatları. (3732)

Belediye sular İdaresinden:

Yapılması icab eden bazı ameliyattan dolayı 4/6/939 Pazar günü saat 14 den ertesi günü saat 12 ye kadar terkos sularını kesmek mecburiyeti hâsıl olacaktır. Bu saatlerde şehrin münhaht noktalarında sularının hafif akacağı ve yüksek noktalarda su bulunmayacağı sayın halka ilân olunur. «3914»

RAHA HUZUR REFAHLA OLUR

BİRİKTİR

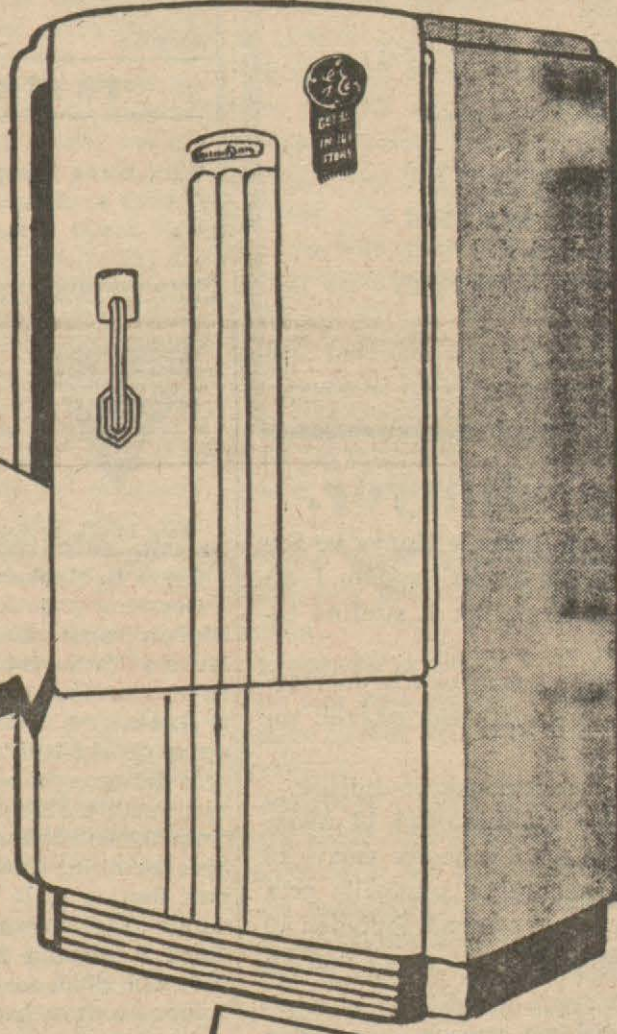
TÜRKİYE İŞ BANKASI

Bütün dünyada en fazla
rağbet bulan
GENERAL ELECTRIC

mükemmeliyeti ve güzellikleri itibariyle
1939 da dahi en başda gelmektedir.

1. Montaja ihtiyacı yok
2. Yağlama lüzumunu hissetmez
3. Servis istemez
4. bir defa faaliyete geçince sureti daimede işlerler

Bütün dünyada,
tekml rakip mar-
kaların mecmuu
kapak makinale-
rından 5 misli fazla
**GENERAL
ELECTRIC**
makinası vardır.

ERGO

*Birleşik Amerika
Hükümetlerinin Mâmulatıdır*

Satış deposu: Beyoğlu istiklâl caddesi No.28

Telefon 43849
Telgraf - GENETRIC
İstanbul

GENERAL ELECTRIC
MAĞAZASI

Bütün Ada çamlarının ve lāvanta çiçeklerinin
sihhi kokularını terkibinde saklayan

VENÜS ÇAM Kolonyası

ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve
gölünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASI'nın formülü bir sırdır.

Taklitleri onun yerini tutamaz,

Umumî deposu: Nureddin Evilyazade, A'ât, Ecza ve İtiryat deposu. İstanbul

**SÜMER BANK
SELLÜLOZ SANAYİİ**

Müessesesinin

Yemişte Vapur İskelesi yanında 28/36 No da açtığı
PERAKENDE SATIŞ YERİ
faaliyete başlamıştır.

Her nev'i kâğıt ve Karton ihtiyaçlarınızı ucuz fiatlarla
buradan tedarik ediniz.

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gains) ve Ka-
merleri vücudu sıkmaksız tenesübü
tamle eder. Sevimişine halef gelmek-
sizsin vücudu yumuşatır ve inceltir.

Fiyatlar: Kemeler 6 İradan,
Korseler (Gains) sutyante beraber
25 İradan İtibaren.

Satış yeri yalnız :

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tunalı meydanı 12 No. İle.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya
15 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

SIVRISİNEKLERİ

FLIT
İLE
ÖLDÜRÜNÜZ

FLIT daima ÖLDÜRÜR !

Umumî deposu: J. Krespi,
İstanbul, Galata, Vayvoda Han 1

DEMI İKTİDAR
BEL GEYŞEKÜĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT & DİMAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUS.

BEŞİR KEMAL ECZANEİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Parisin en son model kadın
şapkaları Beyoğlunda
BAKER
mağazalarının yeni
Kadın şapkaları
dairende teşhir edilmektedir.
Geliniz, intihab ediniz.

ÇOCUK HEKİMİ
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten
sonra Telefon No. 4 127

Döğün saçların en iyi ilacı
Gür Saç
saç suyuudur.

Akba kitabevi
Her dilden kitab, gazete ve SON
POSTA'nın Ankara bayiidir. Under-
vud makinelerinin de acentasıdır.

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santim
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yaptırılacak-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizde
istifade edeceklerdir. Tam, yarım
ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı
bir tarife derpiş edilmiştir.
Son Posta'nın ticarî ilânlarına
aid işler için şu adrese müracaat
edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emre
SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL